

Gyakran ismételt kérdések

Az erdőirtásról szóló uniós rendelet végrehajtása

5. változat – 2026. április

Ez a dokumentum a Bizottság szolgálatai által készített munkadokumentum, amelynek célja, hogy tájékoztatást nyújtson a nemzeti hatóságok, a piaci szereplők és más érdekelt felek számára az erdőirtáshoz és az erdőpusztuláshoz kapcsolódó egyes áruk és termékek uniós piacon történő forgalmazásáról és Unióból történő kiviteléről, valamint a 995/2010/EU rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló európai parlamenti és tanácsi rendelet (a továbbiakban: a rendelet, e rendelet vagy az erdőirtásról szóló rendelet) végrehajtásához. Ez a dokumentum csak a Bizottság szolgálatainak nézeteit tükrözi. Jogilag nem kötelező erejű, és nem alapozza meg a Bizottság felelősségét.

E dokumentum (2025 áprilisában közzétett) negyedik iterációjának frissítéseit és kiegészítéseit a (FRISSÍTETT) és az (ÚJ) szavakkal jelezzük.

Tartalomjegyzék

1. Nyomonkövethetőség.....	13
1.1. Miért és hogyan kell a piaci szereplőknek koordinátákat gyűjteniük? (FRISSÍTETT)	13
1.2. Minden (importált, exportált, forgalmazott) árunak nyomon követhetőnek kell-e lennie? (FRISSÍTETT).....	14
1.3. Hogyan működik ez ömlesztett szállítmányok formájában forgalmazott termékek vagy összetett termékek esetében? Mi a helyzet a különböző árucikkeket tartalmazó összetett termékek esetében? (FRISSÍTETT).....	15
1.4. Megengedettek-e tömegmérleg-módszert alkalmazó felügyeleti láncok?	15
1.5. Mi a helyzet akkor, ha a termék egy része nem felel meg a követelményeknek?	16
1.6. Melyek az ingatlanok nem minősülő földterületekre vonatkozó szabályok? (FRISSÍTETT)	16
1.7. Mekkora lehet a sokszög által lefedett terület (hektár)?	16
1.8. Minden esetben sokszögek használatával kell megadni a földrajzi helyzetet?	17
1.9. (TÖRÖLT).....	17
1.10. Mi a helyzet akkor, ha nem állnak rendelkezésre ingatlan-nyilvántartások vagy tulajdoni lapok? (FRISSÍTETT)	17
1.11. Felhasználhatja-e a piaci szereplő az előállító földrajzi helymeghatározási adatait?	18
1.12. Ellenőrizniük kell a piaci szereplőknek a földrajzi helymeghatározást (illetve elsődleges mikro- vagy kis méretű piaci szereplők esetében a postai címet)? (FRISSÍTETT)	18
1.13. (TÖRÖLT).....	18
1.14. Egy sokszög több területegységet is lefedhet?	18

1.15.	Mi a teendő akkor, ha a releváns árut egyetlen ingatlanon belüli területegységen állítják elő, amely más területegységeket is magában foglal? (FRISSÍTETT)	18
1.16.	A sokszögeket a kerület leírásával kell megadni?	20
1.17.	Hogyan kell bejelenteni a kevert áruk előállítás helyét? (FRISSÍTETT)	20
1.18.	Milyen körülmények között jelenthetnek be a piaci szereplők a kellő gondosságra vonatkozó nyilatkozatban több területegységet, mint a forgalomba hozott adott áru előállítása által ténylegesen érintett területegységek? Milyen következményekkel jár a „többlet bejelentés”?	21
1.19.	Hogyan teszi lehetővé a földrajzi helymeghatározás az állítások ellenőrzését a gyakorlatban? (FRISSÍTETT)	22
1.20.	Hogyan fogják az uniós tagállamok illetékes hatóságai ellenőrizni az erdőirtásmentességre vonatkozó állítások érvényességét? (FRISSÍTETT)	23
1.21.	Milyen típusú ellenőrzéseket végezhetnek az uniós tagállamok illetékes hatóságai harmadik országokban abban az esetben, ha úgy tekinthető, hogy egy termék potenciálisan nem felel meg az erdőirtásról szóló rendeletnek?	23
1.22.	Alkalmazzák-e az illetékes hatóságok a rendeletben szereplő fogalommeghatározásokat?	23
1.23.	Mit jelent az ellátási lánc nyomonkövethetősége? (FRISSÍTETT)	23
1.24.	Hogyan fog működni a nyomonkövethetőség a több országból származó termékek esetében? (FRISSÍTETT)	24
1.25.	Mi „az előállítás dátuma vagy időtartománya”? (FRISSÍTETT)	24
1.26.	Hogyan érvényesül a megfelelés a szarvasmarha ellátási láncban? (ÚJ)	25
1.26.1	Hogyan kell a piaci szereplőknek teljesíteniük az „állatállomány etetésére használt takarmányra” vonatkozó kötelezettségeket? (FRISSÍTETT)	26
1.27.	Mi a teendő, ha az upstream beszállítók nem adják meg a kért információkat? (FRISSÍTETT)	26
1.28.	Meg kell adni az alacsony kockázatúnak minősített országokban lévő földterületek koordinátáit? (FRISSÍTETT)	26
1.29.	Alkalmazandó-e a jogszerűsége vonatkozó követelmény az erdőirtásmentes földterületekre? (FRISSÍTETT)	27
1.29.1	Egy árut betakarítanak „A” országban, majd további feldolgozásra „B” országba szállítanak (pl. az „A” országból származó kakaóbabot „B” országban dolgozzák fel kakaóporrá), majd a kakaóport „C” országban hozzák forgalomba az uniós piacon. Melyik ország jogszabályai a vonatkozó jogszabályok?	27
1.30.	Vannak-e jogi kötelezettségek a nem uniós országokra nézve? (FRISSÍTETT) ...	27
1.31.	Hogyan oszthatják meg az előállítók a földrajzi helymeghatározási adatokat, amikor egyes kormányok tiltják az ilyen adatok megosztását?	27
2.	Hatály	28

2.1.	Mely termékek tartoznak a rendelet hatálya alá? (FRISSÍTETT)	28
2.2.	Mi a helyzet azokkal a jegyzékben szereplő termékekkel, amelyek nem tartalmazznak a jegyzékben szereplő árukat? (FRISSÍTETT)	28
2.3.	A rendelet mennyiségtől vagy értéktől függetlenül alkalmazandó? (FRISSÍTETT) 29	
2.4.	Mi a helyzet az EU-ban előállított árukkal? (FRISSÍTETT)	29
2.5.	Hogyan alkalmazandó a rendelet a csomagoláshoz használt faanyagra és papírra? (FRISSÍTETT)	29
2.6.	A releváns üres csomagolásnak a kiskereskedő által a beszállítója részére történő visszaadása „az uniós piacon történő forgalmazásnak” minősül-e, ha az érintett csomagolást a visszaváltás előtt önmagában (azaz önálló csomagolásként) hozták forgalomba az uniós piacon? (FRISSÍTETT)	30
2.7.	Az uniós piacon a releváns használt termékekkel folytatott kereskedelem a rendelet hatálya alá tartozik? (FRISSÍTETT)	31
2.8.	Az újrahasznosított papír/karton a rendelet hatálya alá tartozik? (FRISSÍTETT) 31	
2.8.1	Alkalmazandó a rendelet az újrafutózott és a használt gumi légabroncsokra? (FRISSÍTETT)	31
2.9.	Mik azok a KN- és HR-kódok, és hogyan kell azokat használni? Hol található további információkat az alkalmazandó TARIC-intézkedésekről? (FRISSÍTETT)	32
2.10.	Mikor beszélünk a releváns termék „rendelkezésre bocsátásáról”, vagyis arról, amikor azt kereskedelmi tevékenység keretében forgalomba hozzák vagy forgalmazzák? Milyen mértékben tartoznak az irányelv hatálya alá a vállalatok, amikor releváns termékeket használnak fel saját vállalkozásukon belül, vagy feldolgozzák azokat? (FRISSÍTETT)	33
2.11.	Milyen kötelezettségek keletkeznek abban az esetben, ha ugyanaz a természetes vagy jogi személy kereskedelmi tevékenysége keretében többször feldolgoz egy releváns terméket? (FRISSÍTETT)	35
2.12.	A bambusz az erdőirtásról szóló rendelet hatálya alá tartozik? Mi a helyzet más termékekkel, amelyek nem tartalmazznak releváns árukat, vagy nem azok felhasználásával készültek, de szerepelnek az I. mellékletben? (FRISSÍTETT)	36
2.13.	Az írott levelek és egyéb levélküldemények váltása az erdőirtásról szóló rendelet hatálya alá tartozik? (FRISSÍTETT)	36
2.14.	A vizsgálat, elemzés vagy tesztelés céljából használt minták és termékek az erdőirtásról szóló rendelet hatálya alá tartoznak? (FRISSÍTETT)	37
2.15.	Kiterjed a rendelet a releváns termékek bérbeadására?	37
3.	A kötelezettségek alanyai	38

3.1. Mely szereplőkre vonatkozik az erdőirtásról szóló rendelet, és hol találom további információkat a kötelezettségeikkel kapcsolatban? (ÚJ)	38
3.1.1. Milyen mértékben befolyásolja a HR- vagy KN-kód megváltozása a vállalat downstream piaci szereplőként vagy kereskedőként való kijelölését? (FRISSÍTETT)	39
3.2. Mit jelent az, hogy „kereskedelmi tevékenység keretében”? (FRISSÍTETT)	39
3.3. Mit jelent az, hogy „az előállító ország vonatkozó jogszabályai”? (FRISSÍTETT) 40	40
3.4. Milyen kötelezettségek terhelik a downstream piaci szereplőket és a kereskedőket? (ÚJ)	41
3.5. Fel kell-e tárniuk a downstream piaci szereplőknek és kereskedőknek, hogy ők minősülnek-e az első downstream piaci szereplőnek vagy kereskedőnek? (ÚJ).....	42
3.6. A kkv-nak nem minősülő downstream piaci szereplők és a kkv-nak nem minősülő kereskedők hozzáférnek majd az információs rendszerben az upstream piaci szereplők által benyújtott, kellő gondosságra vonatkozó nyilatkozatokban szereplő földrajzi helymeghatározási adatokhoz, illetve egyszerűsített árunyilatkozatok esetében a postai címadatokhoz? (FRISSÍTETT).....	43
3.6.1 Kötelesek a piaci szereplők közölni a kellő gondosságra vonatkozó nyilatkozataik vagy egyszerűsített árunyilatkozataik „ellenőrzési számát”? (ÚJ).....	43
3.6.2 Milyen lépéseket kell tenniük a downstream piaci szereplőknek és kereskedőknek, ha ellátási láncukban nem megfelelésre utaló jelek merülnek fel, beleértve az indokolással alátámasztott aggályokat is? (ÚJ)	44
3.7. Mi történik, ha egy nem uniós székhelyű piaci szereplő releváns terméket vagy árut hoz forgalomba az uniós piacon? Milyen feltételek mellett férnek hozzá a nem uniós székhelyű piaci szereplők az információs rendszerhez? (FRISSÍTETT).....	46
3.8. Lehet-e egy személy ugyanazon ellátási láncban ugyanazon termék tekintetében egyszerre piaci szereplő és downstream piaci szereplő? (ÚJ).....	47
3.9. Kereskedőknek minősülnek azok a szervezetek, amelyek nem kkv-k, és fogyasztók (kiskereskedők) részére végeznek értékesítést? (FRISSÍTETT)	49
3.10. Ki minősül kkv-nak az erdőirtásról szóló rendelet értelmében? (FRISSÍTETT) ..	49
3.10.1. Olyan vállalat vagyok, amely mentesül a kellő gondosságra vonatkozó nyilatkozat benyújtása alól. Ennek ellenére kötelezhetnek kellő gondosságra vonatkozó nyilatkozat benyújtására azok a vállalatok, amelyeknek szállítok? (FRISSÍTETT).....	50
3.10.2. Nyújthatok be kellő gondosságra vonatkozó nyilatkozatot/egyszerűsített árunyilatkozatot olyan termékkel kapcsolatban, amelyet harmadik ország piacán hoztak forgalomba, és amelyet végül az EU-ba importálnak? (ÚJ).....	50
3.11. Ki viseli a felelősséget akkor, ha valamely termék nem felel meg az erdőirtásról szóló rendelet 3. cikkének? (FRISSÍTETT).....	50
3.12. Ki a piaci szereplő a lábon álló fák, illetve a kitermelési jogok tekintetében? (FRISSÍTETT)	50

3.13.	Hogyan alkalmazandó a rendelet a vállalatcsoportokra? (FRISSÍTETT).....	51
3.14.	Ki a piaci szereplő vagy a kereskedő, amikor az egyik vállalat szerződést köt egy másik vállalattal, hogy a kereskedelmi tevékenységeihez kapcsolódó releváns termékeket nyújtson? Például egy, a helyszínen működő kávézó, kisbolt vagy stand, amit a főtevékenység mellett hoztak létre. (FRISSÍTETT)	51
3.15.	Hogyan határozzák meg az erdőirtásról szóló rendelet 6. cikke szerinti „meghatalmazott képviselő” és a 952/2013/EU rendelet (Uniós Vámkódex) 18. cikke szerinti „vámjogi képviselő” szerepét?	53
3.16.	Mit jelent az erdőirtásról szóló rendelet 2. cikkének 38. pontjában szereplő „amelyeket nem az Unió vámterületén belüli magáncélú felhasználásra vagy fogyasztásra szánnak” kifejezés? (ÚJ).....	53
3.17.	Alkalmazandó-e az erdőirtásról szóló rendelet az online értékesítésre (e-kereskedelem) vagy más távértékesítésre? (ÚJ)	54
3.18.	Milyen kötelezettségek terhelik azokat a vállalatokat – például online forgalmazókat és kiskereskedőket –, amelyek online B2B vagy B2C tevékenység keretében bocsátanak az uniós vásárlók rendelkezésre releváns termékeket? Milyen kötelezettségek terhelik az online piactereket? (ÚJ)	54
3.19.	Minősülhet-e a fogyasztó „piaci szereplőnek” a B2C online értékesítés (e-kereskedelem) vagy más távértékesítés összefüggésében végrehajtott import esetében? (ÚJ)	56
3.20.	Nyújthat-e be szervezet vagy társulás egyszerűsített árunyilatkozatot vagy kellő gondosságra vonatkozó nyilatkozatot a tagjai helyett? (ÚJ).....	56
3.21.	Kik minősülnek elsődleges mikro- vagy kis méretű piaci szereplőnek? (ÚJ)	57
3.22.	Minősülhet-e egy szervezet vagy társulás elsődleges mikro- vagy kis méretű piaci szereplőnek? (ÚJ)	58
3.23.	Lehet-e egy természetes vagy jogi személy egyidejűleg elsődleges mikro- vagy kis méretű vállalkozás és rendes „piaci szereplő”? (ÚJ).....	58
3.24.	Hogyan állapítja meg valamely vállalat a méretét, és mi történik, ha az évek múltával megváltozik a mérete? (ÚJ)	59
3.25.	Minősülhetnek a vállalatok elsődleges mikro- vagy kis méretű vállalkozásnak akkor, ha üzleti tevékenységük releváns árukhoz és termékekhez kapcsolódó részei tekintetében nem haladják meg a releváns küszöbértékeket? Hogyan veszik figyelembe a releváns tevékenységeket? (vegyes üzleti tevékenység) (ÚJ).....	60
3.26.	Hogyan állapítják meg azok a vállalatok és természetes személyek, akik vagy amelyek nem kötelesek mérleget készíteni, hogy az erdőirtásról szóló rendelet szerinti elsődleges mikro- vagy kis méretű piaci szereplőnek minősülnek-e? (ÚJ)	61
3.27.	Mikor kell frissítenem az egyszerűsített árunyilatkozatomat? Előfordulhatnak olyan helyzetek, amikor új egyszerűsített árunyilatkozatot kell benyújtanom? (ÚJ).....	62

3.28.	Mikor használhatja egy elsődleges mikro- vagy kis méretű piaci szereplő a postai címét a területegységek vagy létesítmények földrajzi helymeghatározási adatai helyett? (ÚJ)	63
3.29.	Bejelenthet egy elsődleges mikro- vagy kis méretű piaci szereplő egyszerre több releváns terméket is (például szarvasmarhát és faanyagot) az egyszerűsített árnyilatkozatában? (ÚJ)	64
3.30.	Hogyan kell az elsődleges mikro- vagy kis méretű vállalkozásoknak bejelenteniük a „releváns termékek egyszeri becsült éves mennyiségét”, ha azok előállításuk rendszertelen vagy ingadozó? (ÚJ)	64
4.	Fogalommeghatározások	64
4.1.	Mit jelent a „globális erdőirtás”?	65
4.2.	Mit jelent a „területegység”?	65
4.3.	Mely kritériumoknak kell megfelelnie a fának?	65
4.4.	Melyek a követelményeknek megfelelő kitermelési szintek?	66
4.5.	Hogyan kell értelmezni az „erdőirtásmentes” fogalommeghatározásában szereplő „nem okoztak erdőpusztulást” kifejezést a fát tartalmazó vagy fa felhasználásával készült releváns termékek esetében?.....	66
4.6.	Mi alapján jelenthető ki, hogy egy fatermék nem hozható összefüggésbe az erdőpusztulással, és mely releváns időszakot kell ehhez figyelembe venni?.....	67
4.7.	Lehet-e egy fatermék erdőpusztulástól mentes, ha olyan erdőből termelték ki, ahol 2020. december 31. után olyan strukturális változások mentek végbe, amelyeket nem kitermelési tevékenységek okoztak?	68
4.8.	Egyes esetekben előfordulhat, hogy az „erdőpusztulást” okozó fakitermelési műveletekre vonatkozó bizonyítékok nem egyértelműek még egy ideig azt követően, hogy a faterméket forgalomba hozták vagy forgalmazták az Európai Unió piacán, vagy onnan kivitték. Felelősségre vonhatók a piaci szereplők a kellő gondosságra vonatkozó nyilatkozat benyújtása után bekövetkező eseményekért?.....	69
4.9.	Az „erdőpusztulás” fogalommeghatározása visszatartó hatással bír-e a fák szándékos ültetése és vetése tekintetében, ami fontos gyakorlat lehet az erdők védelme és helyreállítása szempontjából? (FRISSÍTETT)	69
4.10.	Hogyan kell alkalmazni a „küszöbértékeket in situ elérni képes fák” kifejezést?	70
4.11.	Erdők esetén mely földhasználat-változtatások felelnek meg a rendeletnek? .	70
4.12.	A természeti katasztrófa erdőirtásnak számít?	70
4.13.	Az „egyéb fával borított terület” vagy más ökoszisztémák is ide tartoznak?	70
4.14.	A rendelet értelmében a gumitermesztés „mezőgazdasági használatnak” minősül?.....	71
4.15.	Mit jelent a rendelet szerinti „indokolással alátámasztott aggály”? (ÚJ)	71

5. Kellő gondosság	73
5.1. Piaci szereplőként milyen kötelezettségeim vannak? (FRISSÍTETT)	73
5.1.1. Használhatják a piaci szereplők a kellő gondosság elvén alapuló, az erdőirtásról szóló rendelet alapján létrehozott rendszereiket a kellő gondossággal kapcsolatos más uniós jogszabályoknak, például a fenntarthatósággal kapcsolatos vállalati átvilágításról szóló irányelvnek vagy a kényszermunka tilalmáról szóló rendeletnek való megfelelés céljaira? (ÚJ).....	74
5.2. Ki bízhat meg „meghatalmazott képviselőt”? (FRISSÍTETT).....	75
5.2.1. Mit jelent az, hogy meghatalmazott képviselő? Ugyanaz a meghatalmazott képviselő több piaci szereplőt is képviselhet? Az erdőirtásról szóló rendeletben foglalt mely kötelezettségeket teljesítheti a meghatalmazott képviselő? (FRISSÍTETT)	76
5.3. Végezhetnek a vállalatok kellő gondosságra irányuló eljárást a leányvállalatok nevében? (FRISSÍTETT).....	76
5.4. Milyen kötelezettségek vonatkoznak rám abban az esetben, ha újra behozok egy olyan terméket, amelyet korábban kivittek az EU-ból? (ÚJ).....	77
5.5. Mely vámeljárássok érintettek?	78
5.6. A nem az EU-ban előállított termékek forgalomba hozatalához szükséges vámkezelés?.....	78
5.6.1. Hogyan alkalmazandó a rendelet a kivitelre, és milyen kötelezettségek hárulnak az exportőrökre? (ÚJ)	78
5.7. Mi a tanúsítási vagy ellenőrzési rendszerek szerepe? (FRISSÍTETT)	79
5.8. Mennyi ideig kell megőrizni a dokumentumokat? (FRISSÍTETT)	79
5.9. Melyek az „elhanyagolható kockázatú termékekre” vonatkozó kritériumok? .	79
5.10. Mentességet élveznek-e az „elhanyagolható kockázatú termékek”?	80
5.11. Egy adott országból származó bizonyos áruk tekinthetők-e „elhanyagolható kockázatnak”?.....	80
5.12. Az „erdőirtásmentes” követelménynek való megfelelés ellenőrzése során melyik az az időpont, amelyikre az ellenőrzéseknek összpontosítaniuk kell?	80
5.13. Mely termékek esetében van szükség a piaci szereplők által kiállított dokumentációra a kellő gondosságra vonatkozó kötelezettségeikkel összefüggésben? ..	80
5.14. Mikor kell a kkv-nak nem minősülő piaci szereplőknek elkészíteniük első éves jelentéseiket az erdőirtásról szóló rendelet 12. cikkének (3) bekezdésével összhangban? (FRISSÍTETT)	81
5.15. (TÖRÖLT).....	81
5.16. Lesz előre meghatározott formátum vagy kérdéslista a kellő gondossággal történő eljáráshoz?	81

5.17.	Regisztrálniuk kell az információs rendszerben azoknak a piaci szereplőknek (és/vagy meghatalmazott képviselőiknek), downstream piaci szereplőknek és kereskedőknek, akik vagy amelyek releváns termékeket kívánnak az uniós piacon forgalomba hozni, forgalmazni vagy onnan exportálni? (FRISSÍTETT).....	82
5.18.	Közzétesz-e a Bizottság további részleteket a releváns termékek megfelelőségének ellenőrzéséhez használandó műholdas képalkotó eszközökről (például a minimális felbontás vonatkozásában)? (FRISSÍTETT)	82
5.19.	Milyen gyakran kell a kellő gondosságra vonatkozó nyilatkozatokat benyújtani az információs rendszerben, és azok vonatkozhatnak-e több szállítmányra/tételre? Mi a teendő azokkal a helyzetekkel kapcsolatban, amikor a releváns termékek egymást követően, egy adott időszak alatt hozhatók forgalomba? (FRISSÍTETT)	82
5.20.	Mi a kellő gondosságra vonatkozó nyilatkozat vagy az egyszerűsített árunyilatkozat benyújtásának legkésőbbi időpontja? (FRISSÍTETT)	84
5.21.	Mi a kellő gondosságra vonatkozó nyilatkozat vagy egyszerűsített árunyilatkozat benyújtásának legkorábbi időpontja? (FRISSÍTETT)	85
5.22.	(TÖRÖLT).....	86
6.	Összehasonlító teljesítményértékelés és partnerségek	86
6.1.	Mit jelent az országok összehasonlító teljesítményértékelése? (FRISSÍTETT)...	86
6.2.	Mi a módszertan? (FRISSÍTETT)	86
6.3.	Az erdőirtásról szóló rendelet szerinti összehasonlító teljesítményértékelési rendszer kidolgozását rendszeresen ismertetik a több érdekelt felet tömörítő, erdőirtással foglalkozó platform ülésein és más releváns üléseken. Hogyan járulhatnak hozzá az érdekelt felek?.....	87
6.4.	Megoszthatnak az országok releváns adatokat a Bizottsággal?.....	87
6.5.	Figyelembe fogják venni a jogszerűséggel kapcsolatos kockázatokat?.....	87
6.6.	Milyen támogatásban részesülnek az előállító országok és a mezőgazdasági kistermelők?	88
6.7.	Melyek a Team Europe kezdeményezés különböző elemei?	88
6.8.	Hogyan kapcsolódik a Team Europe kezdeményezés a CSDDD-hez? (FRISSÍTETT)	89
6.9.	Hogyan mérsékelhetjük annak kockázatát, hogy a piaci szereplők elkerüljenek bizonyos ellátási láncokat vagy bizonyos előállító országokat/régiókat, amelyeket „magas kockázatúként” értékelnek?	90
6.10.	Hogyan fogja biztosítani az EU az átláthatóságot?	90
7.	Digitális megvalósítás (az erdőirtásról szóló rendelet szerinti információs rendszer)	90
7.1.	Mi az információs rendszer és az „uniós egyablakos ügyintézés”?	90

7.2.	Ezek milyen adatbiztonsági biztosítékokkal fognak rendelkezni?	91
7.3.	Hogyan regisztrálhatnak a piaci szereplők, a kkv-nak nem minősülő downstream piaci szereplők és a kkv-nak nem minősülő kereskedők? (FRISSÍTETT)	91
7.4.	Tárolhatja a rendszer a gyakran használt adatokat? (FRISSÍTETT)	92
7.5.	Képes lesz segíteni a rendszer a mezőgazdasági termelőket a földrajzi helyzet meghatározásában? Rendelkezésre fognak állni ortofotók vagy műholdfelvételek az információs rendszerben lévő térképeszközhöz? (FRISSÍTETT).....	92
7.6.	Módosítható a kellő gondosságra vonatkozó nyilatkozat? (FRISSÍTETT)	92
7.7.	Ki tekintheti meg az információs rendszerben tárolt földrajzi helymeghatározási adatokat? (FRISSÍTETT)	93
7.8.	Milyen adatformátumra van szükség a földrajzi helymeghatározás információs rendszerbe való feltöltéséhez?.....	93
7.9.	Elkészült már az információs rendszer? (FRISSÍTETT)	93
7.10.	(TÖRÖLT).....	93
7.11.	Mindig rendelkezésre áll az információs rendszer, vagy lesznek ismétlődő leállási időszakok? (FRISSÍTETT).....	93
7.12.	Milyen adatbeviteli korlátok állnak fenn a kellő gondosságra vonatkozó nyilatkozatok esetében? Más szóval, mi az a maximális tartalom, amit a felhasználó egyetlen kellő gondossági nyilatkozatban megadhat? (FRISSÍTETT)	94
7.13.	Van-e lehetőség egy előállítási hely bejelentésére olyan GeoJSON-fájl feltöltésével, amely több országban fekvő területeket kijelölőkoordinátákat tartalmaz?	
	95	
7.14.	Mennyi ideig tárolják a kellő gondosságra vonatkozó nyilatkozat adatait az információs rendszerben? Szükség van adatok exportálására és elmentésére archiválás céljából? (FRISSÍTETT)	95
7.15.	Hogyan oszthatók meg a földrajzi helymeghatározási koordináták az ellátási láncban, ha a korábbi beszállítók nem engedélyezték a földrajzi helymeghatározási információk megosztását az információs rendszerben szereplő hivatkozási számmal? (FRISSÍTETT)	96
7.16.	Mi történik, ha a kellő gondosságra vonatkozó nyilatkozat mérete meghaladja a 25 MB maximális fájl méretet?	96
7.17.	Mi a teendő abban az esetben, ha a földrajzi helymeghatározási fájl a rendeletben előírtaktól eltérő számú számjegyet tartalmaz? (FRISSÍTETT)	97
7.18.	Termékek behozatala vagy kivitele esetén be kell jelenteni a nettó tömeget akkor is, ha a terméket általában más mértékegységekben forgalmazzák? (FRISSÍTETT)	

7.19.	Tartalmazhat a kellő gondosságra vonatkozó nyilatkozat és az egyszerűsített árunyilatkozat nem angol nyelvű szöveget (pl. a tagállam nyelvén írt szöveget)? (FRISSÍTETT)	97
7.20.	Szükség van külön kellő gondosságra vonatkozó nyilatkozat vagy egyszerűsített árunyilatkozat létrehozására minden olyan piac tekintetében, ahová a terméket exportálják? (FRISSÍTETT)	97
7.21.	Fel kell tüntetni az erdőirtásról szóló rendelet szerinti hivatkozási számot vagy árunyilatkozat-azonosítót a szállítási okmányokon, például a szállítólevélen vagy a számlán, és az okmányokat el kell küldeni a szállítmányokkal együtt? Ez kötelező behozatali / kiviteli vámkezelés esetén? (FRISSÍTETT)	98
7.22.	A kellő gondosságra vonatkozó nyilatkozatban vagy az egyszerűsített árunyilatkozatban megadott „nettó tömeg” az egész termék tömegére vonatkozik, vagy csak a releváns áru arányára a terméken belül, vagy az egész szállítmányra (termék plusz raklap/csomagolás)? (FRISSÍTETT)	98
7.23.	Megoszthatók további információk, például jogi dokumentumok az információs rendszeren keresztül? (FRISSÍTETT)	98
7.24.	Milyen szintű HR-kódokat kell bejelenteni az információs rendszerben? (FRISSÍTETT)	99
7.25.	Ellenőrizhető-e az információs rendszerben a kellő gondosságra vonatkozó nyilatkozat hivatkozási és ellenőrzési számainak az érvényessége? (FRISSÍTETT)	99
7.26.	Miért csak a GeoJSON formátum engedélyezett földrajzi helymeghatározási adatok fájlban történő feltöltésére?	99
7.27.	Milyen tudományos neveket használ az információs rendszer? Elegendő csak a nemzetség megjelölése, vagy meg kell adni a konkrét fajt? Kötelező tudományos név megadása a fa árucsoportba tartozó valamennyi termék, például a papíripari rostanyag vagy a papírtermékek esetében? (FRISSÍTETT)	100
7.28.	(TÖRÖLT)	100
7.29.	Milyen követelmények vonatkoznak a gazdasági szereplői fiókra olyan személy esetében, aki több szerepkört is ellát – pl. piaci szereplő, kkv-nak nem minősülő downstream piaci szereplő, kkv-nak nem minősülő kereskedő –, és meghatalmazott képviselőként is eljár? Használható ugyanaz a gazdasági szereplői fiók az összes szerepkörhöz, vagy pedig minden egyes szerepkörhöz külön gazdasági szereplői fiókot kell rendelni az információs rendszerben? (FRISSÍTETT)	100
7.30.	Mi a teendő az információs rendszerrel kapcsolatban felmerülő informatikai problémák esetén?	100
8.	Ütemterv	101
8.1.	Mikor lép hatályba és válik alkalmazandóvá a rendelet? (FRISSÍTETT)	101
8.2.	Mi a helyzet az ezen időpontok közötti időszakokkal? (FRISSÍTETT)	101

8.3.	Hogyan bizonyítható, hogy a terméket a rendelet hatálybalépése előtt állították elő? Milyen szabályok vonatkoznak a szarvasmarhatermékek előállítására?	101
9.	Egyéb kérdések	102
9.1.	Milyen kötelezettségek terhelik a downstream piaci szereplőket és a kereskedőket, amikor olyan releváns terméket hoznak forgalomba vagy forgalmaznak az uniós piacon, vagy olyan releváns terméket exportálnak, amely az átmeneti időszakban (azaz a rendelet hatálybalépése – 2023. június 29. – és alkalmazásának kezdete – 2026. december 30. – közötti időszakban) az uniós piacon forgalomba hozott releváns termékből vagy releváns áruból készült? (FRISSÍTETT)	102
9.2.	Milyen bizonyítékok szükségesek annak igazolásához, hogy a terméket az alkalmazás kezdőnapja előtt hozták forgalomba az EU piacán (azaz milyen dokumentumokat fogadnak el a „forgalomba hozatal” bizonyítékaként)? Az ilyen termékeket be kell jelenteni az információs rendszerben? (FRISSÍTETT)	103
9.3.	Az átmeneti időszakban az uniós piacon forgalomba hozott termékek keveredhetnek olyan termékekkel, amelyek megfelelnek a rendeletnek, és amelyeket az átmeneti időszakot követően hoznak forgalomba az EU piacán, ha bizonyítható, hogy a bennük lévő összes tételt az átmeneti időszakban hozták forgalomba az uniós piacon, illetve azok megfelelnek a rendeletnek?	104
9.4.	Hogyan fog működni a gyakorlatban az átmeneti időszak alatt készletezett áruk keveredése az uniós piacon 2026. december 30. után forgalomba hozandó árukkal, különösen az információs rendszerben? (FRISSÍTETT)	104
9.5.	Mikor kezdődik és mikor ér véget az átmeneti időszak a gyakorlatban?	105
9.6.	Az illetékes hatóságoknak hogyan kell ellenőrzéseket végezniük az átmeneti időszak alatt az EU piacán forgalomba hozott termékeken a rendeletnek való megfelelés biztosítása érdekében?	105
9.7.	A Bizottság tervezi útmutató kiadását?	105
9.8.	A Bizottság tervezi áruspecifikus útmutató kiadását? (FRISSÍTETT)	105
9.9.	Milyen jelentéstételi kötelezettségek vonatkoznak a piaci szereplőkre?	106
9.10.	Mi az erdőirtás és erdőpusztulás uniós megfigyelőközpontja? (FRISSÍTETT) ..	106
9.10.1.	Az erdővel borított területek 2020. évi globális térképe használható végső információforrásként az erdőirtásról szóló rendeletnek (EUDR) való megfelelés vonatkozásában, vagy szükség van további lépésekre és adatforrásokra a megfelelés igazolásához?	107
9.10.2.	Milyen szintű pontosság várható el a globális és nemzeti térbeli térképektől, és ezek referenciaként szolgálhatnak-e a kellő gondosság gyakorlása és az ellenőrzési folyamatok során? (FRISSÍTETT)	108
9.10.3.	Az áru automatikusan meg nem felelőnek tekintendő, ha az erdővel borított területek 2020. évi globális térképén erdőként megjelölt területen állították elő?	108

9.10.4. Az érdekelt felek használhatnak nemzeti erdőterképeket az erdővel borított területek 2020. évi globális térképével együtt?	108
9.10.5. Mit jelent az erdő típusok 2020. évi globális térképe? (ÚJ)	109
9.10.6. Milyen eszközöket használhatok annak értékeléséhez, hogy a térinformatikai adataim átfedésben vannak-e erdők térképeken feltüntetett helyével? (ÚJ)	109
9.11. Mi minősül magas kockázatnak, és mennyi ideig tarthat a felfüggesztés?	110
9.12. Hogyan kapcsolódik a rendelet az uniós megújulóenergia-irányelvhez?	110
9.13. Hogyan veszi figyelembe a rendelet az EFTA/EGT-államokat? (FRISSÍTETT) ...	111
10. Szankciók	112
10.1. Mit jelent az, hogy az uniós tagállamok által megállapított szankciók nem érintik a tagállamoknak a 2008/99/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv szerinti kötelezettségeit?	112
10.2. Mekkora a pénzbírság legmagasabb mértéke? (FRISSÍTETT)	112
10.3. A közbeszerzési irányelvet illetően a rendelet végrehajtása során az uniós tagállamoknak kell döntenük arról, hogy lehetővé teszik-e a megbízhatóság igazolását? 112	
10.4. Az erdőirtásról szóló rendelet 25. cikkének (3) bekezdése szerint „a tagállamok értesítik a Bizottságot az érdemi határozatokról” és a jogi személyekre kiszabott szankciókról. A Bizottság a honlapján közzéteszi e határozatok listáját. Ez minden közigazgatási határozatra vagy csak a bírósági határozatokra vonatkozik?	112
10.5. Kivágtam néhány kisebb fát az ingatlanomon, ahol most teheneket tartok. A fát és a tehenek húsát el akarom adni a helyi piacon az EU-ban. Kapok büntetést ezek eladásáért, mert kivágtam a fákat? (FRISSÍTETT)	113

1. Nyomonkövethetőség

1.1. Miért és hogyan kell a piaci szereplőknek koordinátákat gyűjteniük? (FRISSÍTETT)

A rendelet előírja az uniós piacon az érintett termékeket forgalomba hozó vagy azokat exportáló piaci szereplők számára, hogy gyűjtsék minden olyan területegység földrajzi koordinátáit, ahol az árukat előállították. Ez a kötelezettség nem vonatkozik az ilyen termékeket forgalomba hozó vagy exportáló downstream piaci szereplőkre (a downstream piaci szereplőkre vonatkozó további információkat lásd e dokumentum 3. fejezetében).

A területegységig való nyomonkövethetőség (vagyis az a követelmény, miszerint gyűjteni kell minden olyan területegység földrajzi koordinátáit, ahol az árukat előállították) szükséges annak igazolásához, hogy az előállítás konkrét helyén nem történt erdőirtás. A termékeket

a területegységgel összekapcsoló földrajzi információkat az ágazat egy része és számos tanúsító szervezet már használja. Távérzékelés útján szerzett információk (légi fényképek, műholdas képek) vagy egyéb információk (pl. a helyszíni fényképek a kapcsolódó földrajzi címkékkel – geotag – és időbélyegekkel) felhasználhatók annak ellenőrzésére, hogy a bejelentett áruk és termékek földrajzi helymeghatározása kapcsolódik-e erdőirtáshoz.

A földrajzi helymeghatározási koordinátákat meg kell adni a kellő gondosságra vonatkozó nyilatkozatokban (a továbbiakban: kellő gondosságra vonatkozó nyilatkozat) vagy adott esetben az egyszerűsített árnyilatkozatokban (a továbbiakban: egyszerűsített árnyilatkozat), amelyeket a piaci szereplőknek a termékek uniós piacon történő forgalomba hozatala vagy az EU-ból történő kivitele előtt be kell nyújtaniuk az információs rendszeren keresztül. Ez tehát központi része a rendeletnek, amely megtiltja a rendelet hatálya alá tartozó bármely olyan termék uniós piacon történő forgalomba hozatalát vagy kivitelét, amelyek esetében még nem került sor földrajzi helymeghatározási koordináták gyűjtésére és benyújtására a kellő gondosságra vonatkozó nyilatkozatban. Az egyetlen kivételt az elsődleges mikro- vagy kis méretű piaci szereplők egyszerűsített árnyilatkozatai képezik, mely piaci szereplők esetében a földrajzi helymeghatározás helyettesíthető a postai címmel, amennyiben az adott postai cím egyértelműen megfelel az érintett területegység vagy létesítmény földrajzi helyzetének (további részletekért lásd a GYIK 3.28. pontját).

Egy területegység földrajzi helymeghatározási koordinátáinak gyűjtése történhet mobiltelefonok, kézi globális navigációs műholdrendszerek (GNSS) eszközei, valamint széles körben elterjedt és ingyenesen használható digitális alkalmazások (pl. földrajzi információs rendszerek) segítségével. Ezekhez nincs szükség mobilhálózati lefedettségre, csak erős GNSS-jelre, mint amelyet például a Galileo bocsát ki.

A szarvasmarhától eltérő áruk előállítására használt, 4 hektárnál nagyobb területegységek esetében a földrajzi helyzetet sokszögek használatával, vagyis hat tizedesjegyet tartalmazó szélességi és hosszúsági pontokkal kell meghatározni. A 4 hektárnál kisebb területegységek esetében a piaci szereplők sokszöget vagy hat tizedesjegyet tartalmazó szélességi és hosszúsági pontot használhatnak a földrajzi helyzet meghatározásához. A szarvasmarhatartó létesítmények leírhatók egyetlen földrajzi helymeghatározási ponttal.

Kérjük, vegye figyelembe, hogy a rendelet nem ró közvetlen kötelezettségeket a harmadik országbeli termelőkre (kivéve, ha közvetlenül hoznak forgalomba termékeket az uniós piacon).

A downstream piaci szereplők és a kereskedők kötelezettségeivel kapcsolatos információkat lásd a GYIK 3.4. pontjában.

1.2. Minden (importált, exportált, forgalmazott) árunak nyomon követhetőnek kell-e lennie? (FRISSÍTETT)

A nyomonkövethetőségre vonatkozó követelmények a releváns importált/exportált/forgalmazott áruk minden egyes tételére vonatkoznak.

A rendelet előírja, hogy a piaci szereplőknek vissza kell követniük minden releváns árut azok területegységéig, valamely releváns termék uniós piacon történő forgalmazása vagy forgalomba hozatala, illetve kivitele előtt. Következésképpen, a földrajzi helymeghatározási

adatokat (vagy elsődleges mikro- vagy kis méretű piaci szereplők esetében, amennyiben az adott postai cím egyértelműen megfelel az érintett területegység vagy létesítmény földrajzi helyzetének, postai címadatokat) tartalmazó, kellő gondosságra vonatkozó nyilatkozat benyújtása kötelező a releváns termékek behozatalához („szabad forgalomba bocsátás” vámeljárással), kiviteléhez („kivitel” vámeljárással), valamint az uniós piacon belüli ügyletekhez. A downstream piaci szereplők és a kereskedők a nyomkövethetőségről azáltal gondoskodnak, hogy közvetlen üzleti partnereiktől (beszállítóiktól és kereskedelmi ügyfeleiktől) összegyűjtsék a vonatkozó információkat, és azokat kérésre az illetékes hatóságok rendelkezésére bocsátják (lásd az erdőirtásról szóló rendelet 5. cikkének (3) és (4) bekezdését).

1.3. Hogyan működik ez ömlesztett szállítmányok formájában forgalmazott termékek vagy összetett termékek esetében? Mi a helyzet a különböző árucikkeket tartalmazó összetett termékek esetében? (FRISSÍTETT)

Az **ömlesztett** szállítmányok formájában forgalmazott termékek, mint például a szója vagy a pálmaolaj esetében ez azt jelenti, hogy a piaci szereplőnek biztosítania kell, hogy a szállításban érintett valamennyi területegységet azonosítsák, és hogy az áruk a folyamat egyetlen pontján se keveredjenek ismeretlen eredetű árukkal vagy a 2020. december 31-i határidő után kiirtott vagy elpusztult erdőterületekről származó árukkal.

Releváns **összetett** termékek, például különböző fa alkotóelemeket tartalmazó importált fabútorok esetében a piaci szereplőnek meg kell határoznia minden olyan területegység földrajzi helyzetét, ahol a gyártási folyamathoz felhasznált releváns árut (például fát) előállították. A releváns áruk alkotóelemei nem lehetnek ismeretlen eredetűek, és nem származhatnak olyan erdőterületekről, amelyek kiirtása vagy elpusztulása a határidő után következett be.

Több különböző releváns árut vagy terméket tartalmazó **összetett** termékek esetében (pl. egy csokoládészelet, amely kakaóport, kakaóvaját és pálmaolajat tartalmaz) az ilyen terméket az uniós piacon forgalomba hozó vagy onnan exportáló piaci szereplőnek csak a fő áru és az erdőirtásról szóló rendelet alapján relevánsnak tekintett (származtatott) termékek tekintetében kell kellő gondossággal eljárnia, amelyek az I. melléklet bal oldali oszlopában szerepelnek. Csokoládészeletek esetében (1806-os kód) a kapcsolódó releváns áru a kakaó. Ez azt jelenti, hogy a kellő gondosságra vonatkozó kötelezettség és a tájékoztatási követelmények csak azokra a releváns termékekre terjednek ki, amelyek az I. melléklet jobb oldali oszlopában szerepelnek azon releváns áru alatt, amelyet a csokoládészelet tartalmaz vagy amelyből azt készítették, amely jelen esetben a kakaópor és a kakaóvaj a kakaó áru alatt.

1.4. Megengedettek-e tömegmérleg-módszert alkalmazó felügyeleti láncok?

A rendelet előírja, hogy a hatálya alá tartozó összes termékhez felhasznált áruknak nyomon követhetőnek kell lenniük a területegységig.

A rendelet **nem engedélyezi** a tömegmérleg-módszert alkalmazó felügyeleti láncokat, amelyek lehetővé teszik az erdőirtásmentes árucikkek ismeretlen eredetű vagy nem erdőirtásmentes árucikkekké váló keveredését az ellátási lánc bármely pontján, mivel ezek nem garantálják, hogy az uniós piacon forgalomba hozott vagy onnan kivitt áruk

erdőirtásmentesek. Az uniós piacon forgalomba hozott vagy onnan kivitt árukat tehát az ellátási lánc minden szakaszában el kell különíteni az ismeretlen eredetű áruktól vagy a nem erdőirtásmentes áruktól. Következésképpen, mivel a tömegmérleg kizárt, nincs szükség az azonosság teljes körű megőrzésére.

1.5. Mi a helyzet akkor, ha a termék egy része nem felel meg a követelményeknek?

Ha a releváns termék egy része nem megfelelő, **a nem megfelelő alkatrészt azonosítani kell és el kell különíteni a többi résztől**, mielőtt a releváns terméket forgalomba hozzák az uniós piacon vagy exportálják, és ez a rész nem hozható forgalomba az uniós piacon, és nem exportálható.

Ha az azonosítás és az elkülönítés elvégzése nem lehetséges – például azért, mert a nem megfelelő termékek keveredtek a többi termékkel –, akkor a releváns termék egésze nem megfelelőnek minősül, mivel nem garantálható, hogy az erdőirtásról szóló rendelet 3. cikkében foglalt feltételek teljesülnek, és ezért ezeket a termékeket nem lehet az uniós piacon forgalomba hozni, és nem lehet onnan exportálni sem.

Például, ha az ömlesztett áruk keveredtek, és azok több száz területegységhez kapcsolódnak, az a tény, hogy az egyik területegységen 2020 után erdőirtást végeztek, a releváns tételt teljes egészében nem megfelelővé teszi.

Egy adott termék azonban nem minősül nem megfelelőnek, ha az uniós piacon forgalomba hozott releváns áruk vagy releváns termékek 100%-a 1. a területegységig visszakövethető, 2. az erdőirtásról szóló rendelet értelmében jogszerű és erdőirtásmentes, és 3. soha nem keveredett ismeretlen eredetű vagy nem erdőirtásmentes árukkal.

1.6. Melyek az ingatlanok nem minősülő földterületekre vonatkozó szabályok? (FRISSÍTETT)

Mi történik a „ingatlan” fogalmába nem tartozó, állami vagy közösségi tulajdonban lévő földterületekkel?

A rendelet előírja, hogy csak olyan áruk hozhatók forgalomba az uniós piacon, illetve exportálhatók onnan, amelyek előállítására területegységként, vagy szarvasmarha esetében létesítményként kijelölt földterületen került sor. Ingatlan-nyilvántartás vagy hivatalos tulajdoni lap hiánya nem akadályozhatja meg a ténylegesen területegységként vagy létesítményként használt földterület kijelölését (lásd alább).

1.7. Mekkora lehet a sokszög által lefedett terület (hektár)?

A rendelet nem tartalmaz rögzített küszöbértéket a területegységek minimális vagy maximális méretére vonatkozóan, amennyiben a területegység magában foglalja a pontos előállítási területet, ahol kellőképpen homogén körülmények vannak ahhoz, hogy összesített szinten értékelni lehessen az erdőirtásnak és az erdőpusztulásnak az adott földterületen előállított releváns árukhoz kapcsolódó kockázatát. Lásd még a GYIK 1.2. pontját a 4 hektárnál kisebb területek földrajzi koordinátaival kapcsolatban.

Nincs megadott határérték az információs rendszerbe importálható sokszögek területére vonatkozóan, de (akár az egyszerűsített, akár a kellő gondosságra vonatkozó) nyilatkozat teljes fájlmérete nem lehet nagyobb, mint 25 MB.

1.8. Minden esetben sokszögek használatával kell megadni a földrajzi helyzetet?

Nem. (Csak) a négy hektárnál kisebb területegységek esetében a földrajzi helyzet leírható mindössze egy szélességi és hosszúsági ponttal. Szarvasmarhák esetében nem sokszögeket, hanem csak földrajzi helymeghatározási pontokat kell használni, nevezetesen minden olyan „létesítmény” esetében (az erdőirtásról szóló rendelet 2. cikkének 29. pontjában szereplő fogalom meghatározás szerint), ahol szarvasmarhát tartanak.

1.9. (TÖRÖLT)

1.10. Mi a helyzet akkor, ha nem állnak rendelkezésre ingatlan-nyilvántartások vagy tulajdoni lapok? (FRISSÍTETT)

Hogyan szerezhetnek meg a piaci szereplők földrajzi helymeghatározási adatokat azokban az országokban, ahol az ingatlan-nyilvántartások hiányosak, és ahol előfordulhat, hogy a mezőgazdasági termelők nem rendelkeznek azonosító adatokkal vagy tulajdoni lappal a földjük tekintetében? (FRISSÍTETT)

A mezőgazdasági termelők megkaphatják területegységeik földrajzi helymeghatározását függetlenül attól, hogy be vannak-e jegyezve az ingatlan-nyilvántartásba vagy sem, illetve függetlenül attól, hogy nem rendelkeznek azonosító adatokkal vagy tulajdoni lappal a földjük tekintetében. Hacsak nem piaci szereplők közvetlen beszállítói vagy maguk is piaci szereplők, a mezőgazdasági termelőknek nem kell megadniuk személyes adatokat, és elegendő az áruk uniós piacon való forgalomba hozatalra való rendelkezésre bocsátásához használt területegység földrajzi helymeghatározása.

A földhasználati jogokra (az erdőirtásról szóló rendelet 2. cikke 40. pontjának a) alpontja) vonatkozó jogszerűségi követelményt illetően a rendelet előírja a vonatkozó nemzeti jogszabályoknak való megfelelést. Ha a mezőgazdasági termelők a nemzeti jogszabályok alapján jogszerűen értékesíthetik termékeiket (akkor is, ha adott esetben nincs ingatlan-nyilvántartás, és egyes mezőgazdasági termelők esetében előfordulhat, hogy nem rendelkeznek azonosító adatokkal), akkor az egyúttal azt is jelenti, hogy a piaci szereplők megfelelnek a jogszerűségi követelménynek az említett mezőgazdasági termelőktől való beszerzés során. Ha a nemzeti jog szerint nem szükséges tulajdoni lap birtoklása mezőgazdasági termékek előállításához és kereskedelmi hasznosításához, akkor a rendelet alapján sem szükséges. A piaci szereplőknek mindazonáltal ellenőrizniük kell, hogy az ellátási láncukban nem áll-e fenn a jogszerűtlenség kockázata, vagyis azt, hogy megfelelnek-e az előállító országban alkalmazandó vonatkozó jogszabályoknak.

A piaci szereplők már most is számos különféle módszert használnak a jogszerűsége (és a földrajzi helymeghatározásra) vonatkozó információk összegyűjtésére: egyesek a beszállítók közvetlen feltérképezéséhez folyamodnak, míg mások közvetítőkre, például szövetkezetekre, tanúsító szervekre, nemzeti nyomkövetési rendszerekre vagy más vállalatokra támaszkodnak. A piaci szereplők jogi felelősséggel tartoznak a földrajzi helymeghatározási

adatok és a jogszerűségekre vonatkozó információk pontosságának biztosításáért, függetlenül attól, hogy az adott információkat milyen módon vagy milyen közvetítőkön keresztül szerezték meg.

1.11. Felhasználhatja-e a piaci szereplő az előállító földrajzi helymeghatározási adatait?

Igen, de azok pontosságáért végső soron a piaci szereplő felel, nem pedig az adatokat nyújtó előállító. A rendelet nem vonatkozik azokra az előállítókra, amelyek nem hoznak forgalomba termékeket közvetlenül az Európai Unió piacán (és így nem tartoznak a piaci szereplők és a kereskedők fogalommeghatározása alá).

Ebben az esetben a piaci szereplőnek biztosítani kell, hogy megfelelően feltérképezzék azt a területet, ahol a releváns árut előállították, és hogy a földrajzi helymeghatározás megfeleljen a területegységnek. A piaci szereplő által igénybe vehető intézkedések közé tartozik a beszállítók támogatása az e rendelet követelményeinek való megfelelés érdekében, különösen pedig a mezőgazdasági kistermelők támogatása, kapacitásépítés és egyéb beruházások révén.

1.12. Ellenőrizniük kell a piaci szereplőknek a földrajzi helymeghatározást (illetve elsődleges mikro- vagy kis méretű piaci szereplők esetében a postai címet)? (FRISSÍTETT)

A piaci szereplőknek **ellenőrizniük kell és képesnek kell lenniük bizonyítani, hogy a földrajzi helymeghatározás vagy (elsődleges mikro- vagy kis méretű piaci szereplők esetében) a postai cím helyes.**

A földrajzi helymeghatározási adatok vagy postai címadatok helytállóságának és pontosságának biztosítása a piaci szereplők által teljesítendő feladatok egyik meghatározó eleme. Helytelen adatok megadása a piaci szereplők rendeletben meghatározott kötelezettségeinek megsértését jelentené.

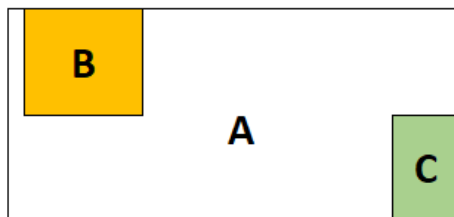
1.13. (TÖRÖLT)

1.14. Egy sokszög több területegységet is lefedhet?

Az áru előállítására használt területegységek kerületének leírására sokszögeket kell használni. **Minden sokszögnek egyetlen területegységet kell megjelölnie, függetlenül attól, hogy az egybefüggő-e vagy sem.** Amennyiben a releváns termékek több területegységről származó árukból készülnek, ugyanabban a kellő gondosságra vonatkozó nyilatkozatban több sokszöget kell megadni. Nem használható sokszög olyan földterület kerületének a leírására, amelynek csak bizonyos részein lehetnek területegységek.

1.15. Mi a teendő akkor, ha a releváns árut egyetlen ingatlanon belüli területegységen állítják elő, amely más területegységeket is magában foglal? (FRISSÍTETT)

A helyzet az alábbi példával illusztrálható a legjobban.

- A → Egyetlen ingatlan
 B → Területegység, ahol a releváns árut előállítják (például szója)
 C → Kiirtott erdőterület

i. Ha a releváns árut (a példában szóját) a „B” területen állítják elő, milyen területet kell megadni?

A II. és a III. melléklet értelmében annak/azoknak a területegység(ek)nek a földrajzi helymeghatározási adatait vagy postai címadatait kell megadni, ahol a releváns árukat előállították.

Az erdőirtásról szóló rendelet 2. cikkének 27. pontja a következőképpen határozza meg a területegység fogalmát: „adott ingatlanon található, az előállító ország joga által elismert földterület, ahol kellőképpen homogén körülmények vannak ahhoz, hogy összesített szinten értékelni lehessen az erdőirtásnak és az erdőpusztulásnak az adott földterületen előállított releváns árukhoz kapcsolódó kockázatát”. Ennek a fogalommeghatározásnak az alapján a területegység magában foglalhatja a teljes ingatlant (amennyiben az kellőképpen homogén), vagy az adott ingatlanhoz tartozó földterületnek csak egy részét. Például egy olyan gazdaság, amely olyan ingatlanon található, amelynek csak a felén folyik művelés az erdőirtásról szóló rendelet tekintetében releváns termék piaci forgalomba hozatalának céljával, teljes egészében vagy a konkrét művelés alatt álló területre hivatkozással is bejelenthető. Az adott példában vagy a „B” területet, vagy – amennyiben az ingatlan területén homogének a körülmények – az adott „A” ingatlant kell megadni.

Továbbá, a vetésforgóra vonatkozó sajátos esetben egyszerre több földterület is bejelenthető (lásd a GYIK 1.18. pontját). Megjegyzendő, hogy az erdőirtásról szóló rendelet 9. cikke (1) bekezdésének d) pontja értelmében bármely, a bejelentett területegységeken végzett erdőirtás vagy előforduló erdőpusztulás automatikusan kizárja az említett területegységekről származó valamennyi releváns áru és releváns termék forgalomba hozatalát, forgalmazását, illetve kivitelét.

ii. Mi a helyzet akkor, ha a „C” területen végzett erdőirtás jogszerű és a határidő lejártá után történt?

- Ha a „C” területen nem állítanak elő releváns árut, a „C” területen végzett erdőirtás nem befolyásolja a „B” területen előállított szója megfelelőségét, amennyiben csak a „B” területet jelentették be.
- Ha a „C” területen egy másik releváns árut állítanak elő (pl. szarvasmarhát), akkor a szarvasmarha nem megfelelő (nem erdőirtásmentes), viszont a „B” területről

származó szója elvben megfelelő, amennyiben a szója tekintetében csak a „B” területet jelentették be.

- Ha ugyanazt az árut (szóját) állítják elő a „B” és a „C” területen, a piaci szereplőnek elhanyagolható kockázatot kell elérnie, figyelembe véve különösen az ugyanazon ingatlanon belüli keveredés magas kockázatát (az erdőirtásról szóló rendelet 10. cikke (2) bekezdésének j) pontja).

iii. Mi a helyzet akkor, ha az „A” ingatlan jogállását a rendelet értelmében vett jogellenesség befolyásolja (például ha a „C” területen illegális erdőirtás történik)? Érintett-e a „B” területen előállított szója?

A „B” területen előállított szója nem jogszerű, következésképpen nem megfelelő, mivel az előállítási terület (vagyis az erdőirtásról szóló rendelet 2. cikkének 40. pontjával összhangban nem a „B” terület egység, hanem a teljes ingatlan) jogállása nem felel meg az előállító ország vonatkozó jogszabályainak.

1.16. A sokszögeket a kerület leírásával kell megadni?

Nincs sem kötelezettség, sem lehetőség arra, hogy a terület egységre vonatkozó információkat a kerület leírásával adják meg. **A négy hektárnál nagyobb terület egységek esetében** (amelyeket szarvasmarhától eltérő releváns áruk előállítására használnak) a földrajzi helyzetet az egyes terület egységek kerületének leírására elegendő szélességi és hosszúsági ponttal rendelkező sokszögek használatával kell meghatározni (nem pedig egy központ és a hozzá tartozó kerület megadásával).

1.17. Hogyan kell bejelenteni a kevert áruk előállítási helyét? (FRISSÍTETT)

A piaci szereplőnek be kell jelentenie az EU-ba ténylegesen szállított valamennyi áru előállítási helyét.

Ha például több előállítási helyről származó, megfelelő árukat kevernek ugyanabba a silóba, rakatba, kötegbe, tartályba stb., majd ezen áruk egy részét forgalomba hozzák az uniós piacon:

- A bejelentett előállítási helynek **magában kell foglalnia az összes áru előállítási helyét, amely azóta került be a silóba, hogy az utoljára üres volt** (következésképpen része lehetett a szállítmánynak).
- Ha a silókat nem ürítik ki rendszeresen, a piaci szereplőnek be kell jelentenie az összes áru előállítási helyét, amely bekerült a silóba azon időszak során, amely biztosítja, hogy ismeretlen előállítási helyről származó áruk nem keverednek a folyamatba. Például a silóban tárolt áruk egy részének letöltésekor ezt biztonságosan meg lehet tenni a silóba bekerülő összes korábbi áru földrajzi helymeghatározásának bejelentésével a siló kapacitásának legfeljebb 200%-áig, feltéve, hogy a siló FIFO rendszerben vagy ezzel egyenértékű rendszerben működik, ami biztosítja a nyersanyagok időrendben, a bekerülésük sorrendjében történő kiürítését. Ez a megközelítés a rakatokban, tartályokban stb. tárolt releváns árukra vagy termékekre és minden folyamatos feldolgozásra alkalmazható.

- Más megközelítések is lehetségesek a FIFO és más tárolási rendszerek esetében, amennyiben biztosított, hogy az ismeretlen előállítási helyről származó vagy az erdőirtásról szóló rendeletnek meg nem felelő áruk nem keverednek a folyamatba.
- A silóba bekerülő x árumennyiség előállítási helyének bejelentése, ahol x az EU-ban forgalomba hozott mennyiség, a rendelet értelmében **nem megengedett**, mivel ez sértené az ismeretlen eredetű termékek uniós piacon történő forgalomba hozatalának a rendelet szerinti tilalmát.

Ez nem érinti a 9. fejezetben ismertetett átmeneti rendelkezéseket.

1.18. Milyen körülmények között jelenthetnek be a piaci szereplők a kellő gondosságra vonatkozó nyilatkozatban több területegységet, mint a forgalomba hozott adott áru előállítása által ténylegesen érintett területegységek? Milyen következményekkel jár a „többslet bejelentés”?

A rendelet lényege megköveteli a megfelelést a forgalomba hozott áruk/termékek és azon területegységek között, ahol azokat ténylegesen előállítják (ennél fogva a rendelet a szigorú nyomomonkövethetőség elvére épül, amelynek értelmében a piaci szereplőknek meg kell szerezniük az adott területegységeknek megfelelő pontos földrajzi helymeghatározási koordinátákat). A piaci szereplő azonban meghatározott körülmények között korlátozott számú területegység esetében több földrajzi helymeghatározási koordinátát is megadhat, mint ahol az árukat előállították:

A piaci szereplők csak abban az esetben jelenthetnek be „többsletet”, ha az ömlesztett áru teljes mértékben visszakövethető a területegységig, és nem áll fenn annak kockázata, hogy ismeretlen eredetű áruval vagy nem megfelelő árukkal keveredik. Ha ilyen ömlesztett áru keveredik a logisztikai vagy előállítási folyamat során, például tárolásra szánt silókban, szállításhoz használt hajók fedélzetén vagy malmokban az előállítási folyamat során, a piaci szereplő többslet bejelentéshez folyamodhat, amennyiben és amikor az egésznek csak egy részét hozzák forgalomba. A piaci szereplőknek a lehető legrészletesebb nyomomonkövethetőségi adatokat kell beszerezniük.

A többslet bejelentése alkalmazható abban az esetben is, ha egy gazdaság mezőgazdasági földterületeinek egy részén vetésforgót alkalmaznak, ahol pl. a szóját minden évben a gazdaság teljes szántóterületének egy másik részén termesztik.

Ha a piaci szereplő a kellő gondosságra vonatkozó nyilatkozatban „többslet” bejelentést teljesít, a piaci szereplő teljes körű felelősséget vállal minden olyan területegység megfeleléséért, amelyre vonatkozóan földrajzi helyzetet adott meg, függetlenül attól, hogy az ilyen területegységeket érinti-e a végül forgalomba hozott áruk/termékek előállítása. Ha valamely területegység, amelynek a földrajzi helyzetét megadták a kellő gondosságra vonatkozó nyilatkozatban nem megfelelő, az összes olyan területegység nem megfelelőnek tekintendő, amelynek a földrajzi helyzetét megadták. Ezekben az esetekben a többslet területegységeket bejelentő piaci szereplőnek teljes körűen alkalmaznia kell a kellő gondosságra vonatkozó eljárást az erdőirtásról szóló rendeletben foglalt kötelezettségekkel összhangban valamennyi bejelentett területegység (így a többslet) tekintetében is, és

bizonyítékot kell szolgáltatnia arra vonatkozóan, hogy 1. a meg nem felelés kockázatát (az erdőirtásmentességre és a jogszerűsége vonatkozó követelmény tekintetében) valamennyi területegység esetében értékelte az erdőirtásról szóló rendelet 10. cikkének (2) bekezdésével összhangban, 2. az ilyen értékelés során a piaci szereplő figyelembe vette különösen az erdőirtásról szóló rendelet 10. cikkének i) és j) pontjában foglalt kritériumokat, valamint 3. ez a kockázat elhanyagolható az összes területegység vonatkozásában. Részletesebben, a piaci szereplőnek mérlegelnie kell a kockázat fennállását, ha az erdőirtásról szóló rendelet 10. cikke (2) bekezdésének i) pontja szerint nehézségekbe ütközik a releváns termékek azon területegységhez való társítása, ahol a releváns árukat előállították, és ha az erdőirtásról szóló rendelet 10. cikke (2) bekezdésének j) pontja szerint a rendelet kijátszásának vagy az ismeretlen eredetű releváns termékekkel való keveredésnek a kockázata nem elhanyagolható. A piaci szereplőnek elhanyagolható mértékűre kell csökkentenie ezeket a kockázatokat az ilyen termékek forgalomba hozatala vagy forgalmazása, illetve kivitele előtt.

A fent említett forgatókönyvek sérelme nélkül a túlzott számú területegység bejelentésére irányuló nyomkövethetőségi gyakorlatok (például regionális vagy országos szinten) általában nem állnak összhangban e rendelet szabályaival. Az ilyen gyakorlatok nem tennék lehetővé a piaci szereplők számára, hogy eleget tegyenek a kellő gondosságra vonatkozó alapvető kötelezettségeiknek, különös tekintettel a kijátszás kockázatának csökkentésére (azaz nem lehetséges az erdőirtásról szóló rendelet 8. cikkével összhangban kellő gondossággal eljárni egy egész országra vonatkozóan). Ez az uniós tagállamok illetékes hatóságainak munkáját is akadályozná, és megnehezítené (vagy akár lehetetlenné tenné) az erdőirtásról szóló rendelet 16. cikke szerinti ellenőrzésvégzési kötelezettségük teljesítését.

1.19. Hogyan teszi lehetővé a földrajzi helymeghatározás az állítások ellenőrzését a gyakorlatban? (FRISSÍTETT)

Hogyan teszi lehetővé a földrajzi helymeghatározás a gyakorlatban az erdőirtásmentességre vonatkozó állítás érvényességének ellenőrzését? Összehangolja a műholdas navigációs helymeghatározási és erdőirtási térképeket? Lesznek viszonyítási térképek ahhoz, hogy melyek azok az erdőterületek vagy területek, ahol erdőirtás és erdőpusztulás történt? Hogyan fog ez működni, ha a gazdaságok, ültetvények vagy koncessziók földrajzi helyzete nem áll rendelkezésre?

A piaci szereplő feladata, hogy megszerezze azoknak a területegységeknek a földrajzi helymeghatározási koordinátáit, ahol az árukat előállították. Ha a piaci szereplő nem tudja megszerezni a releváns termékhez hozzájáruló összes területegység földrajzi helymeghatározását, akkor az erdőirtásról szóló rendelet 3. cikkével összhangban nem hozhatja forgalomba a terméket az uniós piacon, és nem exportálhatja azt.

A piaci szereplők (és a kkv-nak nem minősülő downstream piaci szereplők és kereskedők) és a végrehajtó szervek összevethetik a földrajzi helymeghatározási koordinátákat a műholdas képekkel vagy az erdővel borított területek térképeivel annak megállapítása érdekében, hogy a termékek megfelelnek-e a rendelet erdőirtásmentességre vonatkozó követelményének.

1.20. Hogyan fogják az uniós tagállamok illetékes hatóságai ellenőrizni az erdőirtásmentességre vonatkozó állítások érvényességét? (FRISSÍTETT)

Az uniós tagállamok illetékes hatóságai az erdőirtásról szóló rendelet 16. cikkével összhangban ellenőrzéseket végeznek annak megállapítása érdekében, hogy azok a releváns áruk vagy termékek, amelyeket forgalomba hoztak vagy forgalmaznak az uniós piacon, illetve exportálnak, vagy amelyek uniós piacon történő forgalomba hozatalát vagy forgalmazását, illetve exportálását tervezik, erdőirtásmentes területegységekről származnak-e, és azokat jogszerűen állították-e elő. Ez magában foglalja a kellő gondosságra vonatkozó nyilatkozatok érvényességének ellenőrzését, valamint annak az ellenőrzését, hogy a piaci szereplők, a downstream piaci szereplők és a kereskedők összességében megfelelnek-e a rendelet rendelkezéseinek.

Az illetékes hatóságok által elvégzendő ellenőrzések körével kapcsolatos további információkért lásd az erdőirtásról szóló rendelet 18. és 19. cikkét.

1.21. Milyen típusú ellenőrzéseket végezhetnek az uniós tagállamok illetékes hatóságai harmadik országokban abban az esetben, ha úgy tekinthető, hogy egy termék potenciálisan nem felel meg az erdőirtásról szóló rendeletnek?

Az illetékes hatóságok az erdőirtásról szóló rendelet 18. cikke (2) bekezdésének e) pontja alapján helyszíni auditokat végezhetnek harmadik országokban, az e harmadik országok közigazgatási hatóságaival való együttműködés révén, feltéve, hogy ezekhez az ellenőrzésekhez e harmadik országok hozzájárulnak.

Meg kell jegyezni, hogy a rendelet nem írja elő az uniós tagállamok illetékes hatóságai számára, hogy konzultáljanak az előállító országokkal, ha egy termékről megállapítják, hogy „potenciálisan nem megfelelő” vagy „nem megfelelő”.

1.22. Alkalmazzák-e az illetékes hatóságok a rendeletben szereplő fogalommeghatározásokat?

E rendelet végrehajtásával összefüggésben az uniós tagállamok illetékes hatóságai **alkalmazni fogják az erdőirtásról szóló rendelet 2. cikkében szereplő fogalommeghatározásokat.** A rendelet kötelező erejű jogalkotási aktus az EU-ban. Azt teljes egészében összehangoltan kell alkalmazni a 27 uniós tagállamban.

1.23. Mit jelent az ellátási lánc nyomonkövethetősége? (FRISSÍTETT)

Azokat az információkat, dokumentumokat és adatokat, amelyeket a piaci szereplőknek gyűjteniük kell és öt éven át meg kell őrizniük a rendeletnek való megfelelés igazolása érdekében, az erdőirtásról szóló rendelet 9. cikke és II. melléklete, valamint a földrajzi helymeghatározással kapcsolatos adatok tekintetében a rendelet 2. cikkének 28. pontja tartalmazza.

A piaci szereplőknek kellő gondossággal kell eljárniuk az egyes beszállítók által rendelkezésre bocsátott valamennyi releváns termék tekintetében. Ennélfogva a kellő gondosság elvén alapuló rendszert kell bevezetniük, amely magában foglalja az erdőirtásról szóló rendelet 9. cikkében meghatározott követelmények teljesítéséhez szükséges információk, adatok és

dokumentumok gyűjtését, a 10. cikkben ismertetett kockázatértékelési intézkedéseket, valamint a 11. cikkben említett kockázatmérséklési intézkedéseket. A kellő gondosság elvén alapuló rendszerek létrehozására és fenntartására, valamint a jelentéstételre és a nyilvántartás vezetésére vonatkozó követelményeket az erdőirtásról szóló rendelet 12. cikke tartalmazza. Az egyszerűsített kellő gondosság hatálya alá tartozó piaci szereplők (az erdőirtásról szóló rendelet 13. cikke) esetében a piaci szereplő kellő gondosság elvén alapuló rendszere a piaci szereplő egyszerűsített kellő gondossági kötelezettségeire korlátozódik (lásd még a GYIK 5.1. pontját). A piaci szereplőknek közölniük kell az ellátási láncban utánuk következő downstream piaci szereplőkkel vagy kereskedőkkel a kellő gondosságra vonatkozó nyilatkozatok hivatkozási számait, illetve az erdőirtásról szóló rendelet 4. cikkének (7) bekezdése szerint adott esetben az egyszerűsített árunyilatkozat hatálya alá tartozó termékekhez tartozó árunyilatkozat-azonosítókat.

Az ellátási láncban lejjebb elhelyezkedő downstream piaci szereplők és kereskedők a közvetlen üzleti partnereikkel (beszállítóikkal és kereskedelmi ügyfeleikkel) kapcsolatos információk összegyűjtésével és megőrzésével biztosítják a nyomonkövethetőséget. A downstream piaci szereplők és kereskedők kötelezettségeivel kapcsolatos információkat lásd a GYIK 3.4. pontjában.

A piaci szereplőknek biztosítaniuk kell, hogy helyesek legyenek azok a nyomonkövethetőségre vonatkozó információk, amelyeket a tagállami végrehajtó szerveknek az információs rendszeren keresztül benyújtott, kellő gondosságra vonatkozó nyilatkozatban vagy egyszerűsített árunyilatkozatban megadnak.

Az információs rendszer kialakításának és működésének összhangban kell lennie a releváns adatvédelmi rendelkezésekkel. Emellett **a rendszer biztonsági intézkedéseket is tartalmazni fog, amelyekkel szavatolható a megosztott információk integritása és bizalmas kezelése.**

1.24. Hogyan fog működni a nyomonkövethetőség a több országból származó termékek esetében? (FRISSÍTETT)

A piaci szereplőknek biztosítaniuk kell, hogy helyesek legyenek azok a nyomonkövethetőségre vonatkozó információk, amelyeket megadnak a tagállami illetékes hatóságoknak, **tekintet nélkül az ellátási láncuk összetettségére és hosszára.**

A nyomonkövethetőségi információk összeadhatók az ellátási láncok mentén. Például egy importált, nagy, ömlesztett szójaszállítmányt, amelyet több országból, több száz területegységről szereztek be, kellő gondosságra vonatkozó nyilatkozattal kell ellátni, amely tartalmazza az összes releváns előállító országot és a földrajzi helymeghatározásra vonatkozó információkat az összes ilyen országban lévő minden egyes területegység tekintetében, amely hozzájárult a szállítmányhoz.

1.25. Mi „az előállítás dátuma vagy időtartománya”? (FRISSÍTETT)

Az erdőirtásról szóló rendelet 9. cikkében meghatározott kötelezettségek értelmében a piaci szereplőknek információkat kell gyűjteniük az előállítás dátumára vagy időtartományára vonatkozóan. Ezekre az információkra annak megállapításához van szükség, hogy a releváns termék erdőirtásmentes-e. Ezért alkalmazandó a rendelet hatálya alá tartozó árukra,

amelyeket az uniós piacon forgalomba hoztak, illetve a rendelet hatálya alá tartozó releváns termékek előállításához használt árukra.

A szarvasmarhától eltérő áruk esetében az előállítás dátuma az áruk betakarításának időpontjára vonatkozik, az előállítás időtartománya pedig az előállítási folyamat időszakára/időtartamára vonatkozik (például faanyag esetében az „előállítás időtartománya” a releváns kitermelési műveletek időtartamát jelenti). Az előállítás dátumának és az előállítás időtartományának egyaránt kapcsolódnia kell a megjelölt területegységekhez.

Ha az előállítás sajátosságai miatt nem állnak rendelkezésre pontosabb információk, használható a termesztés éve és/vagy a betakarítás időszaka.

A „szarvasmarha” áruhoz tartozó releváns termékek esetében az előállítás időtartománya az állatok élettartama a szarvasmarhák születésétől a levágás időpontjáig. Ha élő szarvasmarhát (0102 21, 0102 29 HR-kód) hoznak forgalomba az uniós piacon (pl. behozatal útján vagy az EU-ban született tehén első alkalommal történő értékesítése révén), az uniós piacon első alkalommal történő forgalombahozatalig minden földrajzi helymeghatározást (vagy adott esetben postai címet) be kell szerezni, és be kell nyújtani a kellő gondosságra vonatkozó nyilatkozattal vagy az egyszerűsített árunyilatkozattal együtt.

Megjegyzendő, hogy az erdőirtásról szóló rendelet 1. cikkének (2) bekezdése szerint, valamint az „előállított” fogalmának ugyanazon rendelet 2. cikke 14. pontjában szereplő meghatározásával összhangban az erdőirtásról szóló rendelet nem alkalmazandó a szarvasmarhákra és a szarvasmarhákból származó termékekre, ha a szarvasmarhák a rendelet hatálybalépése, vagyis 2023. június 29-e előtt születtek.

1.26. Hogyan érvényesül a megfelelés a szarvasmarha ellátási láncban? (ÚJ)

Mint bármely egyéb releváns termék esetében, az a természetes vagy jogi személy, aki vagy amely a szarvasmarhát (akár élő állat, akár feldolgozott hús formájában) első alkalommal hozza forgalomba, az erdőirtásról szóló rendelet 2. cikkének 15. pontja értelmében vett piaci szereplőnek minősül. Szarvasmarha uniós piacon történő forgalomba hozatalát megelőzően az erdőirtásról szóló rendelet 4. cikke (1) bekezdésének megfelelően kellő gondossággal kell eljárniuk, és kellő gondosságra vonatkozó nyilatkozatot kell benyújtaniuk. Amennyiben teljesülnek az erdőirtásról szóló rendelet 2. cikkének 15a. pontjában ismertetett feltételek, a szarvasmarha tulajdonosa elsődleges mikro- vagy kis méretű piaci szereplőnek minősülhet, ennél fogva a szarvasmarha uniós piacon történő forgalomba hozatala előtt a kellő gondosságra vonatkozó nyilatkozat helyett csupán egyszerűsített árunyilatkozatot kell benyújtania. A szarvasmarha tulajdonosa nem köteles benyújtani az egyszerűsített árunyilatkozatot, ha a tagállam az erdőirtásról szóló rendelet 4a. cikkének (4) bekezdésével összhangban elérhetővé tette a szükséges adatokat az információs rendszerben, és ennek eredményeként a szarvasmarha tulajdonosa megkapta az árunyilatkozat-azonosítót.

A szarvasmarhát értékesítő minden ezt követő személy kereskedőnek vagy downstream piaci szereplőnek minősül. Ha a KN-kód ugyanaz marad (pl. tenyésztőtelep), a szarvasmarhát az erdőirtásról szóló rendelet 2. cikkének 18. pontja értelmében forgalmazza, így kereskedőnek minősülnek. Az ellátási láncban következő azon személy, aki vagy amely élő szarvasmarha feldolgozása révén az I. mellékletben szereplő, szarvasmarhákból származó termékeket – pl.

tőkehúst – állít elő, downstream piaci szereplőnek minősül. A downstream piaci szereplők és a kereskedők kötelezettségei a vállalat méretének függvényében változnak (lásd a GYIK 3.4. pontját).

1.26.1 Hogyan kell a piaci szereplőknek teljesíteniük az „állatállomány etetésére használt takarmányra” vonatkozó kötelezettségeket? (FRISSÍTETT)

Az (EU) 2023/1115 rendelet (39) preambulumbekzdése értelmében a piaci szereplőknek, akik szarvasmarha felhasználásával előállított releváns termékeket hoznak forgalomba vagy visznek ki, a kellő gondosság elvén alapuló rendszerük részeként biztosítaniuk kell, hogy a takarmány erdőirtásmentes legyen. Magához a takarmányhoz azonban nem szükséges földrajzi helymeghatározási információt társítani. Bizonyítékként a releváns számlákat, a releváns kellő gondosságra vonatkozó nyilatkozatok hivatkozási számát vagy a takarmány erdőirtásmentességét alátámasztó más releváns dokumentumot lehet felhasználni. A bizonyítéknak az állatok élettartamára, de legfeljebb öt évre kell kiterjednie.

Figyelembe véve azt, hogy az erdőirtásról szóló rendelet követelményeket ír elő a releváns termékekre vonatkozóan, az állatállomány etetésére használt takarmány csak akkor releváns az erdőirtásról szóló rendelet értelmében, ha az ilyen takarmány az etetés időpontjában releváns termék (pl. 1208 10 HR-kód – szójababliszt és -dara). Másrészt minden egyéb olyan, szarvasmarhák etetésére használt takarmány, amely nem tekinthető releváns terméknek (pl. fű), nem tartozik az erdőirtásról szóló rendelet hatálya alá, így az (EU) 2023/1115 rendeletnek a szarvasmarhák takarmányáról szóló (39) preambulumbekzdése nem vonatkozik az ilyen egyéb takarmányra.

Az I. mellékletben szereplő takarmányt illetően csak akkor kell benyújtani kellő gondosságra vonatkozó nyilatkozatot, ha azt önmagában hozzák forgalomba vagy exportálják.

1.27. Mi a teendő, ha az upstream beszállítók nem adják meg a kért információkat? (FRISSÍTETT)

Ha az árut az uniós piacon forgalomba hozó vagy forgalmazó vagy exportáló piaci szereplő, downstream piaci szereplő vagy kereskedő nem tudja megszerezni a beszállítótól a rendeletben előírt információkat, tartózkodnia kell a releváns termékek uniós piacon történő forgalomba hozatalától vagy forgalmazásától, illetve az EU-ból történő kivitelétől, mivel ez a rendelet megsértését jelentené.

1.28. Meg kell adni az alacsony kockázatúnak minősített országokban lévő földterületek koordinátáit? (FRISSÍTETT)

Nincs kivétel a földrajzi helymeghatározás (vagy elsődleges mikro vagy kis méretű piaci szereplő esetében a postai cím) révén történő nyomunkövetethezősége vonatkozó követelmény alól. A piaci szereplőknek értékelniük kell továbbá a releváns ellátási lánc összetettségét és a rendelet kijátszásának kockázatát, valamint az ismeretlen származású vagy magas vagy átlagos kockázatú országokból vagy azok részeiből származó termékekkel való keveredés kockázatát (az erdőirtásról szóló rendelet 13. cikke). Ha a piaci szereplő olyan releváns információhoz jut vagy olyan releváns információról szerez tudomást, amely annak a kockázatára utalhat, hogy a releváns termékek nem felelnek meg a rendeletnek, vagy hogy

a rendeletet kijátsszák, a piaci szereplőknek az erdőirtásról szóló rendelet 10. és 11. cikkében foglalt valamennyi kötelezettséget teljesítenie kell, és minden releváns információt haladéktalanul közölnie kell az illetékes hatósággal.

1.29. Alkalmazandó-e a jogszerűségre vonatkozó követelmény az erdőirtásmentes földterületekre? (FRISSÍTETT)

A releváns áruk csak akkor forgalmazhatók az uniós piacon vagy vihetők ki az EU-ból, ha azokat az előállító ország vonatkozó jogszabályaival összhangban állították elő, az erdőirtásról szóló rendelet 3. cikkének b) pontja szerint (az úgynevezett „jogszerűségre vonatkozó követelmény”).

A 3. cikk szerinti kötelezettségek kumulatívak, ami azt jelenti, hogy azok mindegyikét teljesíteni kell: 1. **a jogszerűségre vonatkozó követelmény (3. cikk b) pont)**, 2. **az „erdőirtásmentességre” vonatkozó követelmény (3. cikk a) pont)** és 3. az a követelmény, hogy az árukat vagy termékeket kellő gondosságra vonatkozó nyilatkozattal vagy egyszerűsített árnyilatkozattal kell ellátni (az erdőirtásról szóló rendelet 3. cikkének c) pontja).

1.29.1 Egy árut betakarítanak „A” országban, majd további feldolgozásra „B” országba szállítanak (pl. az „A” országból származó kakaóbabot „B” országban dolgozzák fel kakaóporrá), majd a kakaóport „C” országban hozzák forgalomba az uniós piacon. Melyik ország jogszabályai a vonatkozó jogszabályok?

Az adott példában „A” ország az előállító ország, ami azt jelenti, hogy a jogszerűségre vonatkozó követelmény csak az „A” országban alkalmazandó jogszabályokra vonatkozik.

1.30. Vannak-e jogi kötelezettségek a nem uniós országokra nézve? (FRISSÍTETT)

Nincsenek a nem uniós országokra vonatkozó jogi kötelezettségek. Ez a rendelet (a rendelet 2. fejezetében ismertetettek szerint) a piaci szereplők, a downstream piaci szereplők és a kereskedők számára, valamint az uniós tagállamok és illetékes hatóságaik számára (lásd a rendelet 3. fejezetét) állapít meg kötelezettségeket.

Ugyanakkor a világ számos országa hozott már intézkedéseket az erdőirtásmentes ellátási láncok fejlesztése, a releváns áruk nyilvános nyomomonkövethetőségi rendszereinek megerősítése stb. érdekében, elősegítve ezzel a vállalatok e rendelet szerinti feladatait. Ez üdvözlendő, mivel az ilyen fejlesztések nagyban segíthetik a piaci szereplőket és a kereskedőket kötelezettségeik teljesítésében.

1.31. Hogyan oszthatják meg az előállítók a földrajzi helymeghatározási adatokat, amikor egyes kormányok tiltják az ilyen adatok megosztását?

E rendelet értelmében az egyik alapvető követelmény a piaci szereplők esetében a földrajzi helymeghatározásra vonatkozó információk gyűjtése azo(ko)n a terület egység(ek)en, ahol az uniós piacon forgalomba hozott vagy onnan kivitt árukat és termékeket előállították (az erdőirtásról szóló rendelet 9. cikke (1) bekezdésének d) pontja). A piaci szereplők nem hivatkozhatnak az ilyen (nyilvános) adatok piaci szereplőkkel való megosztását tiltó nemzeti jogszabályokra azért, hogy mentesüljenek az ezen adatok gyűjtésére és az információs

rendszerbe való feltöltésére vonatkozó kötelezettség alól. A piaci szereplőknek kötelezettségeik részeként be kell nyújtaniuk a földrajzi helymeghatározásra vonatkozó információkat; ellenkező esetben a piaci szereplők nem tudnak megfelelni a 8. cikk szerinti, kellő gondosságra vonatkozó követelményeknek, és ezért az uniós piacon nem hozhatnak forgalomba, illetve onnan nem vihetnek ki releváns termékeket.

oooo

2. Hatály

2.1. Mely termékek tartoznak a rendelet hatálya alá? (FRISSÍTETT)

A rendelet csak az I. mellékletében felsorolt termékekre alkalmazandó. Az I. mellékletben nem szereplő termékekre nem vonatkoznak a rendelet követelményei, még akkor sem, ha a rendelet hatálya alá tartozó releváns árukat tartalmaznak. Például a pálmaolajból készült margarin nem tartozik a rendelet hatálya alá.

Hasonlóképpen, nem vonatkoznak a rendelet követelményei azokra a HR-kóddal rendelkező termékekre, amelyek nem szerepelnek az I. mellékletben, de amelyek tartalmazhatnak a rendelet hatálya alá tartozó árukból származó összetevőket vagy alkotóelemeket, mint például a természetes gumi légabroncsokkal rendelkező gépkocsik.

Megjegyzés: A rendelet előírja, hogy a releváns termékek jegyzékét és a termékleírásokat a Bizottság felhatalmazáson alapuló jogi aktus útján módosíthatja. A Bizottság felméri továbbá annak szükségességét és megvalósíthatóságát, hogy a releváns áruk erdőirtásra és erdőpusztulásra vonatkozó hatásvizsgálata alapján jogalkotási javaslatot terjesszen az Európai Parlament és a Tanács elé annak érdekében, hogy a rendelet hatályát további árukra is kiterjesszék.

2.2. Mi a helyzet azokkal a jegyzékben szereplő termékekkel, amelyek nem tartalmazzak a jegyzékben szereplő árukat? (FRISSÍTETT)

	... az I. melléklet megfelelő bal oldali oszlopában szereplő áruból készült	... <u>nem</u> az I. melléklet megfelelő bal oldali oszlopában szereplő áruból készült
Az I. mellékletben szereplő releváns termék...	A rendelet (az erdőirtásról szóló rendelet) hatálya alá tartozik	<u>Nem</u> tartozik a rendelet hatálya alá
Az I. mellékletben <u>nem</u> szereplő egyéb termék...	I. <u>Nem</u> tartozik a rendelet hatálya alá	<u>Nem</u> tartozik a rendelet hatálya alá

Azok az I. mellékletben szereplő termékek, amelyek nem tartalmazzák az I. melléklet megfelelő bal oldali oszlopában szereplő árukat, vagy nem azokból készültek, nem tartoznak a rendelet hatálya alá.

Az I. mellékletben szereplő termékek **HR-kódja előtt az „ex”** azt jelenti, hogy a mellékletben leírt termék a HR-kód alá besorolható összes termék „kivonata”. Például a 9401 kód magában foglalhatja a fától eltérő nyersanyagokból készült ülőbútorokat, de csak a fából készült ülőbútorokra vonatkoznak a rendelet követelményei. Hasonlóképpen, a 0201 HR-kód alá tartozik a **„Szarvasmarhafélék húsa frissen vagy hűtve”**, míg az ex 0201 a rendelet I. mellékletében csak a **„Szarvasmarha húsa frissen vagy hűtve”** termékre vonatkozik, vagyis azokra a szarvasmarhákra, amelyek a Bos nemzetségbe és annak alnemzetségeibe – Bos, Bibos, Novibos és Poephagus – tartoznak, de a bölény (Bison nemzetség) vagy a bivaly (Syncerus nemzetség) húsa **nem** tartozik a rendelet hatálya alá.

Amennyiben a releváns termék, pl. az „ex 4011 Új gumi légabroncs” szintetikus és természetes gumi keverékéből készül, a piaci szereplőnek csak a természetes gumi összetevő tekintetében kell kellő gondossággal eljárnia.

2.3. A rendelet mennyiségtől vagy értéktől függetlenül alkalmazandó? (FRISSÍTETT)

A releváns áruk vagy a releváns termékek tekintetében – beleértve azokat is, amelyek a feldolgozott termékeken belül vannak – nincs olyan küszöbérték a mennyiségre vagy az értékre vonatkozóan, amely alatt a rendelet nem lenne alkalmazandó.

Az I. mellékletben szereplő releváns terméket bármilyen mennyiségben az uniós piacon forgalomba hozó vagy forgalmazó vagy exportáló piaci szereplőkre, downstream piaci szereplőkre és kereskedőkre vonatkoznak a rendelet szerinti kötelezettségek.

2.4. Mi a helyzet az EU-ban előállított árukkal? (FRISSÍTETT)

Az EU-n belül előállított árukra **ugyanazok a követelmények vonatkoznak, mint az EU-n kívül előállított árukra**. A rendelet az I. mellékletben felsorolt termékekre vonatkozik, függetlenül attól, hogy azokat az EU-ban állítják elő vagy gyártják, vagy pedig importálják.

Ha például egy uniós vállalat csokoládét gyárt (1806-os kód, amely szerepel az I. mellékletben), akkor az a rendelet szerinti kötelezettségek hatálya alá tartozó downstream piaci szereplőnek minősül, még akkor is, ha a csokoládéhoz felhasznált kakaóport már forgalomba hozták az uniós piacon, és az megfelelt a kellő gondosságra vonatkozó követelményeknek (a downstream piaci szereplőkre vonatkozóan lásd még a GYIK 3.4. pontját).

2.5. Hogyan alkalmazandó a rendelet a csomagoláshoz használt faanyagra és papírra? (FRISSÍTETT)

Például abban az esetben, ha egy előállító csomagolást, például raklapokat értékesít gyártók részére (a végtermék védelme érdekében – nem értékesíthető végtermékként a fogyasztók részére), az I. mellékletben szereplő szöveg, miszerint **„a kizárólag valamely más, piaci forgalomba hozott termék megtámasztására, védelmére vagy szállítására csomagolóanyagként szolgáló csomagolóanyag kivételével”** az alábbiak szerint értendő:

Ha bármely érintett csomagolást nem valamely másik termék csomagolásaként, hanem önálló termékként hozzák forgalomba vagy exportálják (pl. önálló csomagolóanyagként), akkor kiterjed rá a rendelet hatálya, következésképpen alkalmazandók a jogi követelmények.

Ha a 4415 HR-kód vagy más HR-kód, pl. a 48 HR-kód alá besorolt csomagolóanyagot másik termék „megtámasztására, védelmére vagy szállítására” használják, akkor az nem tartozik a rendelet hatálya alá.

Azok a csomagolóanyagok, amelyeket kizárólag csomagolóanyagként használnak egy másik, az uniós piacon forgalomba hozott termék megtámasztására, védelmére vagy szállítására, nem minősülnek a rendelet I. melléklete értelmében vett releváns termékeknek, függetlenül attól, hogy melyik HR-kód alá tartoznak. Nincs jelentősége annak, hogy a csomagolóanyagot feltüntetik-e a számlán a szállított termék mellett; inkább az a döntő, hogy egy behozatali vagy kiviteli forgatókönyv esetén a csomagolást együttesen vagy külön sorolnák-e be (lásd az általános értelmező szabályok 5. b) szabályát). A fenti 5. b) szabály értelmében azokat a csomagolóanyagokat és csomagolótartályokat, amelyekben az árut bemutatják, az áruval együtt kell besorolni, ha azok rendszerint ilyen áruk csomagolására szolgálnak. Amennyiben a csomagolást a szállított termékkel együtt sorolják vagy sorolnák be, úgy tekinthető, hogy azt kizárólag csomagolóanyagként használják fel egy másik, az uniós piacon forgalomba hozott vagy forgalmazott vagy onnan kivitt termék megtámasztására, védelmére vagy szállítására.

2.6. A releváns üres csomagolásnak a kiskereskedő által a beszállítója részére történő visszaadása „az uniós piacon történő forgalmazásnak” minősül-e, ha az érintett csomagolást a visszaváltás előtt önmagában (azaz önálló csomagolásként) hozták forgalomba az uniós piacon? (FRISSÍTETT)

Amennyiben az érintett csomagolást – például egy raklapot – nem valamely másik termék csomagolásaként, hanem önálló termékként hozzák forgalomba, forgalmazzák vagy exportálják (pl. önálló csomagolóanyagként), akkor kiterjed rá a rendelet hatálya, következésképpen alkalmazandók a releváns követelmények (lásd a fenti kérdést). Ez mindaddig alkalmazandó, amíg az érintett csomagolást önmagában használják kereskedelmi célokra.

Ha azonban az érintett csomagolás olyan csomagolóanyaggá válik, amelyet kizárólag csomagolóanyagként használnak egy termék megtámasztására, védelmére vagy szállítására, akkor már nem tartozik a rendelet hatálya alá. Ez azt jelenti, hogy a használt csomagolóanyagok más vállalatoknak történő értékesítése vagy bérbeadása nem tartozik az erdőirtásról szóló rendelet hatálya alá, ideértve azokat a csomagolóanyagokat, amelyeket rakomány részeként (valamely más termék megtámasztására, védelmére vagy szállítására használva) hoztak be az Unió területére, majd később értékesítettek. Hasonlóképpen, a rendelet hatálya nem terjed ki azokra az üres csomagolóanyagokra, amelyeket már először használtak egy másik termék megtámasztására, védelmére vagy szállítására, például zárt láncú csererendszerben történő kereskedelem során (pl. amikor a raklapokat átviszik az egyik vállalatról egy másikhoz szállítás céljából történő újrahasználásra). A termékek bérbeadásával kapcsolatos további információkért lásd a GYIK 2.15. pontját.

Ha egy másik termék megtámasztására, védelmére vagy szállítására korábban már felhasznált csomagolást megjavítanak és értékesítenek, annak csak a javításhoz használt új releváns termékek (pl. nem újrafeldolgozott fa alkotóelemekkel javított raklap) tekintetében kell megfelelnie az erdőirtásról szóló rendeletnek. Ez azt jelenti, hogy a példában szereplő javított raklap értékesítője attól függően minősül piaci szereplőnek vagy downstream piaci szereplőnek, hogy az újonnan hozzáadott fa alkotóelemekre vonatkozott-e már korábban a kellő gondosság, vagy sem.

2.7. Az uniós piacon a releváns használt termékekkel folytatott kereskedelem a rendelet hatálya alá tartozik? (FRISSÍTETT)

Azokra a használt termékekre, amelyek életciklusa lezárult, és amelyek egyébként hulladékként ártalmatlanításra kerülnének (lásd a (40) preambulumbekszámlát és az I. mellékletet), nem vonatkoznak az e rendeletben foglalt kötelezettségek. A használt termékekre és a másodkézből származó termékekre vonatkozó mentességgel kapcsolatban további információkat a Bizottság felhatalmazáson alapuló jogi aktusának az „Ossza meg velünk véleményét!” konzultációs weboldalon¹ a visszajelzések gyűjtése céljából közzétett tervezete tartalmaz majd.

2.8. Az újrahasznosított papír/karton a rendelet hatálya alá tartozik? (FRISSÍTETT)

Az újrahasznosított papír-, illetve kartontermékek többsége kis százalékban tartalmaz primer papíripari rostanyagot vagy fogyasztás előtti újrahasznosított papírt (például a kartondoboz gyártásából származó kidobott kartonmaradékot) a rostok megerősítése érdekében.

Az I. melléklet kimondja, hogy **a rendelet nem alkalmazandó azokra az árukra, amelyek előállítása kizárólag olyan anyag felhasználásával történt, amely életciklusa végéhez ért, és amelyet egyébként a 2008/98/EK irányelv 3. cikkének 1. pontjában meghatározott hulladékként kezeltek volna.** Így a rendelet értelmében az újrafeldolgozott anyagra nem vonatkoznak kötelezettségek.

Ellenkező esetben, **ha a termék nem újrafeldolgozott anyagot tartalmaz, akkor vonatkoznak rá a rendelet követelményei,** és a nem újrafeldolgozott anyagot földrajzi helymeghatározás alkalmazásával annak a piaci szereplőnek kell visszakövetnie a származási területiségig, amely az adott anyagot vagy annak alkotóelemeit először piaci forgalomba hozta. Az I. melléklet azt is egyértelművé teszi, hogy a gyártási folyamat melléktermékei általában a rendelet hatálya alá tartoznak. A visszanyert (hulladék és maradék) terméket képező papír/karton esetében az ilyen papír és karton az I. melléklet szerint mentesül a hatály alól (lásd a Kombinált Nomenklátúra 47. és 48. fejezetét).

2.8.1 Alkalmazandó a rendelet az újrafutóztott és a használt gumi légabroncsokra? (FRISSÍTETT)

A felhatalmazáson alapuló jogi aktus visszajelzések gyűjtése céljából közzétett tervezetében szereplő javaslat szerint az újrafutóztott és a használt gumi légabroncsok nem tartoznak a rendelet hatálya alá. Amennyiben a felhatalmazáson alapuló jogi aktus a javaslatnak

¹ [Ossza meg velünk véleményét! – Nyilvános konzultációk és visszajelzések.](#)

megfelelően lép hatályba, a rendelet által előírt kötelezettségek az újrafutózási eljárás során a köpenyekre felvitt új gumi futófelületek forgalomba hozatalára, forgalmazására és kivitelére korlátozódnának.

2.9. Mik azok a KN- és HR-kódok, és hogyan kell azokat használni? Hol találhatok további információkat az alkalmazandó TARIC-intézkedésekről? (FRISSÍTETT)

A Harmonizált Árúleíró és Kódrendszerről szóló nemzetközi egyezmény által szabályozott nómenklatúra, közismert nevén „**HR-nómenklatúra**”, egy nemzetközi, többcélú nómenklatúra, amelyet a Vámigazgatások Világszervezetének égisze alatt dolgoztak ki. Ez a nómenklatúra hat számjegyű kódokat használ az áruk osztályozásához, és világszerte alkalmazandó. Az országok/régiók további számokkal egészíthetik ki az egyetemes hat számjegyű HR-nómenklatúrát, részletesebb osztályozás érdekében.

Az Európai Unió **Kombinált Nómenklatúrája (KN-kód)** egy nyolc számjegyű árukód, amely a globális HR-nómenklatúrát tovább bontja konkrétabb árukra az Európai Közösség igényeihez való igazodás érdekében.

A KN-kód az alapja az Európai Unióba történő behozatalra vagy az onnan történő kivitelre vonatkozó árnyilatkozatnak, valamint az EU-n belüli kereskedelemre vonatkozó statisztikáknak. A rendelet I. mellékletében szereplő áruk és termékek a KN-kódjuk szerint kerülnek besorolásra. A rendelet I. mellékletében szereplő releváns termékek a 2658/87/EGK rendelet I. mellékletében meghatározott Kombinált Nómenklatúrába vannak besorolva.

Behozatal esetén az áruknak az Uniós Vámkódexről szóló 952/2013/EU rendelet 201. cikkében meghatározott szabad forgalomba bocsátásakor a KN-kód tovább bontható egy tízjegyű TARIC-kódra, amelyet kifejezetten az uniós jogszabályok támasztotta igények kezelésére hoztak létre. Az áruknak a 952/2013/EU rendelet 269. cikkében meghatározott kiviteli eljárás alá vonásakor az utolsó albontás egy nyolc számjegyű KN-kódig terjedhet.

Az ellátási lánc tagjainak a KN alaprendelet (a vám- és a statisztikai nómenklatúráról, valamint a Közös Vámtarifáról szóló 2658/87/EGK tanácsi rendelet) I. melléklete alapján kell besorolniuk termékeiket annak megállapításához, hogy a rendelet alkalmazandó-e rájuk. A HR-kódok ötévente változhatnak. Az uniós KN-rendeletet minden évben elfogadják az esetleges frissítések tükrözése érdekében. Az erdőirtásról szóló rendelet I. mellékletében említett nómenklatúra-kódok megegyeznek a rendelet elfogadásának időpontjában érvényes kódokkal. A KN-rendelet módosításai révén ezekben a nómenklatúra-kódokban bekövetkezett változások közvetlenül alkalmazandók az erdőirtásról szóló rendelet tekintetében is.

További információkért lásd: [A Tanács 2658/87/EGK rendelete \(1987. július 23.\) a vám- és a statisztikai nómenklatúráról, valamint a Közös Vámtarifáról.](#)

Online elérhető egy magyarázó dokumentum, amely további információkat tartalmaz az erdőirtásról szóló rendelet intézkedéseinek az Európai Unió integrált vámtarifarendszerébe

(a TARIC-adatbázisba) való beépítéséről, beleértve a TARIC-ban bevezetett alkalmazandó TARIC-mentességeket is².

2.10. Mikor beszélünk a releváns termék „rendelkezésre bocsátásáról”, vagyis arról, amikor azt kereskedelmi tevékenység keretében forgalomba hozzák vagy forgalmazzák? Milyen mértékben tartoznak az irányelv hatálya alá a vállalatok, amikor releváns termékeket használnak fel saját vállalkozásukon belül, vagy feldolgozzák azokat? (FRISSÍTETT)

Különbséget kell tenni az ellátási láncban lévő azon személy között, aki a releváns terméket importálja vagy belföldön forgalomba hozza az uniós piacon, valamint az ellátási láncban lejjebb elhelyezkedő személyek között:

Ha egy személy **az EU-ban előállított releváns terméket** hoz forgalomba az uniós piacon, ezzel első alkalommal bocsátja rendelkezésre a terméket a piacon. A rendelkezésre bocsátás feltétele, hogy két vagy több jogi vagy természetes személy között (írásbeli vagy szóbeli) megállapodás jöjjön létre a szóban forgó termékre vonatkozó tulajdonjog vagy a tulajdonjogból fakadó egyéb jog átruházásáról; ehhez szükség van arra, hogy a terméket legyártsák, illetve hogy az árut – ha gyártás nélkül hozzák forgalomba – előállítsák (lásd az erdőirtásról szóló rendelet 2. cikkének 14. pontját). Ez a tevékenység az erdőirtásról szóló rendelet értelmében releváns, függetlenül attól, hogy a releváns terméket a) feldolgozás, b) kereskedelmi vagy nem kereskedelmi fogyasztók részére történő értékesítés vagy c) a piaci szereplő saját vállalkozásán belüli felhasználás céljából hozzák forgalomba (lásd az erdőirtásról szóló rendelet 2. cikkének 19. pontját). A vállalat piaci szereplő, amelynek kellő gondossággal kell eljárnia és kellő gondosságra vonatkozó nyilatkozatot (vagy adott esetben egyszerűsített árnyilatkozatot) kell benyújtania.

Ha egy **releváns terméket „szabad forgalomba bocsátás” vámeljárás alá kívánnak vonni** kereskedelmi tevékenység keretében, és nem magáncélú felhasználásra vagy magáncélú fogyasztásra szánják, feltételezhető, hogy azt forgalomba hozatalra szánják, „rendelkezésre bocsátástól” függetlenül, illetve függetlenül attól, hogy létezik-e (írásbeli vagy szóbeli) megállapodás két vagy több jogi vagy természetes személy között a szóban forgó termékre vonatkozó tulajdonjog vagy a tulajdonjogból fakadó egyéb jog átruházására vonatkozóan.

A termék forgalomba hozatalát követően a terméket forgalmazás, fogyasztás vagy felhasználás céljából „rendelkezésre bocsátják” a piacon, ha van (írásbeli vagy szóbeli) megállapodás két vagy több jogi vagy természetes személy között a szóban forgó termékre vonatkozó tulajdonjog vagy a tulajdonjogból fakadó egyéb jog átruházására vonatkozóan (pl. adásvételi vagy ajándékozási megállapodás), miután sor került a gyártási szakaszra (illetve áruk esetében az előállításra). Az erdőirtásról szóló rendelet általában nem állapít meg kötelezettségeket azok számára, akik logisztikai szolgáltatásokat nyújtanak az ellátási lánc mentén (pl. a szállítási ügynökök/fuvarozók vagy a vámjogi képviselők nem minősülnek az erdőirtásról szóló rendelet értelmében vett „piaci szereplőknek”, „downstream piaci

² <https://circabc.europa.eu/ui/group/0e5f18c2-4b2f-42e9-aed4-dfe50ae1263b/library/eb7a8fc2-ef96-4ceb-a7e4-e7ae51c26867>.

szereplőknek” vagy „kereskedőknek”), amennyiben nem hoznak forgalomba vagy nem exportálnak termékeket.

Ezek a helyzetek példákkal illusztrálhatók:

1. A „B” autógyártó természetes gumiból készült légabroncsokat vásárol (releváns termék) a „T” uniós beszállítótól, autógyártás céljára történő felhasználásra. „B” autógyártó a végső fogyasztóknak történő értékesítéssel forgalomba hozza az autót (nem releváns termék). „B” autógyártó nem piaci szereplő vagy downstream piaci szereplő, mivel az általa a piacon rendelkezésre bocsátott autó nem az I. mellékletben szereplő releváns termék, és nem is kereskedő, mivel a gumi légabroncsokat (külön) nem bocsátja rendelkezésre a piacon.
2. „B” autógyártó gumi légabroncsokat importál (azaz „szabad forgalomba bocsátás” vámeljárással) autógyártás céljából. „B” autógyártó piaci szereplő, amikor saját vállalkozása számára gumi légabroncsokat importál. „B” autógyártónak kellő gondossággal kell eljárnia, és kellő gondosságra vonatkozó nyilatkozatot kell benyújtania a szabad forgalomba bocsátás előtt.
3. „D” mezőgazdasági termelő szójabablisztet (releváns termék) vásárol egy, az uniós piacon működő zúzóvállalattól, és azzal eteti a csirkéit (nem releváns termék), amelyeket aztán értékesít. „D” nem piaci szereplő, amikor eladja a csirkéket, mivel a csirke nem az I. mellékletben szereplő releváns termék, és nem is kereskedő, mivel a szójabablisztet nem bocsátja rendelkezésre a piacon. Ugyanakkor azonban „D” piaci szereplő lenne, ha importálná (azaz „szabad forgalomba bocsátás” vámeljárással) a szójabablisztet a csirkék etetése céljából (lásd fentebb a 2. forgatókönyvet).
*Arra az esetre vonatkozóan, amikor a mezőgazdasági termelő **szarvasmarhákat** (releváns termék) etet szója releváns termékkel, kérjük, olvassa el az (EU) 2023/1115 rendelet (39) preambulumbeginningét és a GYIK 1.26.1. pontját.*

Az alábbi példákban a személyek releváns termékeket **dolgoznak fel** vagy **használnak fel saját vállalkozásuk keretében**. Ők csak azokban az esetekben tartoznak a rendelet hatálya alá, amikor releváns termékeket bocsátanak rendelkezésre a piacon:

4. „A” vállalat egy harmadik országbeli „B” kiskereskedőtől vásárol és importál (azaz „szabad forgalomba bocsátást” célzó vámeljárással) faasztalokat és fa ülőbútorokat (releváns termékek). A bútorokat „A” saját alkalmazottai fogják használni munkaidőben. „A” piaci szereplő, akinek kellő gondossággal kell eljárnia, és kellő gondosságra vonatkozó nyilatkozatot kell benyújtania a faasztalok és fa ülőbútorok szabad forgalomba bocsátása előtt.
5. „D” vállalat faasztalokat és fa ülőbútorokat (releváns termékek) vásárol „B” uniós piaci szereplőtől, aki azokat harmadik országból importálta, és aki már kellő gondossággal járt el, és kellő gondosságra vonatkozó nyilatkozatot nyújtott be. „D” vállalat saját alkalmazottai számára fogja használni a bútorokat munkaidőben. A bútorokat nem bocsátják rendelkezésre a piacon, ezért „D” nem tartozik az erdőirtásról szóló rendelet hatálya alá.
6. Az EU-ban letelepedett „F” mezőgazdasági termelő betakarítja saját szójababját (releváns termék), és a szójababot szójalisztté (releváns termék) dolgozza fel, amelyet

a csirkéi etetésére használ fel saját gazdaságában. Mivel „F” mezőgazdasági termelő a szójababot és a szójalisztet nem bocsátja rendelkezésre a piacon (például más jogi vagy természetes személy részére), nem kerül sor azok forgalomba hozatalára, így „F” nem tartozik az erdőirtásról szóló rendelet hatálya alá.

7. Az EU-ban letelepedett „F” mezőgazdasági termelő betakarítja saját szójababját (releváns termék), és azt szójalisztté (releváns termék) dolgozza fel, amelyet elad az EU-ban letelepedett „G” mezőgazdasági termelőnek. „F” mezőgazdasági termelő piaci szereplő a szójaliszt tekintetében, mivel azt rendelkezésre bocsátja „G” mezőgazdasági termelő részére. „F” gazdaságának méretétől függően „F” elsődleges mikro- vagy kis méretű piaci szereplőnek minősülhet, amelyre korlátozott jelentéstételi kötelezettségek vonatkoznak (lásd a GYIK 3.21. pontját).
8. Az EU-ban letelepedett „B” vállalat fakitermelést végez saját erdejében, és a rönköket (releváns termék) faforgácsra (releváns termék) dolgozza fel. A faforgácsot tüzelőanyagként használja saját létesítményeinek a fűtésére. Mivel „B” a rönköket vagy a faforgácsokat nem bocsátja rendelkezésre a piacon, nem kerül sor forgalomba hozatalra vagy forgalmazásra, így „B” nem tartozik az erdőirtásról szóló rendelet hatálya alá.
9. „C” vállalat faforgácsot (releváns termék) vásárol egy uniós piaci szereplőtől, amely már kellő gondossággal járt el, és kellő gondosságra vonatkozó nyilatkozatot vagy egyszerűsített árunyilatkozatot nyújtott be. „C” vállalat a faforgácsot tüzelőanyagként használja saját létesítményeinek a fűtésére. Mivel „C” a rönköket vagy a faforgácsokat nem bocsátja rendelkezésre a piacon, nem kerül sor forgalomba hozatalra vagy forgalmazásra, így „C” nem tartozik az erdőirtásról szóló rendelet hatálya alá.
10. „C” vállalat faforgácsot (releváns termék) vásárol egy uniós piaci szereplőtől, amely már kellő gondossággal járt el, és kellő gondosságra vonatkozó nyilatkozatot vagy egyszerűsített árunyilatkozatot nyújtott be. „C” vállalat a faforgácsot villamos energia előállításához használja fel. Mivel „C” nem hoz forgalomba, illetve nem forgalmaz releváns terméket, „C” nem tartozik az erdőirtásról szóló rendelet hatálya alá.

2.11. Milyen kötelezettségek keletkeznek abban az esetben, ha ugyanaz a természetes vagy jogi személy kereskedelmi tevékenysége keretében többször feldolgoz egy releváns terméket? (FRISSÍTETT)

Vállalaton belüli többszöri feldolgozás esetén (ugyanaz a vállalat feldolgozza „X” releváns terméket „Y” releváns termékké, majd ezt követően „Z” releváns termékké) csak az utolsó releváns termék („Z” termék) forgalomba hozatala tekintetében keletkeznek az erdőirtásról szóló rendelet szerinti kötelezettségek. A kötelezettségek attól függenek, hogy az utolsó releváns terméket forgalomba hozó személy „piaci szereplő” vagy „downstream piaci szereplő”. Ez a következő példákkal illusztrálható:

1. A kkv-nak nem minősülő „C” csokoládégyár kakaóbabot (releváns termék) vásárol „I” uniós piaci szereplőtől, és azt kakaóporra (releváns termék), ezt követően pedig kakaótartalmú élelmiszer-készítményekké (releváns termék) dolgozza fel. „C” vállalat ezt követően forgalomba hozza az élelmiszer-készítményeket úgy, hogy azokat „D” vállalatnak értékesíti. Ebben az esetben a kötelezettségek csak az élelmiszer-készítményekre vonatkoznak, ezért „C” vállalat downstream piaci szereplőnek

minősülne az élelmiszer-készítmények forgalomba hozatala tekintetében (a downstream piaci szereplők kötelezettségeivel kapcsolatban lásd a GYIK 3.4. pontját, azzal kapcsolatban pedig, hogy mely vállalatok minősülnek vagy nem minősülnek kkv-nak az erdőirtásról szóló rendelet szerint, lásd a GYIK 3.10. pontját).

2. A kkv-nak nem minősülő „T” faipari vállalat faanyag-kitermelést folytat az Unióban, majd a faanyagot a vállalat egy másik fióktelepén papíripari rostanyaggá dolgozza fel, amelyet az uniós piacon értékesít. A faanyag ugyanazon jogi személyen belüli (fizikai) átadása további feldolgozás céljából nem minősül forgalomba hozatalnak, mivel nem jön létre (írásbeli vagy szóbeli) megállapodás két vagy több jogi vagy természetes személy között a szóban forgó termékre vonatkozó tulajdonjog vagy a tulajdonjogból fakadó egyéb jog átruházásáról. Forgalomba hozatalra csak akkor kerül sor, amikor a papíripari rostanyagot kereskedelmi tevékenység keretében forgalmazás, fogyasztás vagy felhasználás céljából az uniós piacon rendelkezésre bocsátják, azaz a kellő gondosságot a „T” vállalatnak kell gyakorolnia a papíripari rostanyag tekintetében, mivel a „T” (upstream) piaci szereplő.

2.12. A bambusz az erdőirtásról szóló rendelet hatálya alá tartozik? Mi a helyzet más termékekkel, amelyek nem tartalmazzak releváns árukat, vagy nem azok felhasználásával készültek, de szerepelnek az I. mellékletben? (FRISSÍTETT)

A kizárólag bambuszból készült termékek nem tartoznak az erdőirtásról szóló rendelet hatálya alá. Az erdőirtásról szóló rendelet 1. cikkének (1) bekezdése meghatározza, hogy az erdőirtásról szóló rendelet alkalmazásában a „releváns termékek” csak azok, amelyek releváns árukat – köztük fát – tartalmazzak, vagy azokból készültek. Az erdőirtásról szóló rendelet 2. cikkének 2. pontjában szereplő fogalommeghatározás azt is egyértelművé teszi, hogy az erdőirtásról szóló rendelet alkalmazásában az I. mellékletben felsorolt HR-kódok csak az erdőirtásról szóló rendelet által lefedett termékek azonosítása szempontjából bírnak jelentőséggel.

A FAO magyarázó feljegyzései szerint a bambusz nem faeredetű erdészeti termék, következésképpen a bambusz nem tartozik a fa árucsoportba.

Olyan fatermékek esetében, amelyek bambusz alkotóelemeket is tartalmazzak, a bambusz alkotóelemek nem tartoznak a kellő gondosságra vonatkozó kötelezettségek hatálya alá.

2.13. Az írott levelek és egyéb levélküldemények váltása az erdőirtásról szóló rendelet hatálya alá tartozik? (FRISSÍTETT)

Az Uniós Vámkódexet kiegészítő (EU) 2015/2446 felhatalmazáson alapuló rendelet 1. cikkének (26) bekezdése és 141. cikkének (2) bekezdése szerint a „levélküldemények” nem tartoznak vám-árunyilatkozat hatálya alá, következésképpen kellő gondosságra vonatkozó nyilatkozat referenciaszámot sem kell megadni. Hasonlóképpen, az EU-n belül az ilyen levélküldeményeket nem hozzák forgalomba és nem forgalmazzák, hanem azok kommunikációs célt szolgálnak. Ezt az I. mellékletet módosító, a nyilvános visszajelzések gyűjtése céljából közzétett felhatalmazáson alapuló rendelet tervezete is pontosítja.

Meg kell jegyezni, hogy a levélküldeményekben (pl. borítékban) található releváns termékek nem tekinthetők „levélküldeményeknek”, ezért adott esetben vonatkoznak rájuk a vám-árnyilatkozati követelmények, és meg kell adni a kellő gondosságra vonatkozó nyilatkozat referenciaszámát.

2.14. A vizsgálat, elemzés vagy tesztelés céljából használt minták és termékek az erdőirtásról szóló rendelet hatálya alá tartoznak? (FRISSÍTETT)

A felhatalmazáson alapuló jogi aktus nyilvános visszajelzések gyűjtése céljából közzétett tervezetében a Bizottság azt javasolja, hogy ne tartozzanak a rendelet hatálya alá az olyan termékminták, amelyek értéke és mennyisége elhanyagolható, és amelyek kizárólag az általuk képviselt típusú áruk megrendelésének ösztönzése céljából fogyaszthatók vagy használhatók fel, azzal a feltétellel, hogy az ugyanazon típusú és minőségű termékek esetében a kiszerelés módja és mennyisége kizárja a terméknek a megrendelés ösztönzésétől eltérő célra történő fogyasztását vagy felhasználását. Ugyanez – azaz hogy az erdőirtásról szóló rendelet szerinti kötelezettségek nem alkalmazandók – vonatkozik azokra a termékekre, amelyeket az összetételük, minőségük vagy egyéb műszaki jellemzőik meghatározása céljából információszerzés, ipari vagy kereskedelmi kutatás céljából vizsgálatnak, elemzésnek vagy tesztnek kell alávetni, azzal a feltétellel, hogy az elemzendő, vizsgálandó vagy tesztelendő termékeket a vizsgálat, elemzés vagy tesztelés során vagy teljes mértékben felhasználják vagy megsemmisítik, vagy pedig kizárólag a vizsgálattal, elemzéssel vagy teszteléssel kapcsolatos jogi vagy szerződéses kötelezettségek teljesítése céljából tárolják vagy visszajuttatják.

Példák a vizsgálat, elemzés vagy tesztelés céljából felhasznált minták és termékek rendelkezésre bocsátására:

- Egy beszállító gumi légabroncsokat küld egy járműgyártónak, hogy a címzett tesztelje azok minőségét és tartósságát – a gumi légabroncsokat a tesztelés során megsemmisítik.
- Egy beszállító kis mennyiségekben új összetevőt (pl. kakaóbabot vagy kávébabot) küld egy élelmiszergyártónak érzékszervi értékelés céljából, valamint hogy tesztelje annak minőségét és élelmiszer-biztonságát a vállalkozáson belül. Az összetevőt az elemzés és a tesztelés során teljes mértékben felhasználják. Ebben az esetben a beszállító és az élelmiszergyártó nem tartozik a rendelet hatálya alá, ha az összetevő egyértelműen elemzés és tesztelés céljára szolgál, tekintettel a szerződéses megállapodásokra és az adott körülményekre.
- Egy kávégyártó vállalat kávébabokból kis mennyiségű mintát importál egy új termelési területéről abból a célból, hogy azokat saját vállalkozása keretében felhasználja és elfogyassza, majd eldöntse, hogy rendel-e kávébabot nagy mennyiségben arról a területéről.

2.15. Kiterjed a rendelet a releváns termékek bérbeadására?

Ha a releváns terméket bérbe adják vagy hasonló szerződéses megállapodás alapján rendelkezésre bocsátják, az nem tekinthető a termék forgalomba hozásának vagy forgalmazásának. Az erdőirtásról szóló rendelet szerinti rendelkezésre bocsátás feltétele,

hogy két vagy több jogi vagy természetes személy között (írásbeli vagy szóbeli) megállapodás jöjjön létre a szóban forgó termékre vonatkozó tulajdonjog vagy a tulajdonjogból fakadó egyéb jog átruházásáról (lásd a GYIK 2.10. pontját). A GYIK 2.10. pontjának 3. bekezdésében foglaltak szerint azonban az uniós piacon szabad forgalomba bocsátott vagy „kivitel” vámeljárás alá vont bármely termék – beleértve a bérbeadás esetét is – forgalomba hozottnak tekintendő, és így a rendelet hatálya alá tartozik.

Példa: A kkv-nak nem minősülő uniós „P” vállalat fabútorokat (releváns termék) vásárol az uniós „S” gyártótól, amely kellő gondossággal járt el, és kellő gondosságra vonatkozó nyilatkozatot nyújtott be a bútorokra vonatkozóan. A bútorokat „P” az EU-n belül bérbe adja bizonyos ideig történő használatra, majd ezt követően a bútorokat visszaszolgáltatja „P”-nek, amely később ismét bérbe adja őket. „P” nem tartozik az erdőirtásról szóló rendelet szerinti kötelezettségek hatálya alá, mivel csak bérbe adja a bútorokat, és nem ruház át tulajdonjogot vagy a tulajdonjogból fakadó egyéb jogot.

oooo

3. A kötelezettségek alanyai

3.1. Mely szereplőkre vonatkozik az erdőirtásról szóló rendelet, és hol talállok további információkat a kötelezettségekkel kapcsolatban? (ÚJ)

Az erdőirtásról szóló rendelet a rendelet I. mellékletében felsorolt releváns termékek ellátási láncában működő gazdasági szereplőkre vonatkozik.

A szereplők három különálló kategóriába sorolhatók:

1. A **piaci szereplők** (amelyekre „upstream” piaci szereplőként is hivatkoznak) olyan természetes vagy jogi személyek, akik vagy amelyek releváns termékeket hoznak forgalomba az Unió piacán vagy visznek ki onnan első alkalommal, kivéve a downstream piaci szereplőket (lásd az erdőirtásról szóló rendelet 2. cikkének 15. pontját). Például: a kakaóbabot az Unióba importáló vagy ott élő, szarvasmarhát tenyésztő mezőgazdasági termelő piaci szereplőnek minősül. Egyes piaci szereplők elsődleges előállítók, akik vagy amelyek saját maguk által előállított termékeket hoznak forgalomba, azaz olyan releváns árukat, amelyeket saját maguk termesztettek, termeltek ki, nyertek ki vagy neveltek fel a releváns terület egységeken, vagy szarvasmarha esetében létesítményekben. Az ilyen elsődleges előállítók megfelelhetnek az „elsődleges mikro- vagy kis méretű piaci szereplő” rendelet szerinti fogalom meghatározásának (lásd az erdőirtásról szóló rendelet 2. cikkének 15a. pontját). Ezek a piaci szereplők egy alkategóriáját képezik, azaz a rendeletben meghatározott eltérő rendelkezések hiányában a piaci szereplőkre vonatkozó rendelkezések alkalmazandók rájuk. A piaci szereplőkre vonatkozó kötelezettségek az erdőirtásról szóló rendelet 4. cikkében találhatóak, az elsődleges mikro- vagy kis méretű piaci szereplőkre vonatkozó egyszerűsített rendszert pedig az erdőirtásról szóló rendelet 4a. cikke határozza meg.

2. A **downstream piaci szereplők** olyan természetes vagy jogi személyek, akik vagy amelyek olyan releváns termékek felhasználásával előállított releváns termékeket hoznak forgalomba vagy exportálnak, amelyek mindegyike rendelkezik kellő gondosságra vonatkozó nyilatkozattal vagy egyszerűsített árnyilatkozattal (lásd az erdőirtásról szóló rendelet 2. cikkének 15b. pontját). Például az a csokoládégyártó, amelyik egy importőről kakaóbabot vásárol, majd a kakaóbabot – akár az uniós piacra, akár kivitelre szánt – csokoládé gyártásának céljára feldolgozza, downstream piaci szereplőnek tekinthető. Hasonlóképpen, az a vállalat, amely egy uniós erdőtulajdonostól vásárol hengeresfát (4403 HR-kód), és azt egy harmadik országba exportálja, szintén downstream piaci szereplőnek minősül. A downstream piaci szereplők kötelezettségei a kereskedők kötelezettségeihez igazodnak, és az erdőirtásról szóló rendelet 5. cikke határozza meg őket; a kötelezettségek attól függően eltérőek, hogy az adott vállalat kkv-nak vagy nem kkv-nak minősül-e.
3. A **kereskedők** a piaci szereplőtől vagy a downstream piaci szereplőtől eltérő természetes vagy jogi személyek az ellátási láncban, akik vagy amelyek releváns termékeket forgalmaznak az uniós piacon (lásd az erdőirtásról szóló rendelet 2. cikkének 17. pontját). Idetartozhat például egy olyan kiskereskedő, amely egy csokoládégyártó által előállított csokoládét értékesít. A kereskedők kötelezettségeivel kapcsolatos információkat az erdőirtásról szóló rendelet 5. cikke tartalmazza.

A szereplők különféle kategóriáira vonatkozó kötelezettségekkel kapcsolatban ez a dokumentum tartalmaz további információkat (lásd többek között a GYIK 3.4. és 5.1. pontját).

3.1.1. Milyen mértékben befolyásolja a HR- vagy KN-kód megváltozása a vállalat downstream piaci szereplőként vagy kereskedőként való kijelölését? (FRISSÍTETT)

Egy már forgalomba hozott termék Kombinált Nomenklatúrában (a 2658/87/EGK tanácsi rendelet I. mellékletében) meghatározott vámtarifaszámának (HR vagy KN) bármilyen módosítása azt eredményezi, hogy a származtatott terméket forgalomba hozó vállalat downstream piaci szereplőnek minősül. Az ilyen vállalat downstream piaci szereplőnek minősül, mivel az erdőirtásról szóló uniós rendelet 2. cikkének 15b. pontja értelmében „releváns termékek felhasználásával előállított” releváns terméket hoz forgalomba.

Például az EU-ban székhellyel rendelkező „A” vállalat pörköletlen, nem koffeinmentes kávé (0901 11 HR-kód) importál. A szintén az EU-ban székhellyel rendelkező „B” vállalat ezt követően pörköli és értékesíti a nem koffeinmentes kávébabot (0901 21 HR-kód). Az adott példában az „A” vállalat a rendelet értelmében piaci szereplőnek, a „B” vállalat pedig downstream piaci szereplőnek minősül.

Ha a „B” vállalat csupán továbbértékesítené a pörköletlen, nem koffeinmentes kávé anélkül, hogy a terméket a vámtarifaszámot megváltoztató módon átalakítaná, „B” kereskedőnek minősülne.

3.2. Mit jelent az, hogy „kereskedelmi tevékenység keretében”? (FRISSÍTETT)

A kereskedelmi tevékenység üzleti jellegű környezetben zajló tevékenységként értendő.

A rendeletben a „piaci szereplő” (az erdőirtásról szóló rendelet 2. cikkének 15. pontja) és a „kereskedelmi tevékenység keretében” (az erdőirtásról szóló rendelet 2. cikkének 19. pontja) fogalom meghatározása együttesen értelmezve azt jelenti, hogy minden olyan, a downstream piaci szereplőtől eltérő személyre, aki vagy amely releváns terméket hoz forgalomba az uniós piacon értékesítés céljából (átalakítással vagy anélkül) vagy ingyenesen, feldolgozás vagy kereskedelmi vagy nem kereskedelmi fogyasztók részére történő forgalmazás céljából, vagy kereskedelmi tevékenységeivel összefüggésben történő felhasználásra, vonatkoznak a kellő gondosságra vonatkozó követelmények, és kellő gondosságra vonatkozó nyilatkozatot vagy adott esetben egyszerűsített árunyilatkozatot kell benyújtania.

3.3. Mit jelent az, hogy „az előállító ország vonatkozó jogszabályai”? (FRISSÍTETT)

Releváns áruk és termékek csak akkor hozhatók forgalomba az uniós piacon, ha megfelelnek az erdőirtásról szóló rendelet 3. cikkében foglalt három követelménynek, nevezetesen 1. erdőirtástól mentesek (3. cikk a) pont), 2. megfelelnek az előállító ország vonatkozó jogszabályainak (3. cikk b) pont), és 3. kellő gondosságra vonatkozó nyilatkozattal vagy egyszerűsített árunyilatkozattal vannak ellátva (3. cikk c) pont).

A „vonatkozó jogszabályok” magukban foglalhatják többek között a nemzeti jogszabályokat (beleértve a vonatkozó másodlagos jogot) és a nemzeti jogban alkalmazandó nemzetközi jogot. Az „előállító ország” az az ország, ahol a releváns árut előállították (lásd az erdőirtásról szóló rendelet 2. cikkének 24. pontját). Az „előállított” jelentése a releváns terület egységeken – vagy szarvasmarha esetében létesítményekben – termesztett, kitermelt, kinyert vagy felnevelt (lásd az erdőirtásról szóló rendelet 2. cikkének 14. pontját). Következésképpen más olyan országok jogszabályai, amelyekben a gyártási folyamat további lépéseire kerülhetett sor, nem relevánsak a jogszabályi követelmény szempontjából (például az „A” országban [előállító ország] betakarított szójababot „B” országban dolgozzák fel szójabablisztá, mielőtt „C” országban forgalomba hozzák az uniós piacon). A rendelet tartalmazza a jogalkotási területek listáját, de nem határoz meg konkrét jogi aktusokat, mivel ezek országonként eltérőek, és módosulhatnak. A fogalom meghatározás szerint a 2. cikk 40. pontjának a)–h) alpontjában felsorolt jogszabályokat úgy kell értelmezni, hogy azok az előállítási terület jogállására vonatkoznak. Emellett a különböző jogszabályi területek esetében figyelembe kell venni az erdőirtásról szóló rendelet 1. cikke (1) bekezdésének a) és b) pontjában meghatározott jelentést és célt. Következésképpen vonatkozó jogszabályok többek között az erdők védelmével, az üvegházhatásúgáz-kibocsátás csökkentésével vagy a biológiai sokféleség védelmével kapcsolatos jogszabályok.

Az erdőirtásról szóló rendelet 9. cikke (1) bekezdésének h) pontja szerinti információgyűjtés és 10. cikke szerinti kockázatértékelés céljaira rendelkezésre kell bocsátani a vonatkozó dokumentumokat. Az ilyen dokumentumok lehetnek például hatóságok hivatalos dokumentumai, szerződéses megállapodások, bírósági határozatok vagy hatásvizsgálatok és ellenőrzések, amelyeket esetleg elvégeztek. A piaci szereplőnek minden esetben ellenőriznie kell, hogy ezek a dokumentumok ellenőrizhetők és megbízhatók-e, figyelembe véve a korrupció kockázatát az előállító országban.

További információk a Bizottság iránymutatásokat tartalmazó közleményében (C/2025/3588)³ található.

3.4. Milyen kötelezettségek terhelik a downstream piaci szereplőket és a kereskedőket? (ÚJ)

a) Az erdőirtásról szóló rendelet 5. cikkének (1), (2) és (3) bekezdése szerinti kötelezettségek

A downstream piaci szereplők és kereskedők kötelesek összegyűjteni és megőrizni a közvetlen üzleti partnereikkel kapcsolatos információkat (lásd az erdőirtásról szóló rendelet 5. cikkének (3) bekezdését). Csak akkor hozhatnak forgalomba, forgalmazhatnak vagy exportálhatnak releváns termékeket, ha közvetlen beszállítójuktól (beszállítóiktól) beszerezték az összes előírt információt. Ezek az információk a következők: azon piaci szereplők, downstream piaci szereplők vagy kereskedők neve, bejegyzett kereskedelmi neve vagy bejegyzett védjegye, postacíme, e-mail-címe és – amennyiben rendelkezésre áll – webcíme, akik, illetve amelyek számukra a releváns termékeket szállították, valamint azon downstream piaci szereplők vagy kereskedők ezen adatai, akik, illetve amelyek számára ők szállítanak releváns termékeket.

Kizárólag abban az esetben, ha a közvetlen beszállítójuk az erdőirtásról szóló rendelet 2. cikkének 15. pontja értelmében vett (upstream) piaci szereplő, és így a downstream piaci szereplő vagy kereskedő úgynevezett első downstream piaci szereplőnek vagy kereskedőnek minősül, az előírt információknak magukban kell foglalniuk az adott termékekhez tartozó, kellő gondosságra vonatkozó nyilatkozatok hivatkozási számait vagy az árunyilatkozat-azonosítókat.

Az ellátási lánc azon első downstream tagja, amely számára valamely piaci szereplő szállít, az első downstream piaci szereplőként vagy kereskedőként betöltött szerepére abból következtethet, hogy upstream beszállítójától/beszállítóitól megkapja a kellő gondosságra vonatkozó nyilatkozatok hivatkozási számait/az árunyilatkozat-azonosítókat. E számok átadásának kötelezettsége az (upstream) piaci szereplőt terheli.

Az első downstream piaci szereplőknek vagy kereskedőknek nem kell proaktív módon kérniük a hivatkozási számot vagy árunyilatkozat-azonosítót, illetve megvizsgálniuk az ellátási láncban betöltött szerepüket, kivéve ha arra utaló információ birtokában vannak, hogy beszállítójuk upstream piaci szereplő. Az adott szám kézhezvételét követően azt csak a saját nyilvántartásaikban kell szerepeltetniük.

A jóhiszeműen eljáró downstream piaci szereplők vagy kereskedők feltételezhetik, hogy beszállítóik nem upstream piaci szereplők, ha nem kapják meg tőlük a hivatkozási számokat vagy árunyilatkozat-azonosítókat. Az első downstream piaci szereplőnek vagy kereskedőnek kizárólag abban az esetben kell tartózkodnia a releváns termékeknek az uniós piacon történő forgalomba hozatalától vagy forgalmazásától, ha az első downstream piaci szereplő vagy kereskedő tudatában van annak, hogy beszállítója upstream piaci szereplő, és az adott upstream piaci szereplő nem teljesíti a kellő gondosságra vonatkozó nyilatkozat hivatkozási

³ Az iránymutatás naprakésszé tétele jelenleg folyamatban van – az új hivatkozást itt és lentebb is feltüntetjük, amint elérhetővé válik.

számának vagy az árunyilatkozat-azonosítónak a megosztására vonatkozó kötelezettségét (az erdőirtásról szóló rendelet 5. cikkének (1) bekezdése).

b) Információk „összegyűjtése és megőrzése” az erdőirtásról szóló rendelet 5. cikkének (3) és (4) bekezdése értelmében

A downstream piaci szereplők és kereskedők kötelesek összegyűjteni és a forgalomba hozatal, forgalmazás vagy kivitel időpontjától számított legalább öt évig kötelesek megőrizni az a) pontban említett információkat. Ez nem kötelezi őket arra, hogy ezeket az adatokat egy meghatározott rendszerben vagy adatbázisban tárolják. Továbbá nem foglalja magában azt a kötelezettséget, hogy rendszeresen ellenőrizzék a beszállítótól kapott hivatkozási számok tartalmát vagy érvényességét.

Az „összegyűjtés és megőrzés” kötelezettségének való megfeleléshez elegendő, ha a downstream piaci szereplő vagy kereskedő az illetékes hatóság kérésére vagy indokolással alátámasztott aggályok esetén észszerű időtartamon belül képes ezeket az információkat lekérdezni és összeállítani.

Az erdőirtásról szóló rendelet 5. cikkének (4) bekezdése értelmében a downstream piaci szereplőknek és kereskedőknek az összegyűjtött információkat legalább öt évig meg kell őrizniük, és az említett információkat kérésre az illetékes hatóságok rendelkezésére kell bocsátaniuk. Képesnek kell lenniük arra, hogy a kellő gondosságra vonatkozó nyilatkozatok hivatkozási számait és az árunyilatkozat-azonosítókat összekapcsolják a bejövő termékekkel, de a kimenő termékekre vonatkozóan nem áll fenn ilyen kötelezettség.

c) A kkv-nak nem minősülő downstream piaci szereplőkre és kereskedőkre vonatkozó regisztrációs kötelezettség

A kkv-nak nem minősülő downstream piaci szereplőknek és kereskedőknek az erdőirtásról szóló rendelet 5. cikkének (2) bekezdése értelmében továbbá regisztrálniuk kell az információs rendszerben.

3.5. Fel kell-e tárniuk a downstream piaci szereplőknek és kereskedőknek, hogy ők minősülnek-e az első downstream piaci szereplőnek vagy kereskedőnek? (ÚJ)

Azoknak a downstream piaci szereplőknek vagy kereskedőknek, akiknek a közvetlen beszállítója piaci szereplő, össze kell gyűjteniük és meg kell őrizniük az adott piaci szereplő által forgalomba hozott termékekhez társuló, kellő gondosságra vonatkozó nyilatkozatok hivatkozási számait vagy az árunyilatkozat-azonosítókat (az erdőirtásról szóló rendelet 5. cikke (3) bekezdésének a) pontja). Így tehát ezek a downstream piaci szereplők és kereskedők, akiknek a beszállítója piaci szereplő, első downstream piaci szereplőnek vagy kereskedőnek minősülnek.

A piaci szereplők (köztük az elsődleges mikro- vagy kis méretű piaci szereplők) kötelesek proaktív módon megadni a kellő gondosságra vonatkozó nyilatkozat hivatkozási számát/az árunyilatkozat-azonosítót az első downstream piaci szereplőnek vagy kereskedőnek (az erdőirtásról szóló rendelet 4. cikkének (7) bekezdése). Elvben a piaci szereplők (beleértve az elsődleges mikro- vagy kis méretű piaci szereplőket) saját maguk azonosítják magukat ekként ügyfeleik előtt abban a pillanatban, amikor teljesítik a kellő gondosságra vonatkozó

nyilatkozatok hivatkozási számai/az árunyilatkozat-azonosítók közlésére vonatkozó kötelezettségüket.

A jóhiszeműen eljáró downstream piaci szereplők vagy kereskedők feltételezhetik, hogy beszállítóik nem upstream piaci szereplők, ha nem kapják meg tőlük a hivatkozási számokat vagy árunyilatkozat-azonosítókat. Az első downstream piaci szereplőnek vagy kereskedőnek kizárólag abban az esetben kell tartózkodnia a releváns áruknak az uniós piacon történő forgalomba hozatalától vagy forgalmazásától, ha az első downstream piaci szereplő vagy kereskedő tudatában van annak, hogy beszállítója upstream piaci szereplő, és az adott upstream piaci szereplő nem teljesíti a hivatkozási szám vagy az árunyilatkozat-azonosító megosztására vonatkozó kötelezettségét (az erdőirtásról szóló rendelet 5. cikkének (1) bekezdése).

A downstream piaci szereplők vagy kereskedők nem kötelesek proaktívan értékelni, hogy beszállítójuk piaci szereplő-e, és csak abban az esetben kell elkérniük/beszerezniük a beszállítótól a kellő gondosságra vonatkozó nyilatkozat hivatkozási számát/az árunyilatkozat-azonosítót, ha tudatában vannak annak, hogy a beszállítójuk piaci szereplőnek minősül.

3.6. A kkv-nak nem minősülő downstream piaci szereplők és a kkv-nak nem minősülő kereskedők hozzáférnek majd az információs rendszerben az upstream piaci szereplők által benyújtott, kellő gondosságra vonatkozó nyilatkozatokban szereplő földrajzi helymeghatározási adatokhoz, illetve egyszerűsített árunyilatkozatok esetében a postai címadatokhoz? (FRISSÍTETT)

Az upstream piaci szereplők dönthetnek majd arról, hogy az információs rendszerben benyújtott, kellő gondosságra vonatkozó nyilatkozataikban vagy egyszerűsített árunyilatkozataikban szereplő földrajzi helymeghatározási adatok vagy postai címadatok elérhetők és láthatók legyenek-e azon kkv-nak nem minősülő downstream piaci szereplők vagy kkv-nak nem minősülő kereskedők számára, akik vagy amelyek a nyilatkozatokhoz tartozó hivatkozási számok vagy árunyilatkozat-azonosítók, valamint a kapcsolódó ellenőrzési számok birtokában vannak. A kellő gondosságra vonatkozó nyilatkozatokban és az egyszerűsített árunyilatkozatokban szereplő információk ellenőrzése az egyik módja annak, ahogy a kkv-nak nem minősülő downstream piaci szereplők és a kkv-nak nem minősülő kereskedők indokolással alátámasztott aggályok esetén az erdőirtásról szóló rendelet 5. cikkének (6) bekezdésével összhangban ellenőrizhetik a kellő gondossággal való eljárás tényét.

3.6.1 Kötelesek a piaci szereplők közölni a kellő gondosságra vonatkozó nyilatkozataik vagy egyszerűsített árunyilatkozataik „ellenőrzési számát”? (ÚJ)

A piaci szereplők csak akkor kötelesek az erdőirtásról szóló rendelet 4. cikkének (7) bekezdése szerint megadni közvetlen ügyfeleiknek a releváns termékeikhez tartozó, kellő gondosságra vonatkozó nyilatkozatok hivatkozási számait (vagy egyszerűsített árunyilatkozatok esetében az árunyilatkozat-azonosítókat), ha az ügyfelek (első) downstream piaci szereplők vagy kereskedők. Nem áll fenn a hivatkozási számok vagy árunyilatkozat-azonosítók átadására vonatkozó kötelezettség egyéb ügyfelek – például a végső fogyasztók vagy az erdőirtásról szóló rendelet hatályán kívül eső termékeket gyártó vállalatok – felé.

Az erdőirtásról szóló, 2025 decemberében módosított rendelet értelmében a piaci szereplők nem kötelesek megadni olyan további információkat, amelyek lehetővé tennék a downstream piaci szereplők vagy kereskedők számára, hogy az általuk vásárolt releváns termékek tekintetében kellő gondossággal járjanak el, mivel az ellátási láncban lefelé következő (downstream) szereplők tekintetében nem állnak fenn kellő gondosságra vonatkozó kötelezettségek (további információkért lásd a GYIK 3.4. pontját).

Az erdőirtásról szóló rendelet továbbá nem ír elő jogi kötelezettséget az ellenőrzési számok lefelé történő megosztására vonatkozóan; az ellenőrzési számok további biztonsági réteget jelentenek a nyilatkozatokban szereplő adatok számára. Amennyiben kkv-nak nem minősülő downstream piaci szereplők és kkv-nak nem minősülő kereskedők indokolással alátámasztott aggályok esetén az erdőirtásról szóló rendelet 5. cikkének (6) bekezdése értelmében ellenőrzik, hogy azok kellő gondossággal jártak-e el, felkérhetik közvetlen beszállítóikat az ellenőrzési számok megosztására (további információkért lásd a GYIK 3.6.1. és 7.25. pontját).

3.6.2 Milyen lépéseket kell tenniük a downstream piaci szereplőknek és kereskedőknek, ha ellátási láncukban nem megfelelésre utaló jelek merülnek fel, beleértve az indokolással alátámasztott aggályokat is? (ÚJ)

Az erdőirtásról szóló rendelet 5. cikkének (5) bekezdése előírja valamennyi (kkv-nak minősülő és kkv-nak nem minősülő) downstream piaci szereplő és kereskedő számára, hogy amennyiben olyan új információk birtokába jutnak, vagy olyan új információkról – köztük indokolással alátámasztott aggályokról – szereznek tudomást, amelyekből az derül ki, hogy az általuk forgalomba hozott vagy forgalmazott releváns termék esetében fennáll annak a kockázata, hogy az nem felel meg az erdőirtásról szóló rendeletnek, kötelesek haladéktalanul tájékoztatni azoknak a tagállamoknak az illetékes hatóságait, amelyekben a releváns terméket forgalomba hozták vagy forgalmazták, valamint azokat a downstream piaci szereplőket és kereskedőket, akiknek vagy amelyeknek a releváns terméket szállították. Kivétel esetében a downstream piaci szereplők az erdőirtásról szóló rendelet 2. cikkének 24. pontjában meghatározott előállító ország illetékes hatóságát kötelesek tájékoztatni. Amennyiben kivétel esetén (az erdőirtásról szóló rendelet 2. cikkének 24. pontja szerinti) előállító ország nem ismert a downstream piaci szereplő számára, vagy az adott ország nem rendelkezik az erdőirtásról szóló rendelet céljaira kijelölt illetékes hatósággal – azaz nem lehetséges az illetékes hatósággal való kapcsolatfelvétel –, a kivétel szerinti tagállam illetékes hatóságával kell kapcsolatba lépni.

Az erdőirtásról szóló rendelet 2. cikkének 31. pontjában szereplő fogalommeghatározás értelmében indokolással alátámasztott aggály a rendeletnek való meg nem felelésre vonatkozó objektív és ellenőrizhető információkon alapuló, kellően indokolt olyan állítás esetén merül fel, amely szükségessé teheti az illetékes hatóságok beavatkozását. Indokolással alátámasztott aggályok mind hatóságok, mind magánszervezetek esetében felmerülhetnek.

Akkor tekintendő úgy, hogy egy vállalat tudomással bír valamely információról vagy indokolással alátámasztott aggályról, ha az adott információt e-mailben vagy valamely más módon – például a munkavállalói részvételével tartott megbeszélés során – megosztották

vele, vagy ha az információt a Bizottság, a nemzeti hatóságok, más magánszervezetek vagy a média bocsátotta a rendelkezésére.

A kkv-nak nem minősülő downstream piaci szereplőkre és kereskedőkre az 5. cikk (6) bekezdése értelmében korlátozott további kötelezettségek vonatkoznak, nevezetesen az, hogy indokolással alátámasztott aggályok esetében a kkv-nak nem minősülő downstream piaci szereplőnek vagy kereskedőnek ellenőriznie kell, hogy kellő gondossággal jártak-e el, és nem állapítottak meg vagy csak elhanyagolható kockázatot állapítottak-e meg. A kkv-nak nem minősülő downstream piaci szereplő vagy kereskedő csak akkor folytathatja az érintett termék forgalomba hozatalát, forgalmazását vagy kivitelét, ha az általa és/vagy az illetékes hatóság által elvégzett ellenőrzés megállapítása szerint a meg nem felelés kockázata vagy nem áll fenn, vagy elhanyagolható.

Az ellenőrzés reaktív kötelezettség – nem követeli meg annak szisztematikus elemzését, hogy az (upstream) piaci szereplők mennyire jártak el kellő gondossággal, csak abban az esetben ír elő ellenőrzést, ha indokolással alátámasztott aggály merül fel.

Az ellenőrzésre a következő módokon kerülhet sor:

- Amennyiben rendelkezésére állnak, a vállalat ellenőrizheti a kapott hivatkozási számok és árunyilatkozat-azonosítók érvényességét és tartalmát.
- Előfordulhat, hogy a kkv-nak nem minősülő downstream piaci szereplők vagy a kkv-nak nem minősülő kereskedők az információs rendszerben tárolt információkon túlmenően is szeretnének információkat gyűjteni és elemezni. Felhasználhatják például az országoknak vagy azok részeinek az erdőirtásról szóló rendelet 29. cikkének (2) bekezdésében említett listáját⁴, tanulmányozhatják az erdőirtásról szóló rendelet 12. cikkének (3) bekezdésén alapuló, nyilvánosan elérhető jelentéseket, amelyeket a kkv-nak nem minősülő upstream piaci szereplők nyújtottak be, tanulmányozhatják az erdőirtásról szóló rendelet 11. cikke (2) bekezdésének b) pontja alapján végzett audit eredményeit, vagy önkéntes alapon további információkat kérhetnek a beszállítóktól. Ilyen módon ellenőrizhetik azt, hogy az upstream piaci szereplők (beszállítók) rendelkeznek-e a kellő gondosság elvén alapuló, működőképes és naprakész rendszerrel – ezen belül a releváns termékek meg nem feleléséből eredő kockázatok hatékony csökkentésére és kezelésére szolgáló, megfelelő és arányos politikákkal, kontrollmechanizmusokkal és eljárásokkal –, és így meggyőződhetnek arról, hogy a kellő gondosság megfelelően és következetesen érvényesül-e.
- Amennyiben nem lehet beszerezni ellenőrzéshez vezető információkat, a kellő gondosság ellenőrzésére vonatkozó kötelezettséget azáltal teljesíthetik, hogy az illetékes hatóság rendelkezésére bocsátják az ellátási láncukkal kapcsolatos releváns információkat, beleértve azt is, hogy melyik beszállítótól érkezett a releváns termék, valamint az esetlegesen fennálló, indokolással alátámasztott aggályukkal kapcsolatos bármely további információt. Az illetékes hatóság ezután tájékoztatja az adott beszállítót az indokolással alátámasztott aggályokról, ami ugyanazokat a kötelezettségeket eredményezi. Amikor felveszi a kapcsolatot azzal a downstream

⁴ C/2025/3279, [A Bizottság \(EU\) 2025/1093 végrehajtási rendelete – HU – EUR-Lex](#).

piaci szereplővel vagy kereskedővel, aki vagy amely a releváns terméket a piaci szereplőtől átvette („első downstream piaci szereplő vagy kereskedő”), az adott downstream piaci szereplőnek vagy kereskedőnek – amennyiben nem minősül kkv-nak – ellenőriznie kell, hogy az ellátási láncban előtte álló (upstream) piaci szereplő kellő gondossággal járt-e el, és ehhez be kell kérnie a kellő gondosságra vonatkozó nyilatkozattal vagy az egyszerűsített árunyilatkozattal kapcsolatos információkat és más szükséges információkat a piaci szereplőtől.

3.7. Mi történik, ha egy nem uniós székhelyű piaci szereplő releváns terméket vagy árut hoz forgalomba az uniós piacon? Milyen feltételek mellett férnek hozzá a nem uniós székhelyű piaci szereplők az információs rendszerhez? (FRISSÍTETT)

Ha az EU-n kívül letelepedett természetes vagy jogi személy releváns termékeket hoz forgalomba az uniós piacon, az erdőirtásról szóló rendelet 7. cikke értelmében az Unióban letelepedett azon első személy, aki vagy amely ezeket a termékeket az uniós piacon forgalmazza, a rendelet értelmében vett piaci szereplőnek minősül.

Ez azt jelenti, hogy ebben az esetben a rendelet értelmében két piaci szereplő lesz: egy EU-n kívül és egy EU-n belül letelepedett.

Az Unióban letelepedett első személy, aki vagy amely az erdőirtásról szóló rendelet 7. cikke értelmében piaci szereplőnek minősül, az „upstream piaci szereplőkre” vonatkozó kötelezettségek hatálya alá tartozik (további információkért lásd a GYIK 3.1. és 5.1. pontját). Az erdőirtásról szóló rendelet 5. cikke nem alkalmazandó az Unióban letelepedett első személyre. A (30) preambulumbekzdésben foglaltak szerint az erdőirtásról szóló rendelet 7. cikkének az a célja, hogy az Unió minden ellátási láncában legyen olyan piaci szereplő, amely az Unióban letelepedett, és amely az erdőirtásról szóló rendelet szerinti kötelezettségek teljesítésének elmulasztása esetén felelősségre vonható.

Példa:

A nem uniós székhelyű „A” vállalat kakaóbabot importál és bocsát szabad forgalomba, amely releváns termék. „A” vállalat a kakaóbabot az EU-ban székhellyel rendelkező „B” vállalatnak szállítja, amely csokoládét gyárt és értékesít.

„A” vállalat nem uniós székhelyű piaci szereplő, és kellő gondossággal kell eljárnia, valamint kellő gondosságra vonatkozó nyilatkozatot kell benyújtania az információs rendszerbe. Az erdőirtásról szóló rendelet 7. cikke értelmében az uniós székhelyű „B” vállalat piaci szereplő, és hasonlóképpen köteles kellő gondossággal eljárni és kellő gondosságra vonatkozó nyilatkozatot benyújtani.

Nem uniós székhelyű gazdasági szereplők csak akkor férhetnek hozzá az információs rendszerhez, ha rendelkeznek valamely uniós tagállam vagy Észak-Írország tekintetében (XI) az Egyesült Királyság által kiadott érvényes EORI-számmal, mivel csak ebben az esetben kell kellő gondosságra vonatkozó nyilatkozatot vagy egyszerűsített árunyilatkozatot benyújtaniuk vám-árunyilatkozat benyújtása előtt. Nem meghatalmazott képviselőként, hanem piaci szereplőként lesz hozzáférésük a rendszerhez, mivel az erdőirtásról szóló rendelet 2. cikkének 22. pontja értelmében a meghatalmazott képviselőnek az Unióban letelepedettnek kell lennie.

Ugyanúgy az erdőirtásról szóló rendelet 7. cikke alkalmazandó azon vállalatcsoportok esetében, amelyek az EU-n belül, illetve azon kívül letelepedett több jogi személyből állnak. A vállalatcsoport mindkét tagja dönthet úgy, hogy az erdőirtásról szóló rendelet 6. cikke értelmében meghatalmazott képviselőt vesz igénybe a kellő gondosságra vonatkozó nyilatkozatot benyújtásához.

Az erdőirtásról szóló rendelet 7. cikke szerinti kötelezettségek nem vonatkoznak az Unióban letelepedett első vállalatra, ha az nem hoz forgalomba vagy forgalmaz releváns terméket (**példa:** A nem uniós székhelyű „C” vállalat kávébabot, egy releváns terméket importál és bocsát szabad forgalomba kellő gondossággal eljárva, és kellő gondosságra vonatkozó nyilatkozatot benyújtva. A „C” vállalat a kávébabot az uniós székhelyű „D” vállalatnak szállítja, amely ezt követően a kávébabot pörköli és kávé sűtemény [nem releváns termék] készítéséhez használja fel. Mivel a „D” vállalat nem hoz forgalomba és nem forgalmaz releváns terméket az uniós piacon, így nem tartozik az erdőirtásról szóló rendelet 7. cikkének hatálya alá, következésképpen az erdőirtásról szóló rendelet alapján nem merülnek fel kötelezettségei.).

Az elektronikus kiskereskedelmi ügyletek konkrét esetében (lásd a GYIK 3.17–3.19. pontját) az erdőirtásról szóló rendelet 7. cikke nem vonatkozik azokra az uniós fogyasztókra, akik magáncélú fogyasztásra vásárolnak termékeket az EU-n kívülről, mivel ezek a fogyasztók nem forgalmaznak releváns termékeket az uniós piacon. Az erdőirtásról szóló rendelet 7. cikke nem írja elő az Unióban letelepedett piaci szereplő meglétét azokban az esetekben, amikor valamely releváns terméket végső fogyasztó számára szállítanak. Ehelyett az erdőirtásról szóló rendelet 7. cikke azt írja elő, hogy ha az Unión belül letelepedett természetes vagy jogi személy releváns termékeket forgalmaz az uniós piacon azt követően, hogy a releváns termékeket valamely, az Unión kívül letelepedett személy forgalomba hozta, akkor ez a személy a rendelet értelmében piaci szereplőnek minősül.

3.8. Lehet-e egy személy ugyanazon ellátási láncban ugyanazon termék tekintetében egyszerre piaci szereplő és downstream piaci szereplő? (ÚJ)

Általánosságban lehetséges, hogy egyetlen jogi személy ugyanabban az ellátási láncban megfelel mind a piaci szereplő, mind a downstream piaci szereplő fogalom meghatározásának: amikor valamely személy forgalomba hoz egy terméket, majd az említett terméket abból származó releváns terméké alakítja át, amelyet azután forgalomba hoz, megfelelhet mind az (upstream) piaci szereplő, mind pedig az első downstream piaci szereplő szerepkörének. Ebben az esetben a jogi személynek nem kell az erdőirtásról szóló rendelet 4. cikke (7) bekezdése szerint közölnie a hivatkozási számot, ha a származtatott terméket egy másik downstream piaci szereplőnek vagy kereskedőnek szállítja.

1. példa: „A” vállalat faanyagot (4403 HR-kód, releváns termék) importál, és ugyanazon jogi személyen belül a faanyagot fűrészáru (4407 HR-kód, releváns termék) előállításának céljára használja fel, amelyet „B” bútorgyártónak ad el.

Az adott példában ez azt jelenti, hogy „A” vállalatnak kellő gondossággal kell eljárnia, és kellő gondosságra vonatkozó nyilatkozatot kell benyújtania a faanyag behozatala előtt. Ezt

követően „A” vállalat fűrészárúvá dolgozza fel a faanyagot, amelyre vonatkozóan már benyújtották a kellő gondosságra vonatkozó nyilatkozatot. Az erdőirtásról szóló rendeletnek megfelelő nyersanyagból feldolgozott fűrészáru értékesítésekor „A” vállalat az első downstream piaci szereplő szerepét tölti be, és az erdőirtásról szóló rendelet 5. cikke (3) bekezdésének a) pontja szerint köteles beszerezni a hivatkozási számot. Mivel ugyanaz a jogi személy egyidejűleg mindkét szerepkört betölti, a hivatkozási számok vagy árunyilatkozat-azonosítók már rendelkezésre állnak ahhoz, hogy teljesíteni lehessen az erdőirtásról szóló rendelet 5. cikke (3) bekezdésének a) pontja szerinti összegyűjtési és megőrzési kötelezettséget. A fűrészáru „B” gyártónak történő értékesítésekor az „A” vállalat nem köteles megadni az importtal kapcsolatos kellő gondosságra vonatkozó nyilatkozata hivatkozási számát.

Ugyanez (azaz az „A” vállalat nem köteles közölni a kellő gondosságra vonatkozó nyilatkozat hivatkozási számát) vonatkozik arra az esetre is, ha az „A” vállalat importált és egy külön jogi személy által belföldön előállított faanyagot egyaránt felhasznál az általa értékesített fűrészáru létrehozásához; mindkét esetben az „A” vállalat downstream piaci szereplőnek minősülne a fűrészáru értékesítése tekintetében, és nem vonatkozna rá a hivatkozási számok ügyfelekkel történő közlésének a kötelezettsége.

Másrészről azonban, ha az „A” vállalat saját maga által termesztett és kitermelt faanyagot (4403 HR-kód, releváns termék) használ az általa értékesített fűrészáru előállításához, az „A” vállalat a fűrészáru tekintetében (upstream) piaci szereplőnek minősülne: az „A” vállalatnak kellő gondossággal kell eljárnia, és kellő gondosságra vonatkozó nyilatkozatot (vagy egyszerűsített árunyilatkozatot) kell benyújtania a termék első alkalommal történő forgalomba hozatalakor, amire ebben az esetben akkor kerül sor, amikor a fűrészárut értékesíti (a forgalomba hozatal idejével kapcsolatban lásd a GYIK 5.20. pontját). Az „A” vállalatnak közölnie kell a fűrészárura vonatkozó hivatkozási számot (vagy árunyilatkozat-azonosítót) az ellátási láncban utána következő taggal, ha az ellátási láncban utána következő tag downstream piaci szereplő vagy kereskedő, amelyre vonatkozik a hivatkozási szám vagy árunyilatkozat-azonosító begyűjtésének kötelezettsége (az erdőirtásról szóló rendelet 4. cikkének (7) bekezdése, valamint 5. cikke (3) bekezdésének a) pontja). Az „A” vállalat ebben az esetben nem tölt be kettős szerepet. Az „A” vállalat szabadon választhatja meg, hogy milyen módon szeretné megosztani a hivatkozási számot vagy árunyilatkozat-azonosítót (például feltüntetheti a számlán, e-mailen vagy az adott terméket kísérő egyéb dokumentumon, de más módszerek is lehetségesek).

„Kettős szerepkör” fennállásának esetéről beszélhetünk a következő példában is:

2. példa: A „C” vállalat faanyagot (4403 HR-kód, releváns termék) importál, és az importált faanyagot saját maga által termesztett és kitermelt faanyaggal együtt használja fel fűrészáru (4407 HR-kód, releváns termék) előállítására. A fűrészárut „D” bútorgyártónak értékesíti.

Ebben az esetben a „C” vállalat a fűrészáru tekintetében (upstream) piaci szereplőnek minősül, amennyiben a fűrészáru a belföldön kitermelt faanyagból készül. A „C” vállalatnak kellő gondossággal kell eljárnia és kellő gondosságra vonatkozó nyilatkozatot (vagy egyszerűsített árunyilatkozatot) kell benyújtania az első alkalommal történő forgalomba hozatal időpontjában, amely a belföldi ellátási lánc esetében a fűrészáru értékesítésének az

időpontja, az importált faanyag esetében pedig az az időpont, amikor a vámhatóság azt szabad forgalomba bocsátja. A „C” vállalatnak közölnie kell a fűrészárura vonatkozó hivatkozási számot (vagy árunyilatkozat-azonosítót) „D” bútorgyártóval, amely downstream piaci szereplő (az erdőirtásról szóló rendelet 4. cikkének (7) bekezdése, valamint 5. cikke (3) bekezdésének a) pontja). A „C” vállalat nem köteles közölni az importált faanyaggal kapcsolatos kellő gondosságra vonatkozó nyilatkozat hivatkozási számát „D” bútorgyártóval.

Amennyiben egy vállalatcsoporton belül több ügyletre kerül sor, a csoporton belül minden egyes jogi személyt önállóan kell figyelembe venni, azaz az első downstream piaci szereplő vagy kereskedő a vállalatcsoport valamelyik tagja is lehet.

3.9. Kereskedőnek minősülnek azok a szervezetek, amelyek nem kkv-k, és fogyasztók (kiskereskedők) részére végeznek értékesítést? (FRISSÍTETT)

Egy kiskereskedelmi szervezet a rendelet értelmében minősülhet „piaci szereplőnek”, „downstream piaci szereplőnek” vagy kereskedőnek”, az adott helyzettől függően.

3.10. Ki minősül kkv-nak az erdőirtásról szóló rendelet értelmében? (FRISSÍTETT)

Az erdőirtásról szóló rendelet 2. cikkének 30. pontja szerint „mikro-, kis- és középvállalkozások” vagy „kkv-k” a 2013/34/EU irányelv (a számviteli irányelv) 3. cikke (1) bekezdésének, 3. cikke (2) bekezdése első albekezdésének, illetve 3. cikke (3) bekezdésének értelmében vett mikro-, kis- és középvállalkozások, függetlenül azok jogi formájától. A 2013/34/EU irányelv 3. cikkének (5) és (6) bekezdésében említett, a kis-, közepes és nagy csoportokra vonatkozó küszöbértékek nem relevánsak a kkv-knak az erdőirtásról szóló rendelet szerinti fogalommeghatározása szempontjából. A Bizottság 2003. május 6-i, a mikro-, kis- és középvállalkozások fogalommeghatározásáról szóló ajánlása (C(2003) 1422) sem alkalmazandó az erdőirtásról szóló rendeletre.

Az (EU) 2023/2775 felhatalmazáson alapuló bizottsági irányelvvel módosított 2013/34/EU számviteli irányelv kimondja, hogy a „**középvállalkozások** olyan vállalkozások, amelyek nem mikrovállalkozások vagy kisvállalkozások, és a mérlegfordulónapjukon nem lépik túl a következő három kritérium közül legalább kettőnek a határértékét: a) mérlegfőösszeg: 25 000 000 EUR, b) nettó árbevétel: 50 000 000 EUR, c) az üzleti évben foglalkoztatottak átlagos létszáma: 250.”

Meg kell azonban jegyezni, hogy az erdőirtásról szóló rendelet 38. cikkének (3) bekezdése és a rendelet alkalmazásának 2027. június 30-ig történő elhalasztása szempontjából döntő jelentősége van annak, hogy egy piaci szereplő 2024. december 31-ig mikrovállalkozásként vagy kisvállalkozásként jött-e létre. Ez a méretre vonatkozóan az adott napon hatályban lévő küszöbértékektől függ, és független a vállalat jogi formájától.

3.10.1. Olyan vállalat vagyok, amely mentesül a kellő gondosságra vonatkozó nyilatkozat benyújtása alól. Ennek ellenére kötelezhetnek kellő gondosságra vonatkozó nyilatkozat benyújtására azok a vállalatok, amelyeknek szállítok? (FRISSÍTETT)

A downstream piaci szereplőknek és kereskedőknek nincs jogi kötelezettsége arra, hogy kellő gondosságra vonatkozó nyilatkozatot nyújtsanak be, és nem várható, hogy erre technikai lehetőség lesz az információs rendszerben.

3.10.2. Nyújthatok be kellő gondosságra vonatkozó nyilatkozatot/egyszerűsített árunyilatkozatot olyan termékkel kapcsolatban, amelyet harmadik ország piacán hoztak forgalomba, és amelyet végül az EU-ba importálnak? (ÚJ)

Az erdőirtásról szóló rendelet szerinti információs rendszer az uniós piacon forgalomba hozott vagy onnan kivitt termékekre vonatkozó nyilatkozatok téra. Csak az (upstream) piaci szereplők, azaz az importőrök és a termékeket közvetlenül az uniós piacon forgalomba hozó elsődleges előállítók kötelesek kellő gondosságra vonatkozó nyilatkozatok vagy egyszerűsített árunyilatkozatok benyújtására. Másrészt, azok a személyek, akik vagy amelyek releváns termékeket az uniós piactól eltérő másik piacon hoznak forgalomba, nem kötelesek interakcióba lépni az információs rendszerrel. A rendszer nem szolgál adattárként olyan termékek tekintetében, amelyeket az EU-n kívül értékesítenek vagy az EU-n kívül vetnek alá további gyártásnak.

3.11. Ki viseli a felelősséget akkor, ha valamely termék nem felel meg az erdőirtásról szóló rendelet 3. cikkének? (FRISSÍTETT)

A piaci szereplők viselik a felelősséget az uniós piacon forgalomba hozott vagy onnan kivitt releváns termékek megfelelőségéért (az erdőirtásról szóló rendelet 4. cikkének (3) bekezdése). Meg nem felelés esetén a piaci szereplőknek tartózkodniuk kell a termék forgalomba hozatalától vagy kivitelétől, és haladéktalanul tájékoztatniuk kell az illetékes hatóságokat, valamint azokat a downstream piaci szereplőket és kereskedőket, akiknek vagy amelyeknek a releváns terméket szállították (az erdőirtásról szóló rendelet 4. cikke (4) bekezdésének a) pontja, valamint (5) bekezdése).

A downstream piaci szereplőknek és kereskedőknek az erdőirtásról szóló rendelet 5. cikkének (5) és (6) bekezdése értelmében tájékoztatási, valamint kkv-nak nem minősülő vállalkozások és indoklással alátámasztott aggályok esetén ellenőrzési kötelezettségük van.

3.12. Ki a piaci szereplő a lábon álló fák, illetve a kitermelési jogok tekintetében? (FRISSÍTETT)

A lábon álló fák, mint olyanok, nem tartoznak a rendelet hatálya alá. A részletes szerződéses megállapodásoktól függően a kitermelés időpontjában a „piaci szereplő” lehet az erdőtulajdonos vagy az a vállalat, amely jogosult a releváns termékek kitermelésére, attól függően, hogy ki az, aki forgalomba hozza a releváns terméket az uniós piacon vagy kiviszi az EU-ból. Abban az esetben, ha egy személy olyan szerződést köt, amellyel felhatalmazza a másik szerződő felet fakitermelésre, a kitermelést végző szerződő fél akkor tekintendő piaci szereplőnek, ha pusztán a fák kitermelése révén közvetlenül és automatikusan a kitermelt rönkök tulajdonosává válik. Nem ez a helyzet akkor, ha az alkalmazandó nemzeti jog vagy a

szerződés előírja, hogy a természetes vagy jogi személy a kitermelést követően átruházza a tulajdonjogot a másik szerződő félre (analógia útján lásd a Bíróság 2024. november 21-i C-370/23. sz. ítéletét).

3.13. Hogyan alkalmazandó a rendelet a vállalatcsoportokra? (FRISSÍTETT)

A kellő gondosságra vonatkozó kötelezettségek az erdőirtásról szóló rendelet 2. cikkének 20. pontja értelmében vett „személyekre” vonatkoznak, függetlenül attól, hogy azok egy vállalatcsoport tagjai-e vagy sem.

Egy csoport leányvállalatainak – csakúgy, mint bármely jogi személynek – a 2013/34/EU irányelvre kell hivatkoznuk annak meghatározásakor, hogy szervezetük kkv-nak minősül-e vagy sem (lásd a GYIK 3.10. pontját). Az önálló jogi személynek, nem pedig a csoport egészének a mérlege, nettó árbevétele és alkalmazotti létszáma a meghatározó.

Ezért minden olyan személynek, aki vagy amely megfelel a piaci szereplő, kkv-nak nem minősülő downstream piaci szereplő vagy kkv-nak nem minősülő kereskedő fogalom meghatározásának, külön egyedi fiókot kell létrehoznia az információs rendszerben a gazdasági szereplője számára. A rendszer nem teszi lehetővé, hogy a piaci szereplői, downstream piaci szereplői vagy a kereskedői szerepkörhöz létrehozott ugyanazon fiókhoz több vállalat tartozzon, vagy gazdasági szereplői fiókot hozzanak létre olyan vállalatcsoport számára, amely a fiókot használó több vállalatot foglalna magában.

Az erdőirtásról szóló rendelet 6. cikke értelmében azonban a piaci szereplők megbízhatnak egy meghatalmazott képviselőt a kellő gondosságra vonatkozó nyilatkozatok (vagy adott esetben az egyszerűsített árunyilatkozatok) benyújtásával és kezelésével. Következésképpen a vállalatcsoportoknak lehetőségük van arra, hogy megbízzák egyik tagjukat mint meghatalmazott képviselőt azzal, hogy a csoport valamennyi tagja nevében kellő gondosságra vonatkozó nyilatkozatokat nyújtson be. A meghatalmazott képviselő használhatja ugyanazt a fiókot a kellő gondosságra vonatkozó nyilatkozat vagy egyszerűsített árunyilatkozat benyújtásához és kezeléséhez az általa képviselt összes személy nevében. A meghatalmazott képviselőnek az erdőirtásról szóló rendelet 2. cikkének 22. pontjával összhangban az Unióban letelepedettnek kell lennie. Meg kell jegyezni, hogy a rendeletnek való megfelelés tekintetében fennálló jogi felelősség továbbra is az egyes piaci szereplőket terheli.

Az információs rendszerben való regisztráció részletei az erdőirtásról szóló rendelet felhasználói útmutatójában találhatók⁵.

3.14. Ki a piaci szereplő vagy a kereskedő, amikor az egyik vállalat szerződést köt egy másik vállalattal, hogy a kereskedelmi tevékenységeihez kapcsolódó releváns termékeket nyújtson? Például egy, a helyszínen működő kávézó, kisbolt vagy stand, amit a főtevékenység mellett hoztak létre. (FRISSÍTETT)

A részletes szerződéses megállapodásoktól függően a releváns termékeknek a kávézóban, a kisboltban vagy a standon stb. történő felhasználás céljából történő rendelkezésre

⁵ A felhasználói útmutató itt érhető el: https://green-business.ec.europa.eu/deforestation-regulation-implementation/information-system-deforestation-regulation_en#training-and-user-manuals.

bocsátásáért felelős vállalat felel az erdőirtásról szóló rendeletnek való megfelelésért. A vállalat kötelezettségei annak méretétől és az ellátási láncon belül elfoglalt helyétől függenek.

Például:

1. „C” vállalkozó egy kkv-nak minősülő vállalat, amelynek „B” szupermarkettel kötött szerződéses megállapodása értelmében az a feladata, hogy csokoládét (1806 HR-kód) vásároljon egy uniós gyártótól és szállítson a „B” szupermarket üzleteiben vásárlók részére. Ebben az esetben a „C” vállalkozó kkv-nak minősülő kereskedő, amelyre csak az erdőirtásról szóló rendelet 5. cikkének (1), (3)–(5) és (7) bekezdése szerinti kötelezettségek vonatkoznak. „C” nem tartozik a kellő gondosságra vonatkozó kötelezettségek hatálya alá, és nem tartozik felelősséggel azért, hogy a csokoládé megfeleljen az erdőirtásról szóló rendeletnek.
2. „A” vállalkozó a helyszínen működő éttermeket üzemeltet a kkv-nak nem minősülő uniós „B” szupermarket megbízásából. „A” vállalkozó nem kkv, és „B” szupermarkettel kötött szerződéses megállapodása értelmében az a feladata, hogy csokoládét (1806 HR-kód) vásároljon és szállítson a „B” szupermarket létesítményében működő étterem számára. „A” vállalkozó egy uniós gyártótól vásárolja meg a csokoládét, így ebben a helyzetben „A” vállalkozó kkv-nak nem minősülő kereskedő, amelyre az erdőirtásról szóló rendelet 5. cikke szerinti kötelezettségek vonatkoznak. „A” vállalkozó nem tartozik felelősséggel azért, hogy a csokoládé megfeleljen az erdőirtásról szóló rendeletnek, de indokolással alátámasztott aggályok esetén ellenőriznie kell, hogy a csokoládé tekintetében kellő gondossággal jártak-e el (az erdőirtásról szóló rendelet 5. cikkének (7) bekezdése).
3. „D” vállalkozó kkv-nak nem minősülő vállalat, amely édesipari standokat üzemeltet „B” szupermarket üzleteiben. Az édességek közé tartozik a csokoládé (HR-kód: 1806). Szerződéses megállapodásuk értelmében a „B” szupermarket egy harmadik országbeli gyártótól vásárolja a csokoládékat, „D” vállalkozó pedig csak „B” szupermarket nevében értékesít csokoládékat anélkül, hogy azok bármelyik ponton a tulajdonában lennének. Ebben a helyzetben „B” szupermarket piaci szereplő, amely felelősséggel tartozik a kellő gondossággal való eljárásért a csokoládék tekintetében, valamint azért, hogy kellő gondosságra vonatkozó nyilatkozatot nyújtson be minden egyes csokoládétételről illetően. „D” vállalkozó nem felelős a csokoládék erdőirtásról szóló rendeletnek való megfeleléséért.

Az erdőirtásról szóló rendelet szerinti kötelezettségek teljesítése csak akkor kötelező, ha a rendelkezésre bocsátott termékek a rendelet hatálya alá tartoznak (5.13. GYIK). Azokra a termékekre, amelyek nem tartoznak a rendelet hatálya alá, nem vonatkoznak rájuk a rendeletben foglalt követelmények, még akkor sem, ha azok a rendelet hatálya alá tartozó árukból származó összetevőket vagy alkotóelemeket tartalmaznak (2.1. GYIK). A vállalkozók által értékesíthető termékek, amelyek nem tartoznak a rendelet hatálya alá például a kolbászok és hasonló előkészített húsok szarvasmarhából (1601 HR-kód), kenyér, cukrászsütemény, kalács, keksz (biscuit) és más pékáru kakaótartalommal is (1905 90 HR-kód) vagy a kávéalapú készítmények, azaz a kávéitalok (2202 99 HR-kód).

3.15. Hogyan határozzák meg az erdőirtásról szóló rendelet 6. cikke szerinti „meghatalmazott képviselő” és a 952/2013/EU rendelet (Uniós Vámkódex) 18. cikke szerinti „vámjogi képviselő” szerepét?

A két szerep elkülönül egymástól:

- Az erdőirtásról szóló rendelet 6. cikke szerinti „meghatalmazott képviselő” feladata az, hogy kellő gondosságra vonatkozó nyilatkozatot nyújtson be az információs rendszerbe egy piaci szereplő nevében. Ez a szerep tehát csak az erdőirtásról szóló rendelet 4. cikke szerinti kötelezettséghez kapcsolódik.
- Az Uniós Vámkódex 18. cikke szerinti „vámjogi képviselő” feladata az, hogy benyújtsa a vám-árnyilatkozatot egy másik személy nevében. Ez a szerep tehát csak az Uniós Vámkódex szerinti vámkötelezettségekhez kapcsolódik.

Előfordulhat, hogy egy vállalat „meghatalmazott képviselőként” és „vámjogi képviselőként” egyaránt kínál szolgáltatásokat, de a két szerephez két explicit, külön-külön megbízatásra van szükség, amelyek az adott vonatkozó rendelkezés alapján két különböző feladatcsoportot foglalnak magukban.

A körülményektől függetlenül (vagyis függetlenül attól, hogy az erdőirtásról szóló rendelet 6. cikke értelmében „meghatalmazott képviselőként” is kijelölték-e őket), a vámjogi képviselők soha nem minősülnek az erdőirtásról szóló rendelet szerinti „piaci szereplőnek”, mivel nem hoznak forgalomba és nem is exportálnak releváns termékeket.

3.16. Mit jelent az erdőirtásról szóló rendelet 2. cikkének 38. pontjában szereplő „amelyeket nem az Unió vámterületén belüli magáncélú felhasználásra vagy fogyasztásra szánnak” kifejezés? (ÚJ)

Az erdőirtásról szóló rendelet olyan termékekre vonatkozik, amelyeket „kereskedelmi tevékenység keretében” „az Unió piacán kívánnak forgalomba hozni”, **függetlenül attól, hogy az adott kereskedelmi tevékenység esetében az ügyfél üzleti vállalkozás (B2B) vagy magánszemély (B2C).**

Ez azt jelenti, hogy „az Unió vámterületén belüli magáncélú felhasználásra vagy fogyasztásra” szánt termékekre (azaz C2C: fogyasztótól fogyasztóig) nem terjed ki az erdőirtásról szóló rendelet hatálya. Példák az említett magáncélú felhasználásra/fogyasztásra:

- Valamely személy az EU-n kívüli nyaralásáról magáncélú használatra vagy fogyasztásra szánt, észszerű mennyiségű, tehát nem viszonteladásra szánt releváns termékeket hoz magával.
- Egy harmadik országban tartózkodó személy termékeket küld egy, az EU-ban tartózkodó személy számára (pl. hozzátartozók számára történő csomagküldés).

Az uniós piacon forgalomba hozandó releváns termékek valamennyi szállítmánya tekintetében az erdőirtásról szóló rendelet szerinti illetékes hatóságok és a vámhatóságok

ellenőrizhetik, hogy a termékeket magáncélú felhasználásra vagy fogyasztásra szánják-e, következésképpen a 2. cikk 38. pontja alapján mentesülnek-e az erdőirtásról szóló rendelet hatálya alól.

Ezt az értékelést eseti alapon folytatják le, olyan meghatározott körülményektől függően, mint például a releváns termékek mennyisége és az említett magáncélú felhasználás gyakorisága⁶.

3.17. Alkalmazandó-e az erdőirtásról szóló rendelet az online értékesítésre (e-kereskedelem) vagy más távértékesítésre? (ÚJ)

Az erdőirtásról szóló rendelet a „kereskedelmi tevékenység keretében” rendelkezésre bocsátott valamennyi releváns termékre alkalmazandó, amelybe beletartozik az online értékesítés és a távértékesítés is. Nem releváns, hogy az adott termékeket egy másik üzleti vállalkozásnak (B2B) vagy egy fogyasztónak (B2C) szállítják, mivel a „kereskedelmi tevékenység keretében” történő bármely „rendelkezésre bocsátásra” kiterjed az erdőirtásról szóló rendelet hatálya (lásd az erdőirtásról szóló rendelet 2. cikkének 19. pontját).

Ugyanez vonatkozik az uniós piacra belépő termékekre is (import): az erdőirtásról szóló rendelet alkalmazandó minden, szabad forgalomba bocsátott releváns termékre, kivéve, ha a releváns termékeket nem kereskedelmi tevékenység keretében bocsátják rendelkezésre, hanem csupán az Unió vámterületén belüli magáncélú felhasználásra vagy fogyasztásra szánják őket (C2C – lásd az előző kérdést).

Ugyanezt a logikát kell alkalmazni a kivitel esetében is (lásd a GYIK 5.6.1. pontját).

3.18. Milyen kötelezettségek terhelik azokat a vállalatokat – például online forgalmazókat és kiskereskedőket –, amelyek online B2B vagy B2C tevékenység keretében bocsátanak az uniós vásárlók rendelkezésre releváns termékeket? Milyen kötelezettségek terhelik az online piactereket? (ÚJ)

Az uniós vásárlók (akár üzleti vállalkozások, akár fogyasztók) számára releváns termékeket online értékesítés keretében rendelkezésre bocsátó vállalatok az erdőirtásról szóló rendelet értelmében az értékesítési láncban betöltött szerepüktől függően minősülhetnek piaci szereplőnek, downstream piaci szereplőnek vagy kereskedőnek. Az erdőirtásról szóló rendelet szerinti „piaci szereplő”, „downstream piaci szereplő” vagy „kereskedő” az a személy, aki vagy amely ténylegesen rendelkezésre bocsátja a releváns termékeket az uniós piacon.

Ha valamely vállalat egy online értékesítési szerződés teljesítése során, kereskedelmi tevékenység keretében releváns terméket importál, azaz szabad forgalomba bocsát, az erdőirtásról szóló rendelet alkalmazásában piaci szereplőnek minősül, függetlenül attól, hogy

⁶ A vámügyi vonatkozások átfogóbb áttekintéséhez látogasson el az [Unió Vámkódex – Útmutatók – Európai Bizottság](#) weboldalra.

az adott vállalat az Unióban letelepedett-e vagy sem (az Unión kívül letelepedett piaci szereplőkre vonatkozó szabályokkal kapcsolatban lásd a GYIK 3.7. pontját).

Következésképpen az **online forgalmazók és kiskereskedők** lehetnek i. piaci szereplők, ha olyan releváns terméket importálnak – azaz bocsátanak szabad forgalomba – vagy értékesítenek az EU-ban, amelyet korábban nem hoztak forgalomba az uniós piacon, ii. downstream piaci szereplők, ha egy olyan másik releváns termékből készült releváns terméket hoznak be újra vagy értékesítenek, amelyre vonatkozóan már benyújtottak kellő gondosságra vonatkozó nyilatkozatot vagy egyszerűsített árunyilatkozatot, vagy iii. kereskedők, ha olyan releváns terméket értékesítenek online, amelyet egy másik személy már forgalomba hozott.

Az **online piacterek** az (EU) 2022/2065 rendelet 3. cikkének i) pontja szerinti online platformok, amelyek lehetővé teszik a fogyasztók számára távollevők közötti szerződések megkötését. Mindaddig, amíg az online piacteret üzemeltető szolgáltató csak elősegíti a két másik fél között létrejövő online adásvételi szerződés megkötését, de nem avatkozik bele a terméknek az ügyfél számára történő rendelkezésre bocsátásába, az online piactér csupán közvetítő szolgáltató, amelyre nem vonatkoznak az erdőirtásról szóló rendelet szerinti kötelezettségek. Azokban az esetekben, amikor valamely szolgáltató különböző feladatokat végez (egyrésztől valamely releváns terméket saját maga értékesít vagy termékek leszállítására irányuló szolgáltatásokat kínál, másrésztől pedig online piactérként működik, lehetővé téve más piaci szereplők, downstream piaci szereplők vagy kereskedők számára releváns termékeik értékesítését), az arra vonatkozó döntést, hogy az adott szolgáltató az erdőirtásról szóló rendelet szerinti piaci szereplőnek, downstream piaci szereplőnek vagy kereskedőnek, vagy közvetítő szolgáltatónak minősül-e, eseti alapon kell meghozni, figyelembe véve a szóban forgó egyedi értékesítés biztosítása során végzett konkrét feladatait (pl. a teljesítési szolgáltatók általában ténylegesen az ügyfél „rendelkezésére bocsátják” a terméket).

Az adott körülményektől függetlenül mindig van egy piaci szereplő, downstream piaci szereplő vagy kereskedő, amely ténylegesen az ügyfél rendelkezésére bocsátja a terméket. A fenti magyarázatnak megfelelően, a rendelkezésre bocsátás konkrét körülményeitől függően a piaci szereplő, downstream piaci szereplő vagy kereskedő lehet a terméket értékesítésre felkínáló személy (gyártó, forgalmazó, kiskereskedő), az általa kínált, a közvetítői tevékenységeken túlmutató szolgáltatások tekintetében az online piactér, vagy lehet különálló teljesítési szolgáltató, ha van ilyen az ellátási láncban. Mindezen szereplőket arra ösztönözzük, hogy az ellátási láncban betöltött szerepükre figyelemmel meghatározzák és pontosítsák felelősségi köreiket.

3.19. Minősülhet-e a fogyasztó „piaci szereplőnek” a B2C online értékesítés (e-kereskedelem) vagy más távértékesítés összefüggésében végrehajtott import esetében? (ÚJ)

Amint azt a GYIK előző pontjában kifejtettük, az erdőirtásról szóló rendelet szerinti „piaci szereplő” az a személy, aki vagy amely kereskedelmi tevékenység keretében releváns termékeket hoz forgalomba az uniós piacon vagy onnan ilyeneket exportál. Az online értékesítés és más távértékesítések összefüggésében az, hogy ki minősül piaci szereplőnek, azon szereplők üzleti modelljétől, valamint szerepétől és felelősségi körétől függően változhat, akik vagy amelyek kereskedelmi tevékenység keretében beavatkoznak a releváns termék rendelkezésre bocsátásába. Az erdőirtásról szóló rendelet szerinti piaci szereplők, attól függetlenül, hogy az Unióban letelepedettek-e vagy sem (lásd a GYIK 3.7. pontját), lehetnek: gyártók, eladók, importőrök, online kiskereskedők vagy teljesítési szolgáltatók abban az esetben, ha ténylegesen ők bocsátják a termékeket az uniós fogyasztók rendelkezésére (lásd az előző kérdést is).

Ennek fényében egy uniós fogyasztó (azaz egy olyan természetes személy, aki kereskedelmi vagy üzleti vagy kézműves tevékenysége vagy szakmája keretein kívüli célok érdekében jár el) soha nem minősül az erdőirtásról szóló rendelet szerinti piaci szereplőnek azokban az esetekben, amikor termékeket az EU-ban rendelkezésre bocsátó online webhelyről vásárol valamely releváns terméket, még akkor sem, ha a vám-árunyilatkozaton „importőrként” van feltüntetve. A releváns terméknek az uniós piacon történő forgalomba hozatalát nem a magánszemély fogyasztó hajtja vére, hanem az a jogi vagy természetes személy, aki vagy amely a releváns terméket ténylegesen az adott fogyasztó rendelkezésére bocsátja.

3.20. Nyújthat-e be szövetkezet vagy társulás egyszerűsített árunyilatkozatot vagy kellő gondosságra vonatkozó nyilatkozatot a tagjai helyett? (ÚJ)

A körülményektől függően egy szövetkezet vagy társulás saját nevében vagy tagjai nevében is benyújthat nyilatkozatokat.

1. lehetőség: Ha a szövetkezet/társulás saját maga állít elő releváns termékeket, amelyeket az uniós piacon forgalomba hoz (például a lábon álló fák értékesítésének esetében, lásd a GYIK 3.12. pontját), az erdőirtásról szóló rendelet szerinti piaci szereplőnek minősülhet. Ezért a szövetkezetnek/társulásnak, nem pedig annak tagjainak kell egyetlen, kellő gondosságra vonatkozó nyilatkozatot, vagy amennyiben a szövetkezet/egyesület megfelel az elsődleges mikro- vagy kis méretű piaci szereplő fogalommeghatározásának, egyetlen egyszerűsített árunyilatkozatot benyújtani. Azzal kapcsolatos további információkért, hogy egy szövetkezet/társulás milyen körülmények között minősülhet elsődleges mikro- vagy kis méretű piaci szereplőnek, lásd a GYIK 3.22. pontját.

2. lehetőség: ha a szövetkezet/társulás támogatni kívánja piaci szereplőnek minősülő tagjait, felléphet tagjai meghatalmazott képviselőjeként, és a nevükben benyújthatja a kellő gondosságra vonatkozó nyilatkozatokat vagy egyszerűsített árunyilatkozatokat; lásd az

erdőirtásról szóló rendelet 6. cikkét. A szövetkezet/társulás csak abban az esetben járhat el meghatalmazott képviselőként, ha az EU-ban letelepedett.

Nem kell egyszerűsített árunyilatkozatot benyújtani azon elsődleges mikro- vagy kis méretű piaci szereplők esetében, akiknek adatai az erdőirtásról szóló rendelet 4a. cikkének (4) bekezdése alapján rendelkezésre állnak.

3.21. Kik minősülnek elsődleges mikro- vagy kis méretű piaci szereplőnek? (ÚJ)

Az elsődleges mikro- vagy kis méretű piaci szereplő a piaci szereplők egy olyan alkategóriája, amelyre egyszerűsített jelentéstételi kötelezettségek vonatkoznak. Hacsak a rendelet másként nem rendelkezik, általánosságban a piaci szereplőkre vonatkozó rendelkezések alkalmazandók rájuk (pl. az erdőirtásról szóló rendelet 4. cikkének (1) bekezdése).

Ahhoz, hogy valamely személy mikro- vagy kis méretű piaci szereplőnek minősüljön, négy követelménynek kell teljesülnie:

- a) természetes személy vagy mikro- vagy kisvállalkozás (a számviteli irányelvben rögzített küszöbértékek alapján)

Az elsődleges mikro- vagy kis méretű piaci szereplők lehetnek természetes személyek, illetve mikro- vagy kisvállalkozások, a 2013/34/EU irányelvben rögzített küszöbértékek alapján elvégzett értékelésnek megfelelően. A méretre vonatkozó küszöbértékekkel kapcsolatos további információkat lásd a GYIK 3.10. pontjában.

- b) alacsony kockázatú országban letelepedett

Természetes személyek esetében az elsődleges lakóhelynek, jogi személyek vagy személyegyesülések esetében pedig – attól függően, hogy az adott esetben melyik alkalmazandó – a bejegyzett székhelynek, központi ügyintézési helynek vagy állandó üzleti telephelynek alacsony kockázatúnak minősülő országban kell lennie.

- c) közvetlenül hoz termékeket forgalomba az uniós piacon vagy visz ki onnan

Ahhoz, hogy valamely személy elsődleges mikro- vagy kis méretű piaci szereplőnek minősüljön, közvetlenül kell releváns termékeket forgalomba hoznia az uniós piacon vagy kivinnie onnan. Ez azt jelenti, hogy az EU-n kívül letelepedett elsődleges előállítók nem tartoznak bele ebbe a fogalommeghatározásba, ha termékeiket olyan EU-n kívüli közvetítőknak szállítják, amelyek ezeket a termékeket ezután az uniós piacon hozzák forgalomba. A rendelet nem ír elő jogi kötelezettségeket olyan EU-n kívül letelepedett elsődleges előállítók számára, amelyek nem hoznak forgalomba termékeket az uniós piacon.

- d) olyan termékek, amelyeket a piaci szereplő saját maga állított elő (abban az értelemben, hogy azokat saját maga termesztette, termelte ki, nyerte ki vagy nevelte fel) a letelepedés szerinti országban található területegységeken vagy létesítményekben

Végezetül, valamely piaci szereplő csak abban az esetben minősül elsődleges mikro- vagy kis méretű piaci szereplőnek, ha olyan termékeket hoz forgalomba az uniós piacon, amelyeket saját maga állított elő. Előállítás alatt termékeknek területegységeken vagy létesítményekben történő termesztését, kitermelését, kinyerését vagy felnevelését kell érteni – azaz a piaci szereplőnek elsődleges előállítónak kell lennie.

Bár az előállítást gyakran az adott területegység vagy létesítmény tulajdonosa végzi (vagy annak megbízásából végzik), előfordulnak olyan esetek is, amikor az előállítást ténylegesen egy másik, az adott esetben piaci szereplőnek tekinthető személy végzi. Ez a helyzet például akkor, amikor az említett személy közvetlenül és automatikusan a releváns termékek tulajdonosává válik pusztán az előállítás következtében (például fák kitermelése révén). Nem ez a helyzet akkor, ha az alkalmazandó nemzeti jog vagy a szerződés előírja, hogy a természetes vagy jogi személy az előállítást követően átruházza a tulajdonjogot a másik szerződő félre (lásd a GYIK 3.12. pontját). Olyan forgatókönyvek esetében, amikor a piaci szereplő és a földtulajdonos nem azonos, a piaci szereplő mérete határozza meg a kötelezettségek körét (tehát ha valamely, nem elsődleges mikro- vagy kis méretű vállalkozásnak minősülő vállalat a kitermelés következtében piaci szereplőnek minősül, a kellő gondosságra vonatkozó nyilatkozat benyújtásának kötelezettsége alkalmazandó rá).

3.22. Minősülhet-e egy szövetkezet vagy társulás elsődleges mikro- vagy kis méretű piaci szereplőnek? (ÚJ)

Igen, de csak akkor, ha a szövetkezet/társulás megfelel az elsődleges mikro- vagy kis méretű vállalkozásoknak az erdőirtásról szóló rendelet 2. cikke 15a. pontja szerinti fogalommeghatározása valamennyi elemének. Többek között olyan termékeket kellene forgalomba hoznia az uniós piacon, amelyeket saját maga állított elő. Amint azt a GYIK előző pontjában ismertettük, előfordulnak olyan esetek, amikor nem a földtulajdonos, hanem az előállítást végző személy – amely lehet szövetkezet vagy társulás is – tekinthető a piaci szereplőnek; nevezetesen akkor, amikor közvetlenül és automatikusan a releváns termékek tulajdonosává válik pusztán az előállítás következtében (például fák kitermelése révén). Nem ez a helyzet akkor, ha az alkalmazandó nemzeti jog vagy a szerződés előírja, hogy a természetes vagy jogi személy az előállítást követően átruházza a tulajdonjogot a másik szerződő félre (lásd a GYIK 3.12. pontját).

Olyan forgatókönyvek esetében, amikor a piaci szereplő és a földtulajdonos nem azonos, a piaci szereplő – nem pedig a földtulajdonos – mérete határozza meg a kötelezettségek körét (tehát ha valamely, nem elsődleges mikro- vagy kis méretű vállalkozásnak minősülő vállalat a kitermelés következtében piaci szereplőnek minősül, a kellő gondosságra vonatkozó nyilatkozat benyújtásának kötelezettsége alkalmazandó rá).

3.23. Lehet-e egy természetes vagy jogi személy egyidejűleg elsődleges mikro- vagy kis méretű vállalkozás és rendes „piaci szereplő”? (ÚJ)

Igen; ilyen eset előfordulhat akkor, ha egy természetes vagy jogi személy egyrészt egy másik személy által előállított releváns termékeket importál, másrészt pedig az említett természetes vagy jogi személy saját maga által előállított releváns termékeket is forgalomba hoz az uniós piacon. Az importált termékek tekintetében az adott személy piaci szereplőnek, a természetes vagy jogi személy által saját maga előállított termékek tekintetében pedig elsődleges mikro- vagy kis méretű piaci szereplőnek minősülne (amennyiben a fogalommeghatározás valamennyi eleme teljesül; lásd az erdőirtásról szóló rendelet 2. cikkének 15a. pontját és a GYIK 3.21. pontját).

Ebben az esetben, bár a kellő gondossággal való eljárás kötelezettsége minden olyan termékre vonatkozik, amelyet az adott személy piaci forgalomba hoz, az importált termékek tekintetében kellő gondosságra vonatkozó nyilatkozatot, a belföldön előállított termékek tekintetében pedig egyszeri, egyszerűsített árnyilatkozatot kell benyújtania.

3.24. Hogyan állapítja meg valamely vállalat a méretét, és mi történik, ha az évek múltával megváltozik a mérete? (ÚJ)

A vállalat méretére vonatkozó kritérium az egyes pénzügyi évek tekintetében alkalmazandó.

Minden egyes pénzügyi évben a vállalatoknak az utolsó olyan pénzügyi év mérlegfőösszege, nettó árbevétele és az alkalmazottak átlagos létszáma alapján kell megállapítaniuk méretbeli besorolásukat, amelyre vonatkozóan ezek a számok rendelkezésére állnak. Amennyiben az adott személy jogi formája miatt a vállalat nem rendelkezik jóváhagyott éves pénzügyi kimutatásokkal, a legutóbbi pénzügyi év tekintendő irányadónak. Azon természetes vagy jogi személyekkel kapcsolatban, amelyek önmagukban nem kötelesek mérleg összeállítására, lásd a GYIK 3.26. pontját.

A vállalatok mérete az évek előrehaladtával változhat.

A méretbeli besorolás azonban csak akkor változik meg, amikor a vállalat **két egymást követő pénzügyi évre** vonatkozóan meghalad vagy már nem halad meg a három küszöbérték közül kettőt. Ez abban az esetben releváns, ha a változások eredményeként az addig kkv-nak minősülő vállalat a kkv-nak nem minősülő kategóriába kerülne át, és fordítva, valamint akkor, ha egy elsődleges mikro- vagy kis méretű vállalkozásnak minősülő természetes vagy jogi személy meghaladja az elsődleges mikro- vagy kis méretű vállalkozásokra vonatkozó küszöbértékeket, és fordítva.

Az elsődleges mikro- vagy kis méretű vállalkozások tekintetében két forgatókönyvet kell megkülönböztetni:

1. forgatókönyv: „A” mezőgazdasági termelő üzleti vállalkozása, amely az erdőirtásról szóló rendelet alkalmazásának kezdetekor elsődleges mikro- vagy kis méretű piaci szereplőnek minősül, később már nem minősül elsődleges mikro- vagy kis méretű piaci szereplőnek (majd ismét annak minősül):

Mivel az erdőirtásról szóló rendelet alkalmazásának kezdetekor „A” mezőgazdasági termelő elsődleges mikro- vagy kis méretű piaci szereplő, egyszerűsített jelentéstételi kötelezettségek vonatkoznak rá. Ez azt jelenti, hogy releváns termékek első alkalommal történő forgalomba hozatalát megelőzően „A” mezőgazdasági termelő egyszeri, egyszerűsített árnyilatkozatot nyújt be.

Ha „A” mezőgazdasági termelő két egymást követő évben meghaladja a számviteli irányelvben a mikro- vagy kisvállalkozásokra vonatkozóan meghatározott korlátokat, az azon pénzügyi éveket követő pénzügyi évben, amelyekben meghaladta a küszöbértékeket, „A” mezőgazdasági termelő a kellő gondosságra vonatkozó nyilatkozat benyújtására irányuló rendes kötelezettségek hatálya alá fog tartozni. Ez azt jelenti, hogy kellő gondosságra vonatkozó nyilatkozatot kell benyújtania, mielőtt releváns termékeket hoz forgalomba a

szóban forgó pénzügyi évben (a több értékesítés egyetlen, kellő gondosságra vonatkozó nyilatkozaton történő bejelentésének lehetőségével kapcsolatban lásd a GYIK 5.19. pontját).

Ha „A” mezőgazdasági termelő ismét elsődleges mikro- vagy kis méretű piaci szereplőnek minősül, mivel két egymást követő évben nem érte el a vonatkozó küszöbértékeket, akkor a két egymást követő évtől kezdődően ismét használhatja az egyszerűsített árnyilatkozatot. Előfordulhat, hogy – amennyiben azok megváltoztak – az üzleti realitások tükrözése érdekében frissíteni kell az egyszerűsített árnyilatkozatot (a frissítéssel kapcsolatban lásd a GYIK 3.27. pontját).

2. forgatókönyv: „B” mezőgazdasági termelő üzleti vállalkozása, amely az erdőirtásról szóló rendelet alkalmazásának kezdetekor nem minősül elsődleges mikro- vagy kis méretű piaci szereplőnek, később elsődleges mikro- vagy kis méretű piaci szereplőnek minősül (majd később ez ismét a fordítottja lesz):

Az erdőirtásról szóló rendelet alkalmazásának kezdetekor „B” mezőgazdasági termelő üzleti vállalkozására a kellő gondosságra vonatkozó rendes nyilatkozat benyújtásának kötelezettsége vonatkozik. Ez azt jelenti, hogy kellő gondosságra vonatkozó nyilatkozatot kell benyújtania, mielőtt releváns termékeket hoz forgalomba a szóban forgó pénzügyi évben (a több értékesítés egyetlen, kellő gondosságra vonatkozó nyilatkozaton történő bejelentésének lehetőségével kapcsolatban lásd a GYIK 5.19. pontját). Ha „B” üzleti vállalkozása később már nem haladja meg két egymást követő évben a releváns küszöbértékeket, és így „B” elsődleges mikro- vagy kis méretű vállalkozásnak minősül, a két egymást követő év utáni évben „B”-nek csak egyszeri, egyszerűsített árnyilatkozatot kell majd benyújtania. Ez a nyilatkozat mindaddig érvényes marad, amíg „B” mezőgazdasági termelő oly módon meg nem változtatja üzleti tevékenységét, amely új egyszerűsített árnyilatkozat benyújtását teszi szükségessé (a frissítéssel/új nyilatkozatok benyújtásával kapcsolatban lásd a GYIK 3.27. pontját). Az egyszerűsített árnyilatkozat többé nem lesz elegendő a megfeleléshez, ha „B” két egymást követő évben ismét meghaladja a releváns küszöbértékeket, és már nem minősül elsődleges mikro- vagy kis méretű piaci szereplőnek; ebben az esetben a következő évben már ismét a kellő gondosságra vonatkozó nyilatkozat benyújtásának kötelezettsége vonatkozik rá.

3.25. Minősülhetnek a vállalatok elsődleges mikro- vagy kis méretű vállalkozásnak akkor, ha üzleti tevékenységük releváns árukhoz és termékekhez kapcsolódó részei tekintetében nem haladják meg a releváns küszöbértékeket? Hogyan veszik figyelembe a releváns tevékenységeket? (vegyes üzleti tevékenység) (ÚJ)

A „releváns árukhoz és a releváns termékekhez kapcsolódó” kikötés célja lehetőség biztosítása a vállalatoknak arra, hogy kihasználhassák az elsődleges mikro- vagy kis méretű vállalkozások egyszerűsített kötelezettségeinek előnyeit, amennyiben bizonyítani tudják, hogy üzleti tevékenységüknek csak egy része kapcsolódik releváns árukhoz és releváns termékekhez. A „releváns árukhoz és a releváns termékekhez kapcsolódó” rendelkezés azt jelenti, hogy a küszöbértékek megállapításakor a vállalatnak azon nettó árbevételét, alkalmazottait és mérlegelemeit kell figyelembe venni, amelyek logikusan a releváns áruk vagy termékek kezeléséhez kapcsolódnak, nem pedig a vállalat valamely más tevékenységéhez.

A vezetőség és az adminisztratív személyzet azon tagjait, akik a vállalat tevékenységi körén belül több tevékenységgel is foglalkoznak, arányosan kell beszámítani.

Ahhoz, hogy egy vállalat bizonyítani tudja az elsődleges mikro- vagy kis méretű piaci szereplő fogalommeghatározásának való megfelelését, az illetékes hatóság által végzett ellenőrzéskor képesnek kell lennie benyújtani az árbevétel szerkezetére, a költségekre, a teljesítményalapú számvitelre vonatkozó üzleti nyilvántartásokat, illetve olyan egyéb dokumentumokat, amelyek átlátható módon hozzárendelik a mérlegfőösszeget, a nettó árbevételt és az alkalmazottak létszámát azokhoz a releváns üzleti szegmensekhez, amelyekben a tevékenységét folytatja.

Ezt az értelmezést a legjobban a következő **példa** támasztja alá:

Egy fatermékeket feldolgozó és forgalmazó vállalat fémalkatrészek szállítását is végzi. Éves nettó árbevételének mintegy 70%-a fatermékek feldolgozásából és forgalmazásából, 30% pedig fémalkatrészek szállításából származik.

A küszöbértékek megállapításakor a fémalkatrészek szállításából származó 30%-ot nem kell beszámítani. Ez azt jelenti, hogy a nettó árbevétel 70%-át kell figyelembe venni annak megállapításakor, hogy a vállalat meghaladta-e a számviteli irányelvben meghatározott küszöbértékeket, vagy sem.

Az illetékes hatóságok további iránymutatást adhatnak ki azzal kapcsolatban, hogy nemzeti szinten, a belföldi előállítás tekintetében hogyan kell értékelni és ellenőrizni ezt a követelményt, a méretre vonatkozó nemzeti küszöbértékeken túlmenően figyelembe véve a számviteli irányelvet a nemzeti jogba átültető jogszabály vonatkozó rendelkezéseit (a méretre vonatkozó nemzeti küszöbértékek nem relevánsak a méretnek az erdőirtásról szóló rendelet szerinti megállapítása tekintetében, mivel a rendelet maga a méretre vonatkozóan a számviteli irányelvben meghatározott küszöbértékeken alapul).

3.26. Hogyan állapítják meg azok a vállalatok és természetes személyek, akik vagy amelyek nem kötelesek mérleget készíteni, hogy az erdőirtásról szóló rendelet szerinti elsődleges mikro- vagy kis méretű piaci szereplőnek minősülnek-e? (ÚJ)

A (tagállamok által a saját jogukba átültetett) számviteli irányelv csak azokra a vállalkozásokra alkalmazandó, amelyekre vonatkozik a mérleg készítésének kötelezettsége. Az erdőirtásról szóló rendelet céljaira azonban az adott személy jogi formájától függetlenül a számviteli irányelvben meghatározott küszöbértékek alkalmazandók, ami azt jelenti, hogy e küszöbértékeket olyan vállalatokra és személyekre is alkalmazni kell, amelyek önmagukban nem kötelesek mérleget készíteni. Ennélfogva egy ilyen forgatókönyv esetén törekedniük kell arra, hogy a számviteli irányelv 2. és 3. fejezetében meghatározott általános rendelkezések és elvek alapján állapítsák meg mérlegfőösszegüket. A mezőgazdasági termelők és az erdészek úgy is megállapíthatják a mérlegfőösszegüket, hogy értékelik és megbecsülik a tulajdonukban lévő termelő létesítményeket és egyéb eszközöket, és az illetékes hatóság által végzett ellenőrzéskor bizonyítják, hogy milyen módon számították ki és alkalmazták a számviteli irányelvben meghatározott küszöbértékeket.

Azoknak a természetes vagy jogi személyeknek, akik vagy amelyek nem érik el a kisvállalkozásokra vonatkozó másik két küszöbértéket (azaz nettó árbevételük nem haladja meg a 10 000 000 eurót és nem foglalkoztatnak átlagosan több mint 50 főt a pénzügyi év során), nem kell mérleget készíteniük, mivel a másik két releváns kritérium alapján már egyébként is elsődleges mikro- vagy kis méretű piaci szereplőnek tekinthetők.

Továbbá azokról a jóhiszeműen eljáró természetes személyekről, akik az erdőirtásról szóló rendelet 2. cikkének 14. pontja szerint saját maguk által előállított termékeket közvetlenül hoznak forgalomba az uniós piacon, feltételezhető, hogy nem érik el a küszöbértékeket. Csak abban az esetben szükséges további adminisztratív lépéseket tenniük méretük bizonyítására, ha közel állnak ahhoz, hogy a számviteli irányelvben meghatározott küszöbértékek legalább egyikét meghaladják.

Az illetékes hatóságok további iránymutatást adhatnak ki azzal kapcsolatban, hogy nemzeti szinten hogyan kell értékelni és ellenőrizni ezt a követelményt, figyelembe véve a számviteli irányelvnek a nemzeti jogba történő átültetését.

3.27. Mikor kell frissítenem az egyszerűsített árunyilatkozatomat? Előfordulhatnak olyan helyzetek, amikor új egyszerűsített árunyilatkozatot kell benyújtanom? (ÚJ)

Az erdőirtásról szóló rendelet 4a. cikkének (3) bekezdése úgy rendelkezik, hogy az elsődleges mikro- vagy kis méretű piaci szereplők „az egyszerűsített árunyilatkozatukban szereplő információkat az általuk szolgáltatott információkban bekövetkezett bármely jelentős változást követően frissíthetik”.

Ez azt jelenti, hogy például amennyiben a mennyiség változik, az egyszerűsített árunyilatkozatot frissíteni lehet, de a frissítés nem kötelező.

Az elsődleges mikro- vagy kis méretű piaci szereplőknek ugyanakkor gondoskodniuk kell róla, hogy minden általuk forgalomba hozott termékre vonatkozóan rendelkezzenek érvényes egyszerűsített árunyilatkozattal. Ez azt jelenti, hogy azokban az esetekben, amikor valamely elsődleges mikro- vagy kis méretű piaci szereplő oly módon változtatja meg üzleti tevékenységét, hogy az magában foglalja teljesen új termékek forgalomba hozatalát, új egyszerűsített árunyilatkozatot kell benyújtani, mivel az új termékekre már nem terjed ki az eredeti egyszerűsített árunyilatkozat hatálya.

Példa: Az osztrák „F” mezőgazdasági termelő évek óta működtet egy szőjababtermelő és szarvasmarha-tenyésztő gazdaságot. Folyamatos tevékenysége alapján egy alkalommal – az erdőirtásról szóló rendelet alkalmazásának kezdetekor – nyújtott be egyszerűsített árunyilatkozatot. „F” most meg szeretné venni a környező erdőt azzal a céllal, hogy erdőgazdálkodást folytasson, és az erdőből kitermelt fatermékeket forgalomba hozza az uniós piacon. Mivel a fatermékek HR-kódja eltér az „F” mezőgazdasági termelő által benyújtott egyszerűsített árunyilatkozatban bejelentett kódtól, a nyilatkozat hatálya nem terjed ki ezekre a termékekre, így „F” köteles azok forgalomba hozatalát megelőzően új egyszerűsített árunyilatkozatot benyújtani a fatermékekre vonatkozóan. „F” a korábbi egyszerűsített árunyilatkozatot lemásolhatja, és az új árunyilatkozatban így előre kitölthet bizonyos

mezőket. Az ebben az esetben kötelező új beadvány helyett lehetőség van a meglévő egyszerűsített árunyilatkozat frissítésére.

Példa: „H” kitermelő vállalat, amely piaci szereplőként lábon álló fákat termel ki, és azokat forgalomba hozza, minden évben más területegységről termel ki fát. Ez magában foglal olyan új területegységeket is, amelyekről az egyszerűsített árunyilatkozat benyújtását követően termel ki fát. Mivel a „H” kitermelő vállalat köteles pontos információkat szerepeltetni az egyszerűsített árunyilatkozatában, a nyilatkozatában bejelentett különböző területegységekre vonatkozó információkat a frissítési funkció használatával is naprakésszé teheti. Emellett „H” piaci szereplő köteles dokumentálni azokat a tényleges földrajzi helymeghatározási vagy postai címadatokat, ahol a fát kitermelte, és meg kell tudnia indokolni az egyszerűsített árunyilatkozatban bejelentett területegységek és azon területegységek közötti bármely eltérést, ahol az előállítás ténylegesen történik.

Az egyszerűsített árunyilatkozatban szereplő információknak a benyújtáskor és a frissítéskor helytállónak kell lenniük. Ha az illetékes hatóságok észlelik, hogy bizonyos becslések vagy egyéb információk azért kerültek benyújtásra, hogy egy adott piaci szereplőt jogosulatlanul elsődleges mikro- vagy kis méretű piaci szereplőnek minősítsenek, ezzel megkerülve a rendeletben előírt kötelezettségeket és kedvezőtlen hatást gyakorolva annak végrehajtására, az illetékes hatóságok felléphetnek a rendelet megsértésének minősülő említett esetekben, és szankciókat szabhatnak ki.

3.28. Mikor használhatja egy elsődleges mikro- vagy kis méretű piaci szereplő a postai címét a területegységek vagy létesítmények földrajzi helymeghatározási adatai helyett? (ÚJ)

Az elsődleges mikro- vagy kis méretű piaci szereplőknek lehetőségük van arra, hogy a földrajzi helymeghatározást postai címmel helyettesítsék –ideértve a saját postai címüket –, amennyiben az megfelel az érintett területegységek vagy létesítmény földrajzi helyének. A postai cím bejelenthető a szokásosan használt postai címmezők használatával (irányítószám, város, utca és házszám, valamint az ország neve) vagy kataszteri adatok vagy olyan megfelelő egyéb adatok megadásával, amelyek lehetővé teszik annak a területegységnek vagy létesítménynek az azonosítását, ahol a forgalomba hozott vagy exportált termékeket előállítják.

Valamely területegység vagy létesítmény akkor tekinthető a (9) preambulumbekzdés értelmében vett „érintett” területegységnek vagy létesítménynek, ha valamely elsődleges mikro- vagy kis méretű piaci szereplő az adott helyen releváns árukat állít elő, azaz a területegységet vagy létesítményt az erdőirtásról szóló rendelet 2. cikkének 14. pontjában szereplő fogalommeghatározás szerinti elsődleges előállítás céljából használják. Egy elsődleges mikro- vagy kis méretű piaci szereplő üzleti tevékenységének központja, amennyiben azt kizárólag adminisztratív célokra használják, és nem használják releváns áruk és termékek előállításának céljára, nem jelenthető be területegységként vagy létesítményként az erdőirtásról szóló rendeletnek való megfelelés céljaira. Szarvasmarhákra vonatkozóan a III. melléklet 3. pontja egyértelművé teszi, hogy a szarvasmarha ellátási lánc

tekintetében a bejelentendő postai címben vagy földrajzi helymeghatározásban minden olyan létesítményt meg kell adni, ahol a szarvasmarha-tartás zajlik.

3.29. Bejelenthet egy elsődleges mikro- vagy kis méretű piaci szereplő egyszerre több releváns terméket is (például szarvasmarhát és faanyagot) az egyszerűsített árnyilatkozatában? (ÚJ)

Igen, erre lehetősége van. Ugyanúgy lehetséges egyetlen nyilatkozatban egyszerre több területegységet vagy létesítményt is bejelenteni.

3.30. Hogyan kell az elsődleges mikro- vagy kis méretű vállalkozásoknak bejelenteniük a „releváns termékek egyszeri becsült éves mennyiségét”, ha azok előállítása rendszertelen vagy ingadozó? (ÚJ)

Példa: Egy erdőtulajdonos csak a saját erdejében végez kitermelést, és termékeit 30 évente hozza forgalomba. Az erdőtulajdonos nem rendelkezik többéves kitermelési tervvel, amelyben a kitermelt mennyiségeket bejelentené. A kitermelés 200–400 m³ fa hozamot eredményez, az adott kitermelési időszak során fennálló körülményektől függően.

Ha egy piaci szereplő többéves kitermelési terv nélkül, csak néhány évente hoz forgalomba releváns termékeket a piacon, csak azok az évek a meghatározók, amelyekben a releváns termékeket ténylegesen előállította, pl. kitermelte (azaz ha egy erdőtulajdonos csak 30 évente hoz forgalomba releváns terméket, a kitermelt termék értékesítésének évében előállított mennyiség a meghatározó, nem pedig az a mennyiség, amelyet a köztes években kitermelt, de nem hozott piaci forgalomba).

Továbbá, ha egy adott országban többéves kitermelési tervet írnak elő (pl. 10 éves kitermelési tervet a Cseh Köztársaságban), a becsült éves mennyiség lehet a tervnek megfelelően kitermelendő legmagasabb becsült éves mennyiség, vagy amennyiben nincs ilyen, akkor a kitermelési tervben megnevezett teljes kitermelendő mennyiségnek és az évek számának a hányadosa (a megadott példában ez tíz év).

Ha a piaci szereplőnek nincs lehetősége arra, hogy a becsült mennyiséget többéves kitermelési tervek vagy a korábbi évek hasonló információira alapozza, a becsült mennyiség alapjaként figyelembe veheti azt a legutolsó évet, amelyben szokásos üzleti forgatókönyvének megfelelően releváns termékeket hozott forgalomba.

Ha a piaci szereplő megkezdte tevékenységeit, de nem tud múltbeli üzleti tevékenységeire támaszkodni, a becslést egy összehasonlítható területegységről származó átlagos hozamot alapul véve is elkészítheti.

Az illetékes hatóság által végzett minden ellenőrzés esetében a piaci szereplőnek képesnek kell lennie megindokolnia, hogy miért választotta az adott becsült mennyiséget.

oooo

4. Fogalommeghatározások

Ezek a fogalommeghatározások képezik a piaci szereplők, a downstream piaci szereplők és kereskedők kötelezettségeinek, valamint az uniós illetékes hatóságok munkájának az alapját.

4.1. Mit jelent a „globális erdőirtás”?

„Globális erdőirtás”: világszerte (az EU-ban és azon kívül is) zajló erdőirtás, az erdőirtásról szóló rendelet 2. cikkében foglalt fogalommeghatározással összhangban (azaz az erdők mezőgazdasági használatra történő átalakítása, függetlenül attól, hogy az ember által okozott-e vagy sem).

Az erdőirtás és az erdőpusztulás korunk két legjelentősebb globális környezeti válságának, a klímaváltozásnak és a biológiai sokféleség csökkenésének legfontosabb kiváltó okai közé tartozik.

Az erdőirtás és az erdőpusztulás fő oka világszerte a mezőgazdasági területek növelése olyan áruk előállítása céljából, mint a szója, a marhahús, a pálmaolaj, a fa, a kakaó, a gumi és a kávé. Nagy gazdaságként és ezen áruk fogyasztójaként az EU hozzájárul a világszerte zajló erdőirtáshoz és erdőpusztuláshoz. Ezért az EU felelősséggel bír azért, hogy hozzájáruljon annak megszüntetéséhez.

Az erdőirtásmentes áruk és termékek előállításának és fogyasztásának ösztönzésével, valamint az EU által a globális erdőirtásra és erdőpusztulásra gyakorolt hatás csökkentésével a rendelet várhatóan csökkenteni fogja az EU által okozott üvegházhatásúgáz-kibocsátást és a biológiai sokféleség csökkenését.

4.2. Mit jelent a „területegység”?

A „területegység” – azaz a rendelet szerinti földrajzi helymeghatározás tárgya – fogalmát az erdőirtásról szóló rendelet 2. cikkének 27. pontja a következőképpen határozza meg: „adott ingatlanon található, az előállító ország joga által elismert földterület, ahol kellőképpen homogén körülmények vannak ahhoz, hogy összesített szinten értékelni lehessen az erdőirtásnak és az erdőpusztulásnak az adott földterületen előállított releváns árukhoz kapcsolódó kockázatát”. Az említett rendelet alkalmazásában a kulcsfontosságú tényező az uniós piacon forgalomba hozatalra szánt áruk előállítására használt területegység meghatározása – nem szükséges felsorolni az ugyanazon tulajdonos tulajdonában lévő összes földterületet, ha e területek egy részét nem használják a rendelet hatálya alá tartozó áruk előállítására, vagy azokat nem kívánják az uniós piacon forgalomba hozni.

Ha ugyanaz a tulajdonos több területegység felett rendelkezik, és e területek mindegyikéről releváns termékeket hoz forgalomba, az összes érintett földterületet be lehet jelenteni ugyanabban a kellő gondosságra vonatkozó nyilatkozatban (lásd még: 1.14. GYIK).

4.3. Mely kritériumoknak kell megfelelnie a fának?

Az „erdőirtásmentes” fogalmának az erdőirtásról szóló rendelet 2. cikke 13. pontjának b) alpontjában szereplő meghatározása („...fát tartalmazó vagy fa felhasználásával készült releváns termékek esetében...”) elkülöníti a fát a termékek körétől, ami „különleges eset” benyomását kelti, és felveti a kérdést, hogy az erdőirtás-mentességnek az erdőirtásról szóló rendelet 3. cikkének a) pontjában szereplő kritériuma alkalmazható-e a fára. A fának

mindkét – az erdőirtással és az erdőpusztulással kapcsolatos – kritériumnak meg kell felelnie, vagy csak az erdőpusztulásra vonatkozó kritériumnak?

A rendelet követelményeinek való megfelelés érdekében a fának mindkét kritériumnak meg kell felelnie: a) olyan területen termelték ki, amelyen 2020. december 31. után nem végeztek erdőirtást, és b) 2020. december 31. után úgy termelték ki, hogy azzal nem okoztak erdőpusztulást.

4.4. Melyek a követelményeknek megfelelő kitermelési szintek?

Ha egy fával foglalkozó piaci szereplő 2022-ben egy 100%-ban erdővel borított terület 20%-át kitermeli, majd lehetőséget biztosít a területen a természetes megújulásra, akkor a kitermelt fa megfelel a rendeletnek? 30 év múlva, miután az erdő megújult, elvégezhető-e ugyanez a művelet úgy, hogy ugyanarra a megállapításra jutnak a rendeletnek való megfelelést illetően?

A rendelet értelmében az „erdőpusztulás” az erdővel borított területek olyan strukturális változásait jelenti, amelyek a természetes vagy a természetesen regenerálódó erdők ültetvényerdőkké vagy egyéb fával borított területté való átalakítása, illetve a természetes erdők telepített erdőkké való átalakítása formáját öltik (2. cikk 7. pont).

Ez a fogalommeghatározás az ENSZ Élelmezési és Mezőgazdasági Szervezete által meghatározott valamennyi erdőkategóriára kiterjed. Tehát a rendelet szerinti erdőpusztulás bizonyos erdőtípusok más típusú erdőkké vagy egyéb fával borított területekké történő átalakítását jelenti.

A fakitermelés különböző szintjei megengedettek, feltéve, hogy ez nem eredményez a pusztulás fogalommeghatározása szerinti átalakítást.

4.5. Hogyan kell értelmezni az „erdőirtásmentes” fogalommeghatározásában szereplő „nem okoztak erdőpusztulást” kifejezést a fát tartalmazó vagy fa felhasználásával készült releváns termékek esetében?

Az „erdőirtásmentes” fogalom meghatározásában szereplő, kifejezetten az erdőpusztulásra vonatkozó elem értelmében követelmény, hogy „a fát 2020. december 31. után úgy termelték ki az erdőből, hogy azzal nem okoztak erdőpusztulást” (az erdőirtásról szóló rendelet 2. cikke 13. pontjának b) alpontja). Az „okozásra” való utalás ok-okozati összefüggést hoz létre a fakitermelés és az erdőpusztulás folyamata között.

Ez tükrözi azt, hogy az erdőkre más folyamatok is gyakorolhatnak hatást, így az éghajlatváltozás, járványkitörések, tüzek stb. Az erdőpusztulás e lehetséges formái kívül esnek a rendelet hatályán; az erdőirtásról szóló rendelet a fakitermeléshez kapcsolódó erdészeti tevékenységek által okozott erdőpusztulással és az erdő azt követő megújulásával foglalkozik.

A releváns termékek nem felelnek meg a rendeletnek, ha azokat olyan területről szerzik be, ahol a kitermelési tevékenységek erdőpusztulást okoztak. A piaci szereplők figyelembe vehetik a kitermelés időpontjában rendelkezésre álló összes adatot és információt, főként az ország erdőgazdálkodási jogszabályait, az erdőgazdálkodási terveket, továbbá az újraerdősítési terveket és a tervezett kitermelés utáni tevékenységeket, a helyreállítási és

megőrzési terveket, más típusú terveket, gazdálkodási eljárásokat stb. is, annak megállapítása érdekében, hogy fennáll-e annak a kockázata, hogy a kitermelés erdőpusztulást okoz.

Ha az erdő pusztuló állapota tartósan fennmarad, bármely jövőbeni kitermelés olyan területen, ahol 2020. december 31. után a fakitermelési műveletek erdőpusztulást okoztak, nem minősül „erdőirtásmentesnek”, és a releváns termékek nem hozhatók forgalomba. Ezzel szemben, ha a jövőben az erdő megújul, és az állapota olyan erdőkategóriára változik, ami már egyáltalán nem minősül az erdőpusztulás fogalommeghatározása alá tartozónak, akkor az ezen a területen végzett új kitermelési tevékenységek során kinyert fa „erdőirtásmentesnek” tekinthető.

4.6. Mi alapján jelenthető ki, hogy egy fatermék nem hozható összefüggésbe az erdőpusztulással, és mely releváns időszakot kell ehhez figyelembe venni?

A rendelet értelmében az „erdőpusztulás” az erdővel borított területek olyan strukturális változásait jelenti, amelyek a természetes vagy a természetesen regenerálódó erdők ültetvényerdőkké vagy egyéb fával borított területté való átalakításának, illetve a természetes erdők telepített erdőkké való átalakításának formáját öltik (2. cikk 7. pont).

„Erdőpusztulás”: az erdővel borított területek olyan strukturális változásai, amelyek a következő átalakítások formáját öltik:				
1. természetes erdők átalakítása			2. természetesen regenerálódó erdők átalakítása	
a) telepített erdőkké	b) ültetvényerdőkké	c) egyéb fával borított területté	a) ültetvény-erdőkké	b) egyéb fával borított területté

Az „erdőirtásmentes” fogalom meghatározásában szereplő, erdőpusztulásra vonatkozó elemnek való megfelelés érdekében a piaci szereplőknek meg kell állapítaniuk, hogy 2020. december 31-én és azt megelőzően az erdő típusa természetes erdő vagy természetesen regenerálódó erdő volt-e (az a két erdőtípus, amelyre az „erdőpusztulás” fogalommeghatározása vonatkozik), majd értékelniük kell, hogy a fakitermeléshez kapcsolódó erdészeti tevékenységek, valamint a kitermelést követően tervezett tevékenységek okozhatnak-e vagy előidézhetnek-e, illetve okozhattak-e valamely más típusú erdővé való olyan átalakítást, amely „erdőpusztulásnak” minősül.

Fontos figyelembe venni az ország vonatkozó erdőgazdálkodási jogszabályait, beleértve a fenntartható erdőgazdálkodási terveket és a fenntartható kitermelésre vonatkozó jogi keretet, valamint az erdő kitermelés előtti állapotára, a kitermelési rendszerre és annak valószínű hatásaira, az újratelepítési kezelésekre, az egyéb tervezett erdővédelmi és -helyreállítási intézkedésekre vonatkozó információkat és adatokat, valamint az erdőgazdálkodásról szóló rendelet 10. cikkében részletezett kockázatértékelési kritériumokkal kapcsolatos egyéb információkat. Ez magában foglalhatja az erdészeti hatóságok által kiállított hivatalos dokumentációt, amelyben ismertetik az újraerdősítésre vonatkozó kötelezettségeket és feltételeket, a felek közötti szerződéses megállapodásokat vagy a földtulajdonostól vagy annak képviselőitől kapott egyéb releváns információkat.

Ha bizonyíték van arra, hogy a kitermelési tevékenységek erdőpusztulást idézhetnek elő*, a fatermék csak akkor hozható forgalomba vagy forgalmazható az uniós piacon, illetve vihető ki, ha ezt a kockázatot nullára vagy elhanyagolható szintűre csökkentik.

Ha a kitermelés időpontjában a területegységen tervezett végső cél (újraerdősítés vagy átalakítás) nem ismert, fennáll annak a kockázata, hogy ezek a kitermelési tevékenységek erdőpusztulást okozhatnak. Ezért ezeket a fatermékeket csak akkor lehet az uniós piacon forgalomba hozni, forgalmazni vagy exportálni, ha ezt a kockázatot nullára vagy elhanyagolható szintűre csökkentik.

*Néhány példa arra, hogy a kitermelési tevékenységek erdőpusztulást okozhatnak:

- a gazdálkodási tervek (vagy más rendelkezésre álló információk) azt jelzik, hogy a javasolt kitermelési és újratelepítési tevékenységek elégtelenek lehetnek az erdőpusztulás megelőzéséhez, összhangban a rendelet fogalommeghatározásaival,
- az elvégzett kitermelési tevékenységek eltérnek a fenntartható erdőgazdálkodási tervben javasolt vagy az ország jogi kerete által engedélyezett tevékenységektől,
- a kitermelés utáni ültetés és az erdőgazdálkodási terv a jelek szerint megfelel a „telepített erdő” vagy az „ültetvényerdő” kritériumainak, összhangban a rendelet fogalommeghatározásaival, vagy
- tervezett újratelepítési intézkedések (pl. ültetés vagy magvetés) vagy ilyen tervezett intézkedések hiánya.

4.7. Lehet-e egy fatermék erdőpusztulástól mentes, ha olyan erdőből termelték ki, ahol 2020. december 31. után olyan strukturális változások mentek végbe, amelyeket nem kitermelési tevékenységek okoztak?

Igen, ha a 2020 utáni erdőpusztulást más folyamatok, például az éghajlatváltozás, járványkitörések vagy kitermelési műveletekhez vagy erdőirtási tevékenységekhez nem kapcsolódó tüzek idézik elő, az ilyen területegységeken végzett kitermelési tevékenységekből származó termékek továbbra is erdőirtásmentesnek tekinthetők, feltéve, hogy maguk a kitermelési műveletek nem okoznak erdőpusztulást.

Ezekben az esetekben fontos lenne, hogy elegendő adat és bizonyíték álljon rendelkezésre annak igazolására, hogy az erdők állapotában a két időszak között bekövetkezett változások nem fakitermeléshez kapcsolódtak.

Továbbá, ha a fák kitermelésének célja az erdő védelme – például amikor kitermelik a viharban vagy tűzben károsodott fát; vagy amikor kivágják a fertőzött fákat a kártevők és betegségek terjedésének megelőzése érdekében – akkor az nem értendő akként, hogy a kitermelés „okozta” az erdőpusztulást. Ezekben az esetekben fontos lenne, hogy elegendő adat és bizonyíték álljon rendelkezésre ahhoz, hogy igazolják a fák kitermelésének tényleges célját.

4.8. Egyes esetekben előfordulhat, hogy az „erdőpusztulást” okozó fakitermelési műveletekre vonatkozó bizonyítékok nem egyértelműek még egy ideig azt követően, hogy a faterméket forgalomba hozták vagy forgalmazták az Európai Unió piacán, vagy onnan kivitték. Felelősségre vonhatók a piaci szereplők a kellő gondosságra vonatkozó nyilatkozat benyújtása után bekövetkező eseményekért?

A releváns fatermékeket erdőirtásmentesnek lehet tekinteni?

A releváns termékek nem felelnek meg a rendeletnek, ha azokat olyan területről szerzik be, ahol a kitermelési tevékenységek erdőpusztulást okoztak a kellő gondosságra vonatkozó nyilatkozat benyújtását megelőző időszakban.

A kellő gondosságra vonatkozó nyilatkozat benyújtásával a piaci szereplő felelősséget vállal a kellő gondosságra vonatkozó eljárásért, valamint azért, hogy a releváns termékek megfelelnek a 3. cikk a) és b) pontjának. E folyamat során a piaci szereplőnek figyelembe kell vennie az összes releváns információt és adatot, beleértve a 10. cikkben meghatározott kockázati tényezőket is.

A kellő gondosságra vonatkozó kötelezettségek megsértése például akkor állapítható meg, ha a kellő gondosságra irányuló eljárás kockázatértékelési részét nem végezték el megfelelően, mert figyelmen kívül hagytak releváns információkat vagy meghatározott kritériumokat, beleértve a területegységre vonatkozó, kitermelés utáni terveket.

Amennyiben megállapítást nyer, hogy a kellő gondosságra irányuló eljárást nem végezték el megfelelően, a downstream piaci szereplők vagy a kereskedők nem tudnak támaszkodni egy meglévő, kellő gondosságra vonatkozó nyilatkozatra a releváns termékek tekintetében.

Ezzel szemben, ha a kellő gondosságot annak idején megfelelően gyakorolták, és a releváns termékek a forgalomba hozatalkor megfelelőek voltak, a releváns termékek – és az azokból származó termékek – megfelelő státusza nem változik meg a termék forgalomba hozatala (vagy kivitele) után bekövetkező olyan események alapján, amelyek a kellő gondosságra vonatkozó nyilatkozat benyújtásakor nem voltak potenciális kockázatként azonosíthatók. Ez a piaci szereplő megfeleléségi státuszát sem érinti.

4.9. Az „erdőpusztulás” fogalommeghatározása visszatartó hatással bír-e a fák szándékos ültetése és vetése tekintetében, ami fontos gyakorlat lehet az erdők védelme és helyreállítása szempontjából? (FRISSÍTETT)

Bizonyos erdőtípusok esetében a szándékos ültetés vagy magvetés hatékony és előnyben részesített erdő-helyreállítási módszer lehet, többek között természeti események (pl. viharok, tűz) után, vagy az idegenhonos inváziós fajok, kártevők vagy betegségek kezelésére irányuló intézkedéseket követően, vagy a hátrányos környezetben történő újratelepítés elősegítése során, pl. gyenge talajokon, aszály vagy fagy esetén, és amikor észrevehetők az éghajlatváltozás hatásai. Ezért, és amíg a természetes erdő vagy a természetesen regenerálódó erdő ültetvényerdővé való átalakítása „erdőpusztulásnak” minősülne, a rendelet értelmében az „ültetvényerdő” fogalommeghatározásába nem tartoznak bele „a védelem vagy az ökoszisztéma helyreállítása céljából telepített erdők, valamint az ültetéssel vagy magvetéssel létrehozott erdők, amelyek vágásérettségi korban természetesen regenerálódó erdőkre hasonlítanak vagy fognak hasonlítani”.

Ennek a kivételnek logikusan a „telepített erdőkre” is vonatkoznia kell, ami azt jelenti, hogy az „ültetvényerdő” vagy „telepített erdő” jellemzőinek, valamint a kizárási kritériumoknak egyaránt megfelelő erdőket „természetesen regenerálódó erőknek” kell tekinteni.

4.10. Hogyan kell alkalmazni a „küszöbértékeket in situ elérni képes fák” kifejezést?

Hogyan kell alkalmazni a „küszöbértékeket in situ elérni képes fák” kifejezést, amely az erdőirtásról szóló rendelet 2. cikkének 4. pontjában, az „erdő” fogalommeghatározásában szerepel a fák magasságával és a záródással kapcsolatban?

Ha a fás növényzet záródása meghaladta vagy várhatóan meg fogja haladni a 10%-ot legalább 5 méter magas vagy várható magasságú fafajokkal, akkor azt „erdőként” kell besorolni az Élelmezési és Mezőgazdasági Szervezet (FAO) meghatározása alapján. Például azok a fiatal erdei állományok, amelyek még nem érték el, de várhatóan el fogják érni a 10%-os lombkoronafedést és az 5 méteres famagasságot, az „erdő” fogalmába tartoznak, csakúgy, mint az ideiglenesen állomány nélküli területek, mivel a terület elsődleges hasznosítása továbbra is erdő.

4.11. Erdők esetén mely földhasználat-változtatások felelnek meg a rendeletnek?

Az erdőirtásról szóló rendelet 2. cikkének 3. pontjában foglalt meghatározás szerint az erdőirtás „az erdők mezőgazdasági használatra történő átalakítása”. Van bármely egyéb földhasználat-változtatás, amely erdők esetén megfelel a rendeletnek?

A rendelet értelmében az erdőirtás az erdők mezőgazdasági használatra való átalakítása. A más célokra, például városfejlesztésre vagy infrastruktúrára való átalakítás nem tartozik bele az erdőirtás fogalmába. Például egy olyan erdőterületről származó fa, amelyet jogszerűen termeltek ki útépítés céljából, megfelel a rendeletnek.

4.12. A természeti katasztrófa erdőirtásnak számít?

Az „erdőirtás” rendeletben szereplő fogalommeghatározása magában foglalja az erdők mezőgazdasági használatra való átalakítását, függetlenül attól, hogy az ember által okozott-e vagy sem, ami magában foglalja a természeti katasztrófákból eredő helyzeteket is. A rendelet értelmében „erdőirtásnak” minősül az, ha tűz után az erdőt mezőgazdasági területté alakítják át (a határidőt követően). Ebben a konkrét esetben a piaci szereplőnek tilos erről a területről beszereznie a rendelet hatálya alá tartozó árukat (de nem az erdőtűz miatt). Ezzel szemben, ha az érintett erdőt hagyják megújulni, az nem minősül „erdőirtásnak”, és a piaci szereplő az erdő megújulása után már beszerezhet fát abból az erdőből.

4.13. Az „egyéb fával borított terület” vagy más ökoszisztémák is idetartoznak?

A rendelet az „erdő” fogalmának az ENSZ Élelmezési és Mezőgazdasági Szervezete (FAO) általi meghatározására támaszkodik. Ez négy milliárd hektár erdőt jelent – a mezőgazdaság által még nem használt, lakható földterületek többségét –, amely a nemzeti jogszabályokban szavannaként, vizes élőhelyként és más értékes ökoszisztémákként meghatározott területeket foglal magában.

Az erdőirtásról szóló rendelet 34. cikkében ismertetett felülvizsgálati eljárás részeként a Bizottság értékelni fogja a rendelet hatálya „egyéb fával borított területekre” és az „erdőktől” eltérő ökoszisztémákra való kiterjesztésének hatását.

A természetes erdő vagy a természetesen regenerálódó erdő ültetvényerdővé vagy egyéb fával borított területté való átalakítása már részét képezi az „erdőpusztulás” fogalmának, és az ilyen átalakított területekről származó fatermékek nem hozhatók forgalomba az uniós piacon, illetve nem exportálhatók.

4.14. A rendelet értelmében a gumitermesztés „mezőgazdasági használatnak” minősül?

Igen, a gumitermesztés a rendelet szerinti „mezőgazdasági ültetvény” fogalom meghatározása alá tartozik, ami „olyan földterület, amelyen mezőgazdasági termelési rendszerek faállománya – így például gyümölcsfaültetvények, olajpálma-ültetvények, olajfaültetvények, valamint a haszonnövényeket lombkorona alatt termesztő agrár-erdészeti rendszerek – találhatók”. Idetartoznak a fától eltérő releváns áruk valamennyi ültetvényei. A mezőgazdasági ültetvények nem tartoznak bele az „erdő” fogalom meghatározásába. Ez azt jelenti, hogy egy erdő gumiültetvénnyel való helyettesítése a rendelet értelmében erdőirtásnak minősül.

4.15. Mit jelent a rendelet szerinti „indokolással alátámasztott aggály”? (ÚJ)

Az indokolással alátámasztott aggály fogalmát az erdőirtásról szóló rendelet 2. cikkének 31. pontja a következőképpen határozza meg: „az e rendeletnek való meg nem felelésre vonatkozó objektív és ellenőrizhető információkon alapuló, kellően indokolt állítás, amely szükségessé teheti az illetékes hatóságok beavatkozását”.

1. Ki nyújthatja be, és kinek

Az erdőirtásról szóló rendelet 31. cikkének (1) bekezdése értelmében indokolással alátámasztott aggályokat bármely természetes vagy jogi személy benyújthat. Benyújthatják közvetlenül az illetékes hatóságnak (az erdőirtásról szóló rendelet 31. cikke) vagy a megfeleléshez kapcsolódóan bármely piaci szereplőnek, downstream piaci szereplőnek vagy kereskedőnek (az erdőirtásról szóló rendelet 4. cikkének (5) bekezdése, 5. cikkének (5) bekezdése és 5. cikkének (6) bekezdése), amelyek ezután kötelesek értesíteni az illetékes hatóságokat az indokolással alátámasztott aggályról, és adott esetben bármely végrehajtott kockázatcsökkentő intézkedésről.

2. Kellően indokolt állítás

Az indokolással alátámasztott aggályokat mindig kellően meg kell indokolni. Ez annyit jelent, hogy átlátható, konkrét, logikus és védhető érvelési lánc alkalmazásával kell megindokolni. A címzettnek képesnek kell lennie rekonstruálni, hogy hogyan jutottak az indokolással alátámasztott aggályban rögzített megállapításokra és következtetésekre. Egy indokolással alátámasztott aggálynak különösen „objektív és ellenőrizhető információkon” kell alapulnia, és amennyire lehetséges, az állítás részeként benyújtott bizonyítékokkal kell alátámasztani. Ennek a két elemnek (a „kellően indokolt” és az „objektív és ellenőrizhető információkon” alapuló jellegnek) minden indokolással alátámasztott aggály esetében teljesülnie kell,

függetlenül attól, hogy azt kinek nyújtják be. Ezek különböztetik meg az indokolással alátámasztott aggályokat a meg nem felelés kockázatát jelző egyéb információktól. Továbbá különbséget kell tenni egyrészt a működési mód, a kereskedés általános mintázata vagy az esetek általánosított halmaza, másrészt pedig esetek olyan konkrét halmaza között, amelyeknél lehetséges meg nem felelés felmerülésekor egyértelműen azonosítható az alany, a módszer és az időpont (csak az utóbbi esetében beszélhetünk „kellően indokolt”, indokolással alátámasztott aggályról).

Abban a konkrét esetben, amikor egy indokolással alátámasztott aggályra valamely piaci szereplő, downstream piaci szereplő vagy kereskedő figyelmét hívják fel, kellő egyértelműséggel be kell mutatni a meghatározott piaci szereplővel, downstream piaci szereplővel vagy kereskedővel fennálló kapcsolatot; egy állítás nem minősül indokolással alátámasztott aggálynak, ha pusztán rámutat a jogellenes kitermelés eseteire egy olyan országban, ahonnan az adott piaci szereplő a termékeket beszerzi, de nem tartalmaz további részleteket, amelyek ezeket a jogszerűtlen eseteket összefüggésbe hoznák a piaci szereplő tevékenységeivel.

A valamely illetékes hatóság tudomására hozott, indokolással alátámasztott aggály továbbá egyszerre több piaci szereplőt, downstream piaci szereplőt vagy kereskedőt is érinthet.

3. Az indokolással alátámasztott aggályok lehetséges elemei

Egy indokolással alátámasztott aggálynak az erdőirtásról szóló rendeletben meghatározott konkrét kötelezettségeknek való meg nem felelésre kell vonatkoznia.

Indokolással alátámasztott aggály benyújtásakor a bejelentő félnek a következő elemek közül a lehető legtöbbet szerepeltetnie kell benne:

- a) Az indokolással alátámasztott aggály tárgyának (a piaci szereplőnek, downstream piaci szereplőnek vagy kereskedőnek) az adatai (teljes neve, címe, kapcsolatfelvételi adatai), ha ismertek.
- b) Adott esetben az indokolással alátámasztott aggályt benyújtó egyén vagy szervezet adatai (teljes neve és kapcsolatfelvételi adatai), amennyiben ezek az információk semmilyen módon nem sodorják veszélybe vagy teszik ki kockázatnak a bejelentő felet. Az erdőirtásról szóló rendelet 31. cikkének (4) bekezdése értelmében indokolással alátámasztott aggályok illetékes hatóságnak történő benyújtása esetére vonatkozóan a tagállamoknak intézkedéseket kell hozniuk azon személyek kilétének a védelmére, akik vagy amelyek indokolással alátámasztott aggályokat nyújtanak be.
- c) Az erdőirtásról szóló rendelet állítólagos megsértésének feltárása (pl. a jogszerűsége vagy az erdőirtás-mentességre vonatkozó követelményt megszegő áruk vagy termékek/a kellő gondosságra vonatkozó nyilatkozat vagy az egyszerűsített árnyilatkozat hiánya).
- d) Az állítólagos jogszerűtlenség esetében az előállító ország azon vonatkozó jogszabályainak azonosítása, amelyeknek nem feleltek meg.

- e) Hol és mikor kerül vagy került sor az erdőirtásról szóló rendelet állítólagos megsértésére (előállítás helye és ideje).
- f) Az erdőirtásról szóló rendelet állítólagos megsértésének tárgya – konkrét szállítmányok, termékfajták, mennyiségek, jellemzők stb. azonosítása.
- g) Bizonyítékok az erdőirtásról szóló rendelet állítólagos megsértésével kapcsolatban. A bizonyítéknak különböző típusai lehetnek, pl. fotók, jelentések, tanúk, olyan forrásokból származó információk, mint például a közigazgatási szervek vagy civil társadalmi szervezetek az EU-ban vagy harmadik országokban, harmadik fél által biztosított ellenőrzési rendszerek tanúsításának auditjai stb.
- h) Bármely egyéb információ, amely hasznosnak bizonyulhat az erdőirtásról szóló rendeletnek való állítólagos meg nem felelés kivizsgálásához.

oooo

5. Kellő gondosság

5.1. Piaci szereplőként milyen kötelezettségeim vannak? (FRISSÍTETT)

Általános szabályként a piaci szereplőknek az erdőirtásról szóló rendelet 12. cikkével összhangban a kellő gondosság elvén alapuló rendszert kell létrehozniuk és fenntartaniuk. *Megjegyzés: Ez a kötelezettség nem vonatkozik a downstream piaci szereplőkre és a kereskedőkre.*

Az erdőirtásról szóló rendelet szerinti kellő gondosság gyakorlása három lépésből áll.

Első lépésként a piaci szereplőknek össze kell gyűjteniük az erdőirtásról szóló rendelet 9. cikkében említett információkat azzal az áruval vagy termékkel kapcsolatban, amelyet forgalomba akarnak hozni az uniós piacon, vagy exportálni akarnak – pl. a „szabad forgalomba bocsátás” és a „kivitel” vámeljárások keretében –, valamint össze kell gyűjteniük – többek között – az adott mennyiségre, a közvetlen szállítóra és a közvetlen kereskedelmi ügyfélre, az előállító országra és a jogszerű betakarításra/kitermelésre vonatkozó információkat. Ebben a lépésben kulcsfontosságú követelmény, hogy megszerezzék azoknak a terület egységeknek a földrajzi koordinátáit, ahol a releváns árut előállították, és hogy megadják a szükséges információkat – termék, KN-kód, mennyiség, előállító ország, földrajzi helymeghatározási koordináták – a kellő gondosságra vonatkozó nyilatkozatban, amelyet be kell nyújtani az információs rendszeren keresztül. Egyszerűsített árunyilatkozat esetében a földrajzi helymeghatározási adatok helyettesíthetők a postai címadatokkal.

Ha a gazdasági szereplő nem tudja megszerezni a szükséges információkat, akkor az érintett termékeket nem hozhatja forgalomba az Európai Unió piacán, illetve nem viheti ki őket onnan. Ennek elmulasztása a rendelet megsértését eredményezné, ami potenciálisan szankciókhoz vezethetne.

A második lépésben a vállalatok az első lépésben összegyűjtött információk felhasználásával értékelik az általuk forgalomba hozni vagy exportálni kívánt termékek meg nem felelésének a kockázatát. A kellő gondosság elvén alapuló rendszereik részeként az erdőirtásról szóló rendelet 10. cikkében ismertetett kritériumok figyelembevételével ellenőrzik és értékelik annak kockázatát, hogy meg nem felelő termékek kerülnek be az ellátási láncba. A piaci szereplőknek igazolniuk kell, hogy az összegyűjtött információkat hogyan ellenőrizték kockázatértékelési kritériumok alapján, illetve miként határozták meg a kockázatot.

Amennyiben a második lépésben a meg nem felelés elhanyagolhatónál nagyobb mértékű kockázatát állapítják meg, a harmadik lépésben – az erdőirtásról szóló rendelet 11. cikkében ismertetett kritériumok figyelembevételével – megfelelő és arányos kockázatcsökkentési intézkedéseket kell hozniuk annak biztosítása érdekében, hogy csak elhanyagolható kockázat álljon fenn. Ezeket az intézkedéseket dokumentálni kell. A kockázatcsökkentés céljaira használatos politikák, kontrollmechanizmusok, intézkedések és eljárások részletesebb ismertetését lásd az erdőirtásról szóló rendelet 11. cikkének (1) és (2) bekezdésében.

Azon piaci szereplők tekintetében, amelyek teljes egészében alacsony kockázatúnak minősített területekről szereznek be árukat, a kellő gondosságra vonatkozó egyszerűsített kötelezettségek alkalmazandók. Az erdőirtásról szóló rendelet 13. cikke szerint továbbra is gyűjteniük kell az információkat a 9. cikkel összhangban, és értékelniük kell az ellátási lánc összetettségét, a kijátszás kockázatát, valamint a termék ismeretlen eredetű, illetve átlagos vagy magas kockázatúként besorolt országokból származó termékekkel való keveredésének kockázatát, de csak akkor kötelesek értékelni és csökkenteni a kockázatokat (az erdőirtásról szóló rendelet 10. és 11. cikke), ha a piaci szereplő olyan releváns információhoz jut vagy olyan releváns információról szerez tudomást – ideértve a 31. cikk alapján benyújtott, indokolással alátámasztott aggályokat –, amely annak a kockázatára utalhat, hogy a releváns termékek nem felelnek meg e rendeletnek (az erdőirtásról szóló rendelet 13. cikkének (2) bekezdése). Az egyszerűsített kellő gondosság összefüggésében, valamint az erdőirtásról szóló rendelet 13. cikkének (1) bekezdése szerinti értékelés elvégzését követően az erdőirtásról szóló rendelet 9. cikke (1) bekezdésének g) pontja szerinti azon követelmény, hogy kellő bizonyosságot nyújtó és ellenőrizhető információt kell nyújtani a releváns termékek erdőirtás-mentességéről, teljesíthető az adott terület egysége (vagy szarvasmarha esetében az adott létesítmények) földrajzi helymeghatározási adatainak (vagy elsődleges mikro- vagy kis méretű piaci szereplők esetében a postai címadatoknak) az összegyűjtésével.

Általánosságban a kellő gondossággal, valamint az erdőirtásról szóló rendelet 9. cikke (1) bekezdésének h) pontja szerinti tájékoztatási követelményekkel kapcsolatos további információkért lásd a Bizottság iránymutatásokat tartalmazó közleményének 4. és 6. fejezetét.

5.1.1. Használhatják a piaci szereplők a kellő gondosság elvén alapuló, az erdőirtásról szóló rendelet alapján létrehozott rendszereiket a kellő gondossággal kapcsolatos más uniós jogszabályoknak, például a fenntarthatósággal kapcsolatos vállalati átvilágításról szóló irányelvnek vagy a kényszermunka tilalmáról szóló rendeletnek való megfelelés céljaira? (ÚJ)

A piaci szereplők a kellő gondosság elvén alapuló, az erdőirtásról szóló rendelet szerint létrehozott rendszereiket felhasználhatják arra, hogy elősegítsék a más releváns uniós

jogszabályok által létrehozott jogi kötelezettségeknek való megfelelést. Például az erdőirtásról szóló rendelet szerinti, kellő gondosságra vonatkozó, három lépésből álló eljárás segítséget nyújthat a fenntarthatósággal kapcsolatos vállalati átvilágításról szóló irányelv (a továbbiakban: CSDDD) és a kényszermunka tilalmáról szóló rendelet bizonyos követelményeinek való megfeleléshez, bár e két jogszabály alkalmazási köre és követelményei eltérőek.

Az erdőirtásról szóló rendelet értelmében annak értékeléséhez, hogy a rendelet tekintetében releváns termékek megfelelnek-e az erdőirtásról szóló rendelet 3. cikkének, a kellő gondosságra vonatkozó eljárás magában foglalja az információk összegyűjtését, a kockázatértékelést és a kockázatcsökkentést. Bár ezeket az elemeket a fenntarthatósággal kapcsolatos vállalati átvilágításról szóló irányelv is előírja, a kellő gondossággal kapcsolatban további elemeket – például az érdekelt felekkel való érdemi együttműködést, valamint bejelentési mechanizmus és panasztételi eljárás létrehozását – is előír. A Bizottság a CSDDD 19. cikkével összhangban iránymutatásokat fog kiadni az irányelvvel kapcsolatban. A CSDDD szerinti intézkedéseket 2029. július 26-tól kezdődően kell alkalmazni (a CSDDD 37. cikkének (1) bekezdése).

A kényszermunka tilalmáról szóló rendeletet 2027. december 14-től kezdődően kell alkalmazni (a kényszermunka tilalmáról szóló rendelet 39. cikke). Az említett rendelet megtiltja, hogy a gazdasági szereplők kényszermunkával előállított termékeket hozzanak forgalomba az uniós piacon vagy vigyenek ki onnan. Ez az erdőirtásról szóló rendelet hatálya alá tartozó gazdasági szereplőkre is vonatkozik. Az erdőirtásról szóló rendelettel szemben a kényszermunka tilalmáról szóló rendelet nem ír elő kellő gondosságra vonatkozó kötelezettségeket. A kellő gondosság azonban segítséget nyújthat ahhoz, hogy az ellátási láncokban feltárják, csökkentsék, megelőzzék és megszüntessék a kényszermunka kockázatát. A kényszermunka tilalmáról szóló rendeletnek való megfelelés megkönnyítése érdekében a Bizottság a kellő gondosságra vonatkozó iránymutatást fog kiadni, amelyben a kényszermunkának az ellátási láncokban felmerülő kockázataival foglalkozik majd. Ez a folyamat ugyan további elemeket is magában foglal, de részét képezi a kényszermunkával kapcsolatos információgyűjtés, kockázatértékelés és kockázatcsökkentés is.

5.2. Ki bízhat meg „meghatalmazott képviselőt”? (FRISSÍTETT)

Az erdőirtásról szóló rendelet 6. cikke értelmében a piaci szereplők meghatalmazott képviselőket hatalmazhatnak meg arra, hogy a nevükben kellő gondosságra vonatkozó nyilatkozatot vagy egyszerűsített árunyilatkozatot nyújtsanak be. Ebben az esetben továbbra is a piaci szereplők tartoznak felelősséggel a releváns termékek megfeleléséért.

Ha a piac szereplő természetes személy vagy mikrovállalkozás, megbízhatja az ellátási láncban következő szereplőt vagy kereskedőt azzal, hogy meghatalmazott képviselőjeként járjon el, feltéve, hogy az nem természetes személy vagy mikrovállalkozás. Ebben az esetben a megbízó piaci szereplő felel a termék megfeleléséért.

Az erdőirtásról szóló rendelet 2. cikkének 22. pontja szerint a meghatalmazott képviselőnek olyan, az Unióban letelepedett személynek kell lennie, aki vagy amely valamely piaci szereplőtől írásbeli meghatalmazást kapott.

5.2.1. Mit jelent az, hogy meghatalmazott képviselő? Ugyanaz a meghatalmazott képviselő több piaci szereplőt is képviselhet? Az erdőirtásról szóló rendeletben foglalt mely kötelezettségeket teljesítheti a meghatalmazott képviselő? (FRISSÍTETT)

A meghatalmazott képviselő természetes vagy jogi személy, aki vagy amely valamely piaci szereplő nevében eljár, és kellő gondosságra vonatkozó nyilatkozatot vagy egyszerűsített árunyilatkozatot nyújt be annak nevében (az erdőirtásról szóló rendelet 6. cikke). Az erdőirtásról szóló rendelet 2. cikkének 22. pontja értelmében a meghatalmazott képviselőnek az Unióban letelepedettnek kell lennie, aki valamely piaci szereplőtől írásbeli meghatalmazást kapott arra, hogy annak nevében eljárjon. Elvben az EU-ban letelepedett bármely természetes vagy jogi személy (magánszemély vagy közfeladatot ellátó személy) eljárhat meghatalmazott képviselőként, függetlenül attól, hogy aktívan részt vesz-e valamely ellátási láncban vagy sem. Meghatalmazott képviselő lehet például valamely szövetkezet vagy társulás (lásd a GYIK 3.20. és 3.22. pontját), egy olyan nemzeti vagy regionális hatóság, amely nem az erdőirtásról szóló rendelet szerinti illetékes hatóság, valamint az ellátási lánc valamely tagja is.

A kellő gondosságra vonatkozó nyilatkozat vagy az egyszerűsített árunyilatkozat benyújtásakor a meghatalmazott képviselőnek regisztrálniuk kell az információs rendszerben, és a „piaci szereplőt képviselő” szerepkört kell választaniuk. Ez a szerepkör lehetővé teszi a meghatalmazott képviselők számára, hogy saját hitelesítő adataikkal hitelesítsék magukat, valamint azt, hogy ügyfeleik nevében kellő gondosságra vonatkozó nyilatkozatot vagy egyszerűsített árunyilatkozatot nyújtsanak be. A fent említett követelmények teljesülése esetén ugyanazt a meghatalmazott képviselőt több piaci szereplő is meghatalmazhatja. A piaci szereplő adatait meg kell adni a kellő gondosságra vonatkozó nyilatkozat vagy az egyszerűsített árunyilatkozat benyújtásakor, lehetővé téve ezzel a képviselt piaci szereplő egyedi azonosítását.

Annak ellenére, hogy a meghatalmazott képviselő nyújt be kellő gondosságra vonatkozó nyilatkozatot vagy egyszerűsített árunyilatkozatot, továbbra is fennáll a piaci szereplő kellő gondosság gyakorlására vonatkozó kötelezettsége. A piaci szereplő tehát továbbra is felelős azért, hogy a releváns termékek megfeleljenek az erdőirtásról szóló rendelet 3. cikkének.

Abban az esetben, ha a piaci szereplő természetes személy vagy mikrovállalkozás, meghatalmazhatja az ellátási láncban következő piaci szereplőt vagy kereskedőt, aki vagy amely nem természetes személy vagy mikrovállalkozás, hogy meghatalmazott képviselőként járjon el (lásd az erdőirtásról szóló rendelet 6. cikkének (3) bekezdését).

5.3. Végezhetnek a vállalatok kellő gondosságra irányuló eljárást a leányvállalatok nevében? (FRISSÍTETT)

Egy vállalatcsoport (anyavállalat és leányvállalatai) belső szervezetére és kellő gondosságra irányuló politikájára nem vonatkozik a rendelet. A releváns terméket az uniós piacon forgalomba hozó vagy onnan exportáló piaci szereplő felel a termék megfelelőségéért és a rendeletnek való általános megfelelésért. Ezért az ő nevét kell feltüntetni a kellő gondosságra vonatkozó nyilatkozatban, és teljes körű felelősséget kell vállalnia a rendelet szerint. További információ azzal kapcsolatban, hogy a kellő gondosságra vonatkozó kötelezettségek milyen mértékben egyediek, a Bíróság 2025. november 13-i, C-117/24. sz. ítéletében található, amely

a fát és fatermékeket piaci forgalomba bocsátó piaci szereplők kötelezettségeinek meghatározásáról szóló rendelettel foglalkozik.

5.4. Milyen kötelezettségek vonatkoznak rám abban az esetben, ha újra behozok egy olyan terméket, amelyet korábban kivittek az EU-ból? (ÚJ)

Általánosságban az importőr olyan (upstream) piaci szereplő, amely köteles kellő gondossággal kell eljárni és kellő gondosságra vonatkozó nyilatkozatot benyújtani. Az importőr kizárólag abban az esetben tekinthető „downstream” piaci szereplőnek, ha bizonyítani tudja, hogy az általa az uniós piacon forgalomba hozott releváns termékeket vagy az azok részét képező valamennyi releváns terméket korábban már forgalomba hozták az uniós piacon, következésképpen már vonatkozott rájuk a kellő gondosság, és az adott termékeket a „szabad forgalomba bocsátás” vámeljárással alá vonja. Az újraimportálónak csak ebben az esetben nem kell elvégeznie a kellő gondosságra vonatkozó eljárást, és nem kell kellő gondosságra vonatkozó nyilatkozatot benyújtania.

A downstream piaci szereplők kötelezettségei ezzel szemben az ellenőrzésre, és – kérésre – arra vonatkozó bizonyítékok illetékes hatóságoknak történő benyújtására korlátozódnak, amelyekkel a tényleges szabad forgalomba bocsátást megelőzően igazolják, hogy a behozott terméket valóban forgalomba hozták korábban az uniós piacon, majd onnan kivitték. Az említett információk hiányában a terméket úgy tekintik, hogy azt első alkalommal importálták az EU-ba, tehát a piaci szereplő köteles kellő gondossággal eljárni és kellő gondosságra vonatkozó nyilatkozatot benyújtani.

A fent említett igazolást alátámasztó bizonyítékok lehetnek például a vám-árnyilatkozatok, a (más felek között vagy az újraimportáló bevonásával létrejött) szerződések, a termékmegrendelő dokumentumok, a vevőnek történő szállításra vonatkozó kísérő dokumentumok, beleértve a CMR-fuvarleveleket (Egyezmény a Nemzetközi Közúti Árufuvarozási Szerződésről), fuvarlevelek, szállítólevelek, légi fuvarlevelek, valamint bármely más olyan hiteles dokumentum, amely közvetlenül összekapcsolható a szóban forgó releváns termékkel.

A vámhatóságnál az újraimportáló megadja a vám-árnyilatkozatban a beszállító(k)tól kapott hivatkozási számo(ka)t. Amennyiben nem kapta meg az említett hivatkozási számo(ka)t, az újraimportáló használhat **hagyományos hivatkozási számot** is, amelyet a Bizottság közöl az újraimportáláshoz benyújtott vám-árnyilatkozatban történő felhasználás céljából. Az illetékes hatóságokat a vámhatóságnál tájékoztatják a kellő gondosságra vonatkozó nyilatkozat hagyományos hivatkozási számának használatáról, lehetővé téve számukra a nyomon követés, az ellenőrzés és a kontrollmechanizmusok további lépéseinek elvégzését.

A fentiek abban az esetben is alkalmazandók, ha az importált termék olyan releváns termékekből áll, amelyeket korábban már kivittek az EU piacáról, és kellő gondosság tárgyát képezték (példa: kakaóbabot visznek ki az EU-ból egy harmadik országba csokoládé előállítására céljából, majd ezt követően a csokoládét szabad forgalomba bocsátják az EU-ban).

A releváns termékek azon részei tekintetében, amelyekre nem vonatkozott a kellő gondosság, a piaci szereplőknek kellő gondossággal kell eljárniuk, és kellő gondosságra vonatkozó nyilatkozatot kell benyújtaniuk.

5.5. Mely vámeljárássok érintettek?

A „szabad forgalomba bocsátás” vagy „kivitel” vámeljárástól eltérő vám eljárás (például vámraktározási eljárás, aktív feldolgozási eljárás, ideiglenes behozatali eljárás) alá vont releváns termékek nem tartoznak a rendelet hatálya alá.

5.6. A nem az EU-ban előállított termékek forgalomba hozatalához szükséges vámkezelés?

Ebben az esetben elegendő dokumentáció lehet a vám-árnyilatkozat?

Igen, az EU-n kívül előállított releváns áruk vagy releváns termékek forgalomba hozatalához szükség van vámkezelésre a forgalomba hozatal előtt. Ebben az összefüggésben csak a vám-árnyilatkozat (és nem a fuvarlevél vagy más kereskedelmi vagy logisztikai okmány) tekinthető megfelelő bizonyítéknak, amennyiben közvetlenül összekapcsolható a szóban forgó termékkel.

5.6.1. Hogyan alkalmazandó a rendelet a kivitelre, és milyen kötelezettségek hárulnak az exportőrökre? (ÚJ)

Az erdőirtásról szóló rendelet 2. cikkének 15–15b. pontjában szereplő fogalom meghatározások értelmében az a személy, aki vagy amely kereskedelmi tevékenység keretében releváns terméket exportál, vagy „piaci szereplőnek” vagy „downstream piaci szereplőnek” minősül, attól függően, hogy az adott terméket korábban forgalomba hozta-e az uniós piacon az (upstream) piaci szereplőnek minősülő másik személy (az ezekkel a szerepkörökkel kapcsolatos további információkat lásd a GYIK 3.1. pontjában).

Ha az exportőr „piaci szereplőnek” minősül, a piaci szereplő méretéről függően (elsődleges mikro- vagy kis méretű piaci szereplő vagy nem elsődleges mikro- vagy kis méretű piaci szereplő) vonatkoznak rá az általános kötelezettségek. Kivitelkor a hivatkozási számot vagy az árnyilatkozat-azonosítót a releváns termék kivitelét megelőzően a vámhatóság rendelkezésére kell bocsátani (az erdőirtásról szóló rendelet 26. cikkének (4) bekezdése).

Azokban az esetekben, amikor egy downstream piaci szereplő exportál releváns terméket, a termék kivitelkor nem kell megadni a hivatkozási számot vagy az árnyilatkozat-azonosítót a vámhatóságoknak (lásd az erdőirtásról szóló rendelet 26. cikkének (4) bekezdését); ehelyett használható egy külön TARIC-tanúsítványkód, amely mentesíti a downstream piaci szereplőket a hivatkozási számok vagy árnyilatkozat-azonosítók rendelkezésre bocsátásnak kötelezettsége alól.

1. példa: „A” vállalat kávébabot vásárol „S” beszállítótól az uniós piacon, majd exportálja azt. „A” downstream piaci szereplő („S” vagy annak egyik beszállítója előtte következik a beszállítási láncban), ami azt jelenti, hogy „A”-nak nem kell hivatkozási számot megadnia a kivitelkor, hanem használhat külön TARIC-tanúsítványkódot.

2. példa: „B” vállalat kakaót importál, azt csokoládévá dolgozza fel, amelyet azután exportál. A kivitel időpontjában „B” vállalat downstream piaci szereplőnek tekinthető, ami azt jelenti, hogy „B”-nek nem kell hivatkozási számot megadnia a kivitelkor, hanem használhat külön TARIC-tanúsítványkódot (a feldolgozásakor az egyes személyek által betölthető kettős szerepkör és annak következményei tekintetében lásd a GYIK 3.8. pontját).

5.7. Mi a tanúsítási vagy ellenőrzési rendszerek szerepe? (FRISSÍTETT)

A tanúsítási rendszereket az ellátási lánc tagjai használhatják kockázatértékelésük elősegítésére, amennyiben a tanúsítás kiterjed a rendelet szerinti kötelezettségeik teljesítéséhez szükséges információkra. A piaci szereplőknek továbbra is kellő gondossággal kell eljárniuk, és továbbra is felelősséggel tartoznak a jogsértésekért.

Az Európai Bizottság iránymutatásokat tartalmazó dokumentuma további magyarázatokkal szolgál a tanúsítási és a harmadik fél által biztosított ellenőrzési rendszerek kockázatértékelésben és kockázatcsökkentésben betöltött szerepéről.

5.8. Mennyi ideig kell megőrizni a dokumentumokat? (FRISSÍTETT)

Mennyi ideig kell megőriznie a piaci szereplőnek a kellő gondosság gyakorlásához használt dokumentumokat? A piaci szereplőknek, a downstream piaci szereplőknek és a kereskedőknek meg kell őrizniük az általuk az uniós piacon forgalomba hozott vagy forgalmazott vagy exportált releváns termékekre vonatkozó releváns információkat? Mi tekinthető ezen időtartam kezdetének? (FRISSÍTETT)

A piaci szereplőknek gyűjteniük és rendszerezniük kell, valamint a releváns áruk és releváns termékek uniós piacon történő forgalomba hozatalának vagy kivitelének az időpontjától számított öt évig meg kell őrizniük az erdőirtásról szóló rendelet 9. cikke alapján gyűjtött, bizonyítékokkal alátámasztott információkat. Az erdőirtásról szóló rendelet 10. cikke (4) bekezdésének és 11. cikke (3) bekezdésének rendelkezései alapján a piaci szereplőknek tudniuk kell igazolni, hogy miként érvényesítették a kellő gondosságot, és milyen kockázatcsökkentő intézkedéseket vezettek be abban az esetben, ha kockázatot azonosítottak. Az ezekre az intézkedésekre vonatkozó dokumentumokat a kellő gondosság gyakorlását követően legalább öt évig meg kell őrizni. A piaci szereplőknek továbbá nyilvántartást kell vezetniük a kellő gondosságra vonatkozó nyilatkozatokról, a kellő gondosságra vonatkozó nyilatkozat információs rendszerbe történő benyújtásának időpontjától számított öt évig, ami megelőzi a termék uniós piacon történő forgalomba hozatalának vagy kivitelének az időpontját.

A downstream piaci szereplőknek és a kereskedőknek a releváns termékek uniós piacon történő forgalomba hozatalának vagy kivitelének időpontjától számítva legalább öt évig meg kell őrizniük az erdőirtásról szóló rendelet 5. cikkének (3) bekezdésében felsorolt információkat, beleértve a kellő gondosságra vonatkozó nyilatkozatok hivatkozási számait is, ha beszállítójuk piaci szereplő.

5.9. Melyek az „elhanyagolható kockázatú termékekre” vonatkozó kritériumok?

Az „elhanyagolható kockázat” kifejezés az uniós piacon forgalomba hozni vagy az Unióból kivinni szándékozott releváns termékekre vonatkozó kockázat szintje, amennyiben ezek az

árúk vagy termékek – a termékspecifikus és az általános információk, valamint szükség esetén a megfelelő kockázatcsökkentő intézkedések alkalmazásának teljes körű értékelése alapján – nem adnak okot azzal kapcsolatos kétségre, hogy nem felelnek meg az erdőirtásról szóló rendelet 3. cikke a) vagy b) pontjának.

5.10. Mentességet élveznek-e az „elhanyagolható kockázatú termékek”?

Értelmezhető-e az „elhanyagolható kockázat”-nak az erdőirtásról szóló rendelet 2. cikke 26. pontja szerinti, a 10. cikk (1) bekezdésével összefüggésben értelmezett fogalma úgy, hogy az mentességet biztosít a rendelet alól? (FRISSÍTETT)

Nem. A piaci szereplők csak (az erdőirtásról szóló rendelet 4. cikkének (1) bekezdése szerinti) **kellő gondosságra vonatkozó eljárás eredményeként** állapíthatnak meg „elhanyagolható kockázatot” (ami a releváns termékek uniós piacon történő forgalomba hozatalának, forgalmazásának és kivitelének előfeltétele). A kellő gondosságra vonatkozó eljárás lefolytatása a piaci szereplők és a kereskedők e rendelet szerinti alapvető kötelezettsége, amelyre semmilyen mentesség nem vonatkozik.

Kérjük, vegye figyelembe, hogy az „elhanyagolható kockázat” elem nem vonatkozik az árukra (a rendeletben nem szerepel az egyes áruk „kockázati státusza”).

5.11. Egy adott országból származó bizonyos áruk tekinthetők-e „elhanyagolható kockázatnak”?

Egy adott országból származó pálmaolaj, gumi, kávé, kakaó vagy fa tekinthető-e „elhanyagolható kockázatnak”?

Nem. Lásd a fenti kérdést.

5.12. Az „erdőirtásmentes” követelménynek való megfelelés ellenőrzése során melyik az időpont, amelyikre az ellenőrzéseknek összpontosítaniuk kell?

Annak értékelése során, hogy az áru hozzájárult-e az erdőirtáshoz, vissza kell tekinteni az időben annak megállapítása érdekében, hogy a termőterület erdő volt-e (a 2. cikkben szereplő fogalommeghatározással összhangban) a rendeletben foglalt határidő (nevezetesen 2020. december 31.) után.

5.13. Mely termékek esetében van szükség a piaci szereplők által kiállított dokumentációra a kellő gondosságra vonatkozó kötelezettségeikkel összefüggésben?

Dokumentációra csak a rendelet hatálya alá tartozó termékek esetében van szükség (az I. mellékletben felsorolt HR-kódok). Nincs szükség dokumentációra azon árucikkek esetében, amelyek olyan áruk felhasználásával készültek, amelyek nem tartoznak a rendelet hatálya alá (vagyis nem szerepelnek az I. mellékletben).

5.14. Mikor kell a kkv-nak nem minősülő piaci szereplőknek elkészíteniük első éves jelentéseiket az erdőirtásról szóló rendelet 12. cikkének (3) bekezdésével összhangban? (FRISSÍTETT)

Az erdőirtásról szóló rendelet 2026. december 30-tól lesz végrehajtható (kivéve a legtöbb mikro- vagy kis méretű piaci szereplő esetében, amelyekre vonatkozóan az időpont 2027. június 30.). A 12. cikk (3) bekezdése előírja az érintett vállalatok számára, hogy az erdőirtásról szóló rendelet követelményeinek való megfelelés érdekében éves jelentést tegyenek közzé tevékenységeikről. Mivel 2027 lesz az első olyan év, amelyre vonatkozóan az erdőirtásról szóló rendelet alkalmazandó, az első (a 2027-es évre vonatkozó) jelentést 2027. december 30. után kell közzétenni.

Azoknak a vállalatoknak, amelyek más vonatkozó uniós jogszabály (mint például a fenntarthatósággal kapcsolatos vállalati átvilágításról szóló irányelv [CSDDD]⁷ vagy a fenntarthatósággal kapcsolatos vállalati beszámolásról szóló irányelv [CSRD]) által előírt jelentéstételi kötelezettségeikkel összefüggésben már jelentést tettek az erdőirtásról szóló rendelet 12. cikkének (3) bekezdésében szereplő releváns elemekről, nem kell megismételniük a jelentéstételt.

5.15. (TÖRÖLT)

5.16. Lesz előre meghatározott formátum vagy kérdéslista a kellő gondossággal történő eljáráshoz?

Nem. A piaci szereplőknek az erdőirtásról szóló rendelet 8., 9., 10., és 11. cikkével összhangban kell teljesíteniük a kellő gondosságra vonatkozó kötelezettségeiket. A releváns termékek uniós piacon történő forgalomba hozatalának/kivitelének előfeltétele, hogy ne álljon fenn kockázat, vagy csak elhanyagolható kockázat álljon fenn.

Kérjük, vegye figyelembe, hogy a kellő gondossággal történő eljárás nem csupán egy „rovatkipipálás gyakorlat”. Függhet tehát az adott kontextustól és az ellátási lánctól, amennyiben kiterjed a kellő gondossággal történő eljárásnak a rendeletben leírt különböző lépéseire (vagyis a tájékoztatási követelményre, a kockázatértékelésre és a kockázatcsökkentésre, az erdőirtásról szóló rendelet 9., 10. és 11. cikkével összhangban, amennyiben az erdőirtásról szóló rendelet 13. cikke nem alkalmazandó).

⁷ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2024/1760 irányelve (2024. június 13.) a fenntarthatósággal kapcsolatos vállalati átvilágításról, valamint az (EU) 2019/1937 irányelv és az (EU) 2023/2859 rendelet módosításáról (HL L, 2024/1760, 2024.7.5., ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2024/1760/oj>), amelyet a 2006/43/EK, a 2013/34/EU, az (EU) 2022/2464 és az (EU) 2024/1760 irányelvnek a fenntarthatósággal kapcsolatos egyes vállalati beszámolási követelmények és a fenntarthatósággal kapcsolatos egyes vállalati átvilágítási követelmények tekintetében történő módosításáról szóló, 2026. február 24-i (EU) 2026/470 európai parlamenti és tanácsi irányelv módosított (HL L, 2026/470, 2026.2.26., ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2026/470/oj>).

5.17. Regisztrálniuk kell az információs rendszerben azoknak a piaci szereplőknek (és/vagy meghatalmazott képviselőiknek), downstream piaci szereplőknek és kereskedőknek, akik vagy amelyek releváns termékeket kívánnak az uniós piacon forgalomba hozni, forgalmazni vagy onnan exportálni? (FRISSÍTETT)

A piaci szereplőknek a kellő gondosságra vonatkozó nyilatkozat benyújtását megelőzően regisztrálniuk kell. Alternatív megoldásként meghatalmazott képviselő szolgáltatásait is igénybe vehetik (akinek – mint ilyen – szintén regisztrálnia kell a rendszerben). A kkv-nak nem minősülő downstream piaci szereplőknek és a kkv-nak nem minősülő kereskedőknek az erdőirtásról szóló rendelet 5. cikkének (2) bekezdése értelmében jogszabályi kötelezettsége, hogy regisztráljanak az információs rendszerben.

5.18. Közzétesz-e a Bizottság további részleteket a releváns termékek megfelelőségének ellenőrzéséhez használandó műholdas képalkotó eszközökről (például a minimális felbontás vonatkozásában)? (FRISSÍTETT)

Noha a térbeli képalkotó eszközök nagyban segíthetik a piaci szereplőket a kellő gondosságra vonatkozó kötelezettségeik teljesítésében, valamint a tagállamok illetékes hatóságait az ellenőrzések elvégzése során, a rendelet nem írja elő konkrét műholdas képalkotó eszközök használatát vagy a műholdas kép felbontására vonatkozó küszöbértéket az erdőirtás-mentesség dokumentálásához. A GYIK 9.10.6. pontja példákat tartalmaz olyan eszközökre, amelyek segítségével megállapítható, hogy a térinformatikai adatok egyeznek-e az erdőterületek térképeken feltüntetett helyével.

5.19. Milyen gyakran kell a kellő gondosságra vonatkozó nyilatkozatokat benyújtani az információs rendszerben, és azok vonatkozhatnak-e több szállítmányra/tételre? Mi a teendő azokkal a helyzetekkel kapcsolatban, amikor a releváns termékek egymást követően, egy adott időszak alatt hozhatók forgalomba? (FRISSÍTETT)

A kellő gondosságra vonatkozó nyilatkozat több különböző releváns termék több fizikai tételére/szállítmányára is vonatkozhat. Ezekben a helyzetekben a piaci szereplőknek meg kell erősítenie, hogy kellő gondossággal jártak el az uniós piacon forgalomba hozni vagy onnan kivinni kívánt valamennyi releváns termék tekintetében, és nem vagy csak elhanyagolható kockázatot állapítottak meg arra vonatkozóan, hogy a releváns termékek nem felelnek meg az erdőirtásról szóló rendelet 3. cikke a) vagy b) pontjának (II. melléklet), és hogy az adott piaci szereplő felelősséget vállal azért, hogy a releváns termékek megfelelnek az erdőirtásról szóló rendelet 3. cikkének (az erdőirtásról szóló rendelet 4. cikkének (3) bekezdése).

Emellett vannak jogi követelmények és gyakorlati megfontolások, amelyeket szintén figyelembe kell venni:

1. Az uniós piacon forgalomba hozott vagy onnan kivitt valamennyi releváns termék mennyiségét meg kell adni a kellő gondosságra vonatkozó nyilatkozatban (az erdőirtásról szóló rendelet 3. cikkének c) pontja), és ezt a nyilatkozatot a releváns termékek minden tételének/szállítmányának a forgalomba hozatala vagy kivitele előtt be kell nyújtani (az erdőirtásról szóló rendelet 4. cikkének (2) bekezdése).
2. Miután a kellő gondosságra vonatkozó nyilatkozatban szereplő termékek mennyiségét teljes mértékben forgalomba hozták vagy exportálták, ugyanazon piaci szereplőnek újabb nyilatkozatot kell benyújtania a további mennyiségekre vonatkozóan.

3. Az erdőirtásról szóló rendelet 12. cikkének (2) bekezdésével összhangban a piaci szereplőknek évente egyszer felül kell vizsgálniuk a kellő gondosság elvén alapuló rendszerüket. Ezért a kellő gondosságra vonatkozó nyilatkozatnak nem kell tartalmaznia a szállítmányokat/tételeket a nyilatkozat benyújtásától számított egy évnél hosszabb időszakra vonatkozóan. Emellett a hosszabb időszak nehézségeket okozhat a bejelentett termékek és a ténylegesen forgalomba hozott vagy exportált termékek közötti megfelelés igazolása tekintetében.
4. A kellő gondosságra vonatkozó nyilatkozattal a piaci szereplő megerősíti, hogy együttesen vagy egyénileg kellő gondossággal járt el minden olyan releváns termék tekintetében, amelyet az uniós piacon kíván forgalomba hozni, illetve exportálni kíván, és hogy nem áll fenn vagy csak elhanyagolható kockázata áll fenn annak, hogy a releváns termékek nem felelnek meg a rendeletnek. Ezért a kellő gondosságra vonatkozó nyilatkozatnak elvben ki kell terjednie azokra az árukra, amelyeket már előállítottak, azaz a releváns területegységeken – vagy szarvasmarha esetében létesítményekben – termesztettek, kitermeltek, kinyertek vagy felneveltek. Más szóval a piaci szereplőknek elvben képesnek kell lenniük arra, hogy a kellő gondosságra vonatkozó nyilatkozatot összekapcsolják a meglévő árukkal. Ez alól a szabály alóli kivételként, amikor egy piaci szereplő a jogszerűség és az erdőirtásmentesség, valamint az erdőpusztulás hiánya tekintetében változatlan feltételek mellett ugyanazokról a területegységekről vagy létesítményekből folytat beszerzést, az adott piaci szereplő kellő gondossággal eljárva a betakarítást/kitermelést megelőzően is benyújthatja a kellő gondosságra vonatkozó nyilatkozatot. Másrészt nem szükséges, hogy az a konkrét termék, amit forgalomba fognak hozni, már le legyen gyártva: például abban az esetben, ha fabútorokat jelentenek be a kellő gondosságra vonatkozó nyilatkozatban, a fákat ugyan ki kell termelni a kellő gondosságra vonatkozó nyilatkozat benyújtásáig, de nem szükséges, hogy a bútorok már le legyenek gyártva.
5. A kellő gondosságra vonatkozó nyilatkozatban bejelentett termékek mennyiségének meg kell felelnie azoknak a mennyiségeknek, amelyek tekintetében a piaci szereplő kellő gondossággal járt el, és amelyeket az uniós piacon történő forgalomba hozatalra, illetve kivitelre szánnak. Ez magában foglalja azt is, hogy egy termék nem szerepelhet ugyanazon személy által benyújtott több, kellő gondosságra vonatkozó nyilatkozatban. Ha egy személy nem tudja, hogy mely termékeket fogják értékesíteni az EU piacán, és mely termékeket fogják exportálni a kellő gondosságra vonatkozó nyilatkozat benyújtásakor, lehetőség van arra, hogy az összes terméket „kiviteli” kellő gondosságra vonatkozó nyilatkozatban jelentsen be, és megőrizze a megfelelő mennyiségeket igazoló dokumentációt. Az illetékes hatóság kérésére a piaci szereplőknek tudniuk kell igazolni ezt a megfelelést az erdőirtásról szóló rendelet 12. cikkével összhangban létrehozott, a kellő gondosság elvén alapuló rendszerükben. Kivéve azokat az eseteket, amelyekben egyszerűsített kellő gondosság alkalmazandó (az erdőirtásról szóló rendelet 13. cikke), a piaci szereplőknek bizonyítékot kell szolgáltatnia arra vonatkozóan, hogy a meg nem felelés kockázatát (az erdőirtásmentességre és a jogszerűségre vonatkozó követelmény tekintetében) minden termék esetében értékelték az erdőirtásról szóló rendelet 10. cikkének (2) bekezdésével összhangban, és hogy ez a kockázat valamennyi bejelentett termék esetében elhanyagolható. A fent említett levelezést igazoló megfelelő nyilvántartásokat a (legutolsó) forgalomba hozatal időpontjától számított öt évig meg

kell őrizni, és kérésre az illetékes hatóság rendelkezésére kell bocsátani (az erdőirtásról szóló rendelet 9. cikke). Amennyiben a kellő gondosságra vonatkozó nyilatkozatban bejelentett mennyiségnek nem a teljes részét hozzák forgalomba vagy exportálják, a piaci szereplőnek öt évig meg kell őriznie a bejelentett és ténylegesen forgalomba hozott vagy exportált mennyiség közötti különbséget magyarázó megfelelő nyilvántartásokat, és azokat kérésre az illetékes hatóság rendelkezésére kell bocsátania (az erdőirtásról szóló rendelet 9. cikke).

6. A földrajzi helymeghatározási adatokat tartalmazó, a kellő gondosságra vonatkozó egyedi nyilatkozatnak az információs rendszerbe való feltöltésre megállapított praktikus mérethatáron (25 MB) belül kell maradnia.
7. Amennyiben a kellő gondosságra vonatkozó nyilatkozat több tételre/szállítmányra vonatkozik, ez a további komplexitás növelheti a piaci szereplő meg nem felelésének a kockázatát. A piaci szereplő teljes körű felelősséget vállal az összes tétel/szállítmány megfeleléséért, valamint a kellő gondosságra vonatkozó nyilatkozatban szereplő információkért (amelyek tartalmazzák az előállító országot és az összes területegység földrajzi helymeghatározását). A további komplexitás releváns lehet az illetékes hatóságok által az elvégzendő ellenőrzések meghatározásához alkalmazott kockázatalapú megközelítés szempontjából (az erdőirtásról szóló rendelet 16. cikke). Adott esetben a meg nem felelés miatti ideiglenes intézkedések vagy fellépések alkalmazhatók a kellő gondosságra vonatkozó nyilatkozatban szereplő valamennyi releváns termékre, beleértve azokat is, amelyek külön tételekben/szállítmányokban találhatóak.

5.20. Mi a kellő gondosságra vonatkozó nyilatkozat vagy az egyszerűsített árunyilatkozat benyújtásának legkésőbbi időpontja? (FRISSÍTETT)

Az erdőirtásról szóló rendelet 4. cikkének (1) bekezdése értelmében a piaci szereplőknek a releváns termékek 3. cikknek való megfelelésének bizonyítása érdekében a 8. cikkel összhangban kellő gondossággal kell eljárniuk a releváns termékek forgalomba hozatala vagy azok kivitele előtt.

Az uniós piacra belépő releváns termékek (behozatal) vagy az uniós piacot elhagyó releváns termékek (kivitel) esetében a kellő gondosságra vonatkozó nyilatkozat hivatkozási számát a vámhatóságok rendelkezésére kell bocsátani. E célból a vám-árunyilatkozatot benyújtó személynek (vagyis a nyilatkozattevőnek) fel kell tüntetnie a kellő gondosságra vonatkozó nyilatkozat hivatkozási számát az adott releváns termék vonatkozásában benyújtott vám-árunyilatkozaton, az erdőirtásról szóló rendelet 26. cikkével összhangban. Tehát be kell nyújtani a kellő gondosságra vonatkozó nyilatkozatot, és meg kell szerezni a kellő gondosságra vonatkozó nyilatkozat hivatkozási számát a vám-árunyilatkozat benyújtása előtt⁸. Ugyanez vonatkozik az egyszerűsített árunyilatkozatnak az elsődleges mikro- vagy kis méretű piaci szereplők által első alkalommal végrehajtott forgalomba hozatal vagy kivitelt megelőzően történő benyújtására.

⁸ Közép- és hosszú távon a piaci szereplőknek lehetőségük lesz arra, hogy egyszerre nyújtsák be vám-árunyilatkozataikat és a kellő gondosságra vonatkozó nyilatkozatot, az erdőirtásról szóló rendelet 28. cikkének (2) bekezdése alapján. Egyelőre ez még nem alkalmazható, így ebben a dokumentumban még nem tárgyaljuk. E tekintetben kellő időben külön útmutató és gyakran ismételt kérdések állnak majd rendelkezésre.

Amennyiben a kellő gondosságra vonatkozó nyilatkozat több szállítmányra/tételre vonatkozik, a kellő gondosságra vonatkozó nyilatkozathoz rendelt ugyanazon hivatkozási számra több vám-árunyilatkozatban is hivatkozni lehet, feltéve, hogy tiszteletben tartják az erdőirtásról szóló rendelet jogi követelményeit. Arra is lehetőség van, hogy ugyanazon vám-árunyilatkozatban több, kellő gondosságra vonatkozó nyilatkozat hivatkozási számát is feltüntessék.

Az EU-ban előállított áruk és más olyan termékek esetében, amelyeket belföldön hoznak forgalomba az uniós piacon, a forgalomba hozatal pontos dátumán az az időpont értendő, amikor 1. a termék fizikailag elérhetővé válik az uniós piacon (azaz amikor az árut előállították, származtatott termék esetében pedig amikor a terméket elkészítették), 2. két vagy több jogi vagy természetes személy olyan megállapodást kötött, amelyben a piaci szereplő ígéretet tesz a releváns termék szállítására, és 3. a termék fizikai szállítását vagy rendelkezésre bocsátását magában foglaló esetekben pedig a rendelkezésre bocsátási folyamat kezdetét vette (például kezdeményezték a releváns termékek berakodását a tehergépkocsiba vagy a teherszállító hajóba). A szerződéses megállapodás rendelkezhet ellenérték fejében vagy térítésmentesen történő szállításról.

Egy erdővel kapcsolatos példával illusztrálva, rönkök értékesítése esetében a kellő gondosságra vonatkozó nyilatkozatot (vagy elsődleges mikro- vagy kis méretű piaci szereplő általi első forgalomba hozatalt megelőzően az egyszerűsített árunyilatkozatot) **legkésőbb addig az időpontig be kell nyújtani**, amikor a következő három elem teljesül: i. a kitermelt rönkök rendelkezésre állnak, ii. a kitermelt rönkök megvásárlására/szállítására vonatkozó megállapodást véglegesítették azzal, hogy megállapodtak egy harmadik fél, például fűrésztelep részére történő rendelkezésre bocsátásról, és iii. a rönköket szállítás céljából felrakodták egy tehergépjárműre. A rönkök rendelkezésre bocsátása nem szükségszerűen követeli meg a termék fizikai átadását. Ha nem történik fizikai rendelkezésre bocsátás, csak az 1. és a 2. elem a meghatározó a belföldi forgatókönyv szerinti forgalomba hozatal időpontja tekintetében.

5.21. Mi a kellő gondosságra vonatkozó nyilatkozat vagy egyszerűsített árunyilatkozat benyújtásának legkorábbi időpontja? (FRISSÍTETT)

Az erdőirtásról szóló rendelet 4. cikkének (1) bekezdése értelmében a piaci szereplőknek a releváns termékek 3. cikknek való megfelelésének bizonyítása érdekében a 8. cikkel összhangban kellő gondossággal kell eljárniuk a releváns termékek forgalomba hozatala vagy azok kivitele előtt.

A kellő gondosságra vonatkozó nyilatkozatot legkorábban azt követően lehet benyújtani, hogy érvényesült a kellő gondosság, és a benyújtáshoz szükséges valamennyi információ rendelkezésre áll (beleértve a forgalomba hozatalra, forgalmazásra vagy kivitelre szánt mennyiséget is). Meg kell jegyezni továbbá, hogy – amint azt az 5.19. GYIK tartalmazza – a kellő gondosságra vonatkozó nyilatkozatnak nem kell tartalmaznia a szállítmányokat/tételeket a nyilatkozat benyújtásától számított egy évnél hosszabb időszakra vonatkozóan.

Mivel az egyszerűsített árunyilatkozat a kellő gondossággal való eljárást megelőzően is benyújtható, a benyújtás lehetséges legkorábbi időpontja rugalmasan állapítható meg (a legkésőbbi időpontot lásd a GYIK fenti 5.20. pontjában).

5.22. (TÖRÖLT)

ooo

6. Összehasonlító teljesítményértékelés és partnerségek

6.1. Mit jelent az országok összehasonlító teljesítményértékelése? (FRISSÍTETT)

A Bizottság által működtetett összehasonlító teljesítményértékelési rendszer az országokat vagy azok részeit három kategóriába sorolja (magas, átlagos és alacsony kockázatú) az ilyen országokban a nem erdőirtásmentes áruk előállítása kockázatának a szintje szerint.

Az országok vagy azok részei kockázati státuszának meghatározására vonatkozó kritériumokat az erdőirtásról szóló rendelet 29. cikke határozza meg. Az erdőirtásról szóló rendelet 29. cikkének (2) bekezdése felhatalmazza a Bizottságot, hogy dolgozzon ki egy rendszert, és tegye közzé az alacsony vagy magas kockázatot jelentő országok vagy azok részei listáját. Ennek alapját mennyiségi és minőségi kritériumok objektív és átlátható értékelése képezi, figyelembe véve a legújabb tudományos bizonyítékokat, a nemzetközileg elismert forrásokat és a helyszínen ellenőrzött információkat.

6.2. Mi a módszertan? (FRISSÍTETT)

Az összehasonlító teljesítményértékelés módszertanának fő elveit a Bizottság 2024. október 2-án kiadott, a nemzetközi együttműködésben való szerepvállalás stratégiai keretéről szóló közleményének a melléklete ismerteti⁹.

A Bizottság módszertana határozottan a méltányosság, a tárgyilagosság és az átláthatóság iránti elkötelezettségből fakad. Tudományos eredményeken és a rendelkezésre álló legújabb, nemzetközileg elismert – elsősorban az ENSZ Élelmezési és Mezőgazdasági Szervezete által végzett, a globális erdészeti erőforrásokra vonatkozó felmérésből származó – adatokon alapuló mennyiségi kritériumokra támaszkodik. A Bizottság e mérhető tényezőkre összpontosítva gondoskodik arról, hogy a besorolási folyamat megbízható adatokon nyugodjon, ugyanakkor adott esetben minőségi értékelési módszertannal párosuljon. Az összehasonlító teljesítményértékelési rendszerhez használt módszertant egy bizottsági szolgálati munkadokumentum ismerteti¹⁰.

⁹ C/2024/6604, EUR-Lex – 52024XC06604 – HU – EUR-Lex.

¹⁰ A BIZOTTSÁG VÉGREHAJTÁSI RENDELETE az erdőirtásról szóló rendelet alkalmazására vonatkozó szabályok megállapításáról – Környezetvédelmi Főigazgatóság.

6.3. Az erdőirtásról szóló rendelet szerinti összehasonlító teljesítményértékelési rendszer kidolgozását rendszeresen ismertetik a több érdekelt felet tömörítő, erdőirtással foglalkozó platform ülésein és más releváns üléseken. Hogyan járulhatnak hozzá az érdekelt felek?

Hogyan kapcsolódhatnak az előállító országok és más érdekelt felek az összehasonlító teljesítményértékelés folyamatához, és hogyan kerül majd sor az előállító országok és más érdekelt felek által szolgáltatott információk értékelésére, ellenőrzésére és felhasználására?

Az erdőirtásról szóló rendelet 29. cikkének (5) bekezdése értelmében a Bizottság egyedi párbeszédet kezdeményez minden magas kockázatúként besorolt, vagy e besorolást kockázatos országgal azok kockázati szintjének csökkentése céljából. Ez a párbeszéd lehetőséget kínál a partnerországoknak arra, hogy a besorolás véglegesítése előtt további releváns információkat szolgáltatassanak, és szorosan együttműködjenek az EU-val.

6.4. Megoszthatnak az országok releváns adatokat a Bizottsággal?

Megoszthatnak az országok az e rendelet végrehajtása szempontjából relevánsnak vélt adatokat (például az erdőirtás és az erdőpusztulás arányaira vonatkozó adatokat) a Bizottsággal? Amennyiben igen, megtehetik ezt az erdőirtásról szóló rendelet 29. cikkének (5) bekezdésében előírt egyedi párbeszéd keretén kívül?

Bár ez a rendelet nem kötelezi a harmadik országokat arra, hogy megosszák a releváns adatokat az EU-val, azok az országok, amelyek ilyen adatokat kívánnak megosztani az EU-val, ezt bármely szakaszban megtehetik a rendelet hatálybalépését követően. Ezt attól függetlenül is megtehetik, hogy az ország folytat-e konkrét párbeszédet az EU-val, például e rendelet 29. cikkének (5) bekezdése alapján az összehasonlító teljesítményértékelésről, vagy más összefüggésben.

Emellett a Bizottság több országgal felveszi a kapcsolatot, különösen azokkal, amelyek az erdőirtásról szóló rendelet hatálya alá tartozó áruk tekintetében jelentős kereskedelmet folytatnak az EU-val. Ezek a párbeszédok lehetőséget kínálnak a releváns adatok és információk megosztására is.

6.5. Figyelembe fogják venni a jogszerűséggel kapcsolatos kockázatokat?

Az összehasonlító teljesítményértékelés során figyelembe fogják venni a jogszerűséggel kapcsolatos kockázatokat, valamint az erdőirtást és az erdőpusztulást? Hogyan fogják értékelni/figyelembe venni az összehasonlító teljesítményértékelési folyamat során az előállító országok jogszabályait és erdészeti politikáit, különösen a „jogszerű erdőirtás” tekintetében?

Az összehasonlító teljesítményértékelés kritériumainak felsorolását az erdőirtásról szóló rendelet 29. cikke tartalmazza. A Bizottság értékelése az erdőirtásról szóló rendelet 29. cikkének (3) és (4) bekezdésében meghatározott kritériumokon alapuló objektív és átlátható értékelési elemzésen fog alapulni. A vonatkozó mennyiségi kritériumok a következők: a) az erdőirtás és erdőpusztulás aránya, b) a mezőgazdasági földterületek releváns áruk

tekintetében történő bővítésének aránya, valamint c) a releváns áruk és releváns termékek előállításának tendenciái.

A rendeletben foglaltaknak megfelelően az értékelés során más kritériumok is figyelembe vehetők, köztük a) kormányok és harmadik felek (nem kormányzati szervezetek, iparág) által szolgáltatott információk, b) az érintett ország és az Unió és/vagy tagállamai közötti megállapodások és egyéb eszközök, amelyek kezelik az erdőirtást és az erdőpusztulást, c) az erdőirtás és az erdőpusztulás elleni küzdelemre irányuló nemzeti jogszabályok megléte és azok végrehajtása, d) átlátható adatok rendelkezésre állása az országban, e) adott esetben az őslakos népek jogait védő jogszabályok megléte, betartása, illetve hatékony végrehajtása, és g) a releváns áruk és a releváns termékek behozatalára vagy kivitelére az ENSZ Biztonsági Tanácsa vagy az Európai Unió Tanácsa által kiszabott nemzetközi szankciók stb.

6.6. Milyen támogatásban részesülnek az előállító országok és a mezőgazdasági kistermelők?

Hogyan támogatják az előállító országokat és a mezőgazdasági kistermelőket abban, hogy a rendeletnek megfelelő termékeket állítsanak elő? Hogyan biztosíthatjuk, hogy a mezőgazdasági kistermelőket ne zárják ki az ellátási láncokból?

Az EU és tagállamai fokozzák az együttműködést a partnerországokkal, a fogyasztó és az előállító országokkal egyaránt az erdőirtással és az erdőpusztulással szembeni közös fellépés érdekében, többek között az erdőirtásmentes értékláncokra irányuló globális Team Europe kezdeményezés révén. A Team Europe kezdeményezés keretében megvalósuló partnerségek és együttműködési mechanizmusok támogatni fogják az országokat abban, hogy fellépjenek az erdőirtással és az erdőpusztulással szemben konkrét szükséglet észlelése esetén, és amennyiben igény van az együttműködésre – például annak érdekében, hogy segítsék a mezőgazdasági kistermelőket és a vállalatokat annak biztosításában, hogy csak erdőirtásmentes ellátási láncokkal dolgozzanak. A Bizottság már finanszírozott olyan projekteket, amelyek célja az információk terjesztése, a tudatosság növelése és a technikai kérdések kezelése a leginkább érintett harmadik országok mezőgazdasági kistermelői számára szervezett munkaértekezletek révén.

További információk a mezőgazdasági kistermelők rendelkezésére álló lehetőségekről az erdőirtásról szóló rendeletben található.

6.7. Melyek a Team Europe kezdeményezés különböző elemei?

Hogyan működnek együtt a Team Europe kezdeményezés különböző elemei: a központ, a „Fenntartható mezőgazdaság az erdei ökoszisztémákért” (SAFE) projekt, az ezzel összefüggésben tervezett FPI projektek és létesítmények, de a tágabb összefüggésben, például regionális szinten releváns elemek is? Hogyan kerülnek el a párhuzamosságokat?

Az erdőirtásmentes értékláncokra irányuló Team Europe kezdeményezés az EU és tagállamai közös erőfeszítése, amelynek célja a mezőgazdasági termelésnek az erdőirtástól való függetlenítésére irányuló globális törekvések támogatása különböző afrikai, ázsiai és latin-amerikai érdekelt felekkel partnerségben (a jelenlegi költségvetés 86 millió EUR). A kezdeményezés tevékenységei és kiemelt projektjei révén az EU és az uniós tagállamok

előmozdítják a fenntartható értékláncok inkluzív és igazságos átmenetét, különösen a mezőgazdasági kistermelők és az alacsony jövedelmű országok számára. Ezt úgy teszik, hogy támogatják a partnerkormányokat azzal, hogy megteremtik az erdőirtás minimalizálását célzó vállalati fellépéshez szükséges keretfeltételeket, csökkentik az összetett értékláncok kockázatait, és a fenntartható agrárvállalkozásokba magánberuházásokat vonnak be. A kezdeményezés emellett támogatja a mezőgazdasági kistermelőket az erdők megőrzésében, és segíti az őslakos népeket és a helyi közösségeket jogaik védelmében.

A Team Europe kezdeményezés központja (röviden: „zéró erdőirtás központ”) tájékoztatást nyújt a partnerországoknak az erdőirtásmentes értékláncokról, és tudásmenedzsmentet folytat az EU és a tagállamok releváns, már meglévő projektjeinek koordinálása érdekében, a Team Europe kezdeményezés céljainak szentelt, a közeljövőben megvalósuló tevékenységekkel. Így biztosítható, hogy a Team Europe kezdeményezés keretében az előállító országokban az erdőirtásmentes értékláncokkal kapcsolatosan folytatandó különböző tevékenységek jobban összehangolhatók legyenek, feltárhatók legyenek a hiányosságok, és elkerülhetők legyenek az átfedések.

A **„Fenntartható mezőgazdaság az erdei ökoszisztémákért” (SAFE)**¹¹ projekt a Team Europe kezdeményezés együttműködési tevékenységének legfontosabb pillére (jelenlegi költségvetés: 65 millió EUR). A SAFE projekt megvalósítása jelenleg Brazíliában, Ecuadorban, Indonéziában, Zambiában, a Kongói Demokratikus Köztársaságban, Vietnámban, Peruban, Ugandában, Kamerunban és Burundiban zajlik. A SAFE projektet tovább fogják bővíteni, hogy több országra is kiterjedjen a tagállamok jövőbeni pénzügyi hozzájárulásai révén. A projekt lényege, hogy támogassa a mezőgazdasági kistermelőket a fenntartható és erdőirtásmentes értékláncokra való átállásban, és segítse az előállító országokat abban, hogy kedvező környezetet alakítsanak ki az uniós piachoz való hozzáférés megőrzéséhez és kiszélesítéséhez. A SAFE projekt jelenlegi időtartama 2024-től 2028-ig tart, és az tovább bővíthető az erdőirtásmentességre irányuló Team Europe kezdeményezéshez való tagállami hozzájárulások révén.

Az **erdőirtásmentes értékláncokkal kapcsolatos technikai eszköz** egy rugalmas, igényekre szabható eszköz, amely az előállító országoknak nyújt segítséget a technikai követelményekkel – például a földrajzi helymeghatározással, a földhasználat feltérképezésével és a nyomonkövethetőséggel – kapcsolatos szakismeretekkel, kiemelt figyelmet fordítva a mezőgazdasági kistermelők bevonására. Ezeket a tevékenységeket szorosan koordinálják az uniós küldöttségekkel, továbbá hozzáigazítják a már meglévő projektekhez és a SAFE projekthez a szinergiák megteremtése és az átfedések elkerülése érdekében.

6.8. Hogyan kapcsolódik a Team Europe kezdeményezés a CSDDD-hez? (FRISSÍTETT)

A Team Europe kezdeményezés központja a CSDDD-irányelvvel kapcsolatban szorosan együtt fog működni a partnerországok rendelkezésére álló uniós átvilágítási navigátor szolgáltatással¹², különösen a CSDDD hatálya alá tartozó nagyon nagy vállalatok mezőgazdasági értékláncai és az ezekben az értékláncokban működő mezőgazdasági

¹¹ [factsheet-tei-deforestation-free-value-chains-05122023_en.pdf](#).

¹² [Unió átvilágítási navigátor partnerországok számára – Nemzetközi partnerségek](#).

kistermelők tekintetében, amelyeket mind az erdőirtásról szóló rendelet, mind a CSDDD érinteni fog.

6.9. Hogyan mérsékelhetjük annak kockázatát, hogy a piaci szereplők elkerüljenek bizonyos ellátási láncokat vagy bizonyos előállító országokat/régiókat, amelyeket „magas kockázatúként” értékelnek?

Az átlagos és magas kockázatú országokból vagy országrészekből beszerzést végző piaci szereplőket ugyanazok a kellő gondosságra vonatkozó kötelezettség terhelik. Az egyetlen különbség az, hogy a magas kockázatú országokból származó szállítmányokat az illetékes hatóságok fokozott vizsgálatnak vetik alá (a piaci szereplők 9%-a magas kockázatú területekről végzi a beszerzéseit). Ebben az értelemben az ellátási láncokban nem indokoltak, illetve nem várhatók drasztikus változások. Emellett a magas kockázatúként történő besorolás a Bizottsággal folytatott egyedi párbeszédet von maga után az erdőirtás és az erdőpusztulás kiváltó okainak közös kezelése, valamint azok kockázati szintjének csökkentése érdekében.

6.10. Hogyan fogja biztosítani az EU az átláthatóságot?

Az összehasonlító teljesítményértékelési rendszerhez vezető folyamat átlátható lesz. Az összehasonlító teljesítményértékelés módszertanával kapcsolatban rendszeres tájékoztatásra és konzultációkra kerül sor a több érdekelt felet tömörítő, erdőirtással foglalkozó platform keretében, amelyben a 27 uniós tagállam mellett számos harmadik ország is részt vesz. A Bizottság naprakész tájékoztatást fog nyújtani az alkalmazott megközelítésről és módszertanról.

A rendeletben foglalt kötelezettségeivel összhangban továbbá a Bizottság egyedi párbeszédet kezdeményez minden magas kockázatúként besorolt, vagy e besorolást kockáztató országgal (még a besorolás elvégzése előtt) azok kockázati szintjének csökkentése céljából. Ez biztosítja, hogy ne kerüljön sor a kockázati státusz hirtelen bejelentésére, és lehetővé teszi mélyrehatóbb megbeszélések folytatását. Ez a párbeszéd alkalmat teremt a termelő országok számára arra, hogy további releváns információkat szolgáltatassanak.

ooo

7. Digitális megvalósítás (az erdőirtásról szóló rendelet szerinti információs rendszer)

7.1. Mi az információs rendszer és az „uniós egyablakos ügyintézés”?

Az információs rendszer olyan informatikai rendszer, amely tartalmazza a piaci szereplők és a kereskedők által a rendelet követelményeinek való megfelelés érdekében benyújtott, kellő gondosságra vonatkozó nyilatkozatot. Az információs rendszer működőképes, és biztosítja a felhasználók számára az erdőirtásról szóló rendelet 33. cikkének (2) bekezdésében felsorolt

funkciókat. A rendszer által biztosított funkciókat a Bizottság végrehajtási rendelete is rögzíti¹³.

Az (EU) 2022/2399 rendelettel létrehozott uniós egyablakos vámügyintézési környezet olyan keret, amely lehetővé teszi a vámügyi rendszerek és a nem vámügyi rendszerek – például az erdőirtásról szóló rendelet 33. cikke alapján létrehozott információs rendszer – közötti interoperabilitást. Az uniós egyablakos vámügyintézési környezet központi eleme, az európai uniós egyablakos vámügyi tanúsítványcsere-rendszer (EU CSW-CERTEX) összekapcsolja az információs rendszert a nemzeti vámügyi rendszerekkel, és lehetővé teszi a piaci szereplők által a vámhatóságoknak és a nem vámügyi hatóságoknak benyújtott adatok megosztását és feldolgozását. Az uniós egyablakos vámügyintézési környezet így valós idejű és digitális együttműködést fog biztosítani a vámhatóságok és a vámalakíságoktól eltérő alakíságok érvényesítéséért felelős illetékes hatóságok között, többek között a környezetvédelem területén.

7.2. Ezek milyen adatbiztonsági biztosítékokkal fognak rendelkezni?

Az információs rendszert, majd azt követően annak az uniós egyablakos vámügyintézési környezettel való összekapcsolását össze fogják hangolni az adatvédelmi és kiberbiztonsági biztosítékokra vonatkozó releváns és alkalmazandó rendelkezésekkel. Az Unió nyíltadat-politikájával összhangban a Bizottságnak hozzáférést kell biztosítania a szélesebb nyilvánosság számára az információs rendszer teljes anonimizált adatkészleteihez olyan, géppel olvasható, nyílt formátumban, amely garantálja az interoperabilitást, a további felhasználást és a hozzáférhetőséget. Ezeket az adatkészleteket megfelelően összesítik és anonimizálják.

7.3. Hogyan regisztrálhatnak a piaci szereplők, a kkv-nak nem minősülő downstream piaci szereplők és a kkv-nak nem minősülő kereskedők? (FRISSÍTETT)

Mit használhatnak a piaci szereplők, a downstream piaci szereplők és a kereskedők azonosító számként/cégjegyzékszámként az információs rendszerben? Hogyan kell regisztrálniuk az információs rendszerben azoknak a belföldi piaci szereplőknek/downstream piaci szereplőknek/kereskedőknek, amelyek nem rendelkeznek EORI-számmal, és esetleg nincs héaazonosító számuk?

A releváns árukat és releváns termékeket importáló vagy exportáló piaci szereplőknek az információs rendszerben történő nyilvántartásba vétel során meg kell adniuk érvényes EORI-számukat (**gazdálkodók nyilvántartási és azonosító száma**), amelyet valamely uniós tagállam vagy Észak-Írország (XI) tekintetében az Egyesült Királyság adott ki. Azok a belföldi szereplők, ideértve a piaci szereplőket, a kkv-nak nem minősülő downstream piaci szereplőket és a kkv-nak nem minősülő kereskedőket, akik vagy amelyek nem rendelkeznek EORI-számmal, az információs rendszer által támogatott valamely más olyan, egyedi azonosítóval – például héaazonosító számmal, adószámmal vagy bizonyos esetekben a globális földrajzi helymeghatározási számmal vagy egy legördülő menüből kiválasztható egyéb nemzeti

¹³ A Bizottság (EU) 2024/3084 végrehajtási rendeletének módosítása jelenleg folyamatban van; a módosított bizottsági végrehajtási rendeletre mutató hivatkozást szerepeltetni fogjuk, amint elérhetővé válik.

azonosítószámmal – regisztrálhatnak, amely lehetővé teszi az adott piaci szereplő vagy kereskedő egyedi és egyéni azonosítását.

7.4. Tárolhatja a rendszer a gyakran használt adatokat? (FRISSÍTETT)

Lehetséges lesz az információs rendszerben gyakran használt adatok (pl. gyakran használt HR-kódok és tudományos nevek) „tárolása” annak érdekében, hogy azokat automatikusan ki lehessen tölteni, és ne kelljen minden egyes új, kellő gondosságra vonatkozó nyilatkozatba vagy egyszerűsített árunyilatkozatba újból beleírni?

Az információs rendszer jelenleg nem tartalmazza ezt a funkciót. Mindazonáltal lehetőség lesz a már megszövegezett vagy benyújtott, kellő gondosságra vonatkozó nyilatkozatok vagy egyszerűsített árunyilatkozatok másolására, ezáltal csökkentve az új nyilatkozat kitöltéséhez szükséges időt. A piaci szereplők és a kereskedők felelőssége lesz, hogy a megfelelés biztosítása érdekében elvégezzék a másolt nyilatkozatban a szükséges módosításokat. Emellett rendelkezésre áll egy „importálás” gomb, amely lehetővé teszi a piaci szereplők számára, hogy egy előre meghatározott GeoJSON fájlból importálják az előállítás helyére vonatkozó információkat.

7.5. Képes lesz segíteni a rendszer a mezőgazdasági termelőket a földrajzi helyzet meghatározásában? Rendelkezésre fognak állni ortofotók vagy műholdfelvételek az információs rendszerben lévő térképeszközhöz? (FRISSÍTETT)

Az információs rendszer a piaci szereplők által az erdőirtásról szóló rendelet 4. cikkének (2) bekezdése szerint benyújtott egyszerűsített árunyilatkozatok és kellő gondosságra vonatkozó nyilatkozatok tára.

Az információs rendszer az OpenStreetMap (szabad világtérkép) eszközt használja forrásként a rendszerhez csatlakozó különböző országokkal kapcsolatos földrajzi információk tárolására. Ugyanakkor ez nem egy átfogó földrajzi információs rendszer eszköz, amely fejlett funkciókkal, például műholdas háttérképekkel rendelkezne. A rendszer a földrajzi helymeghatározási koordináták kiválasztását, bevitelét, kiigazítását és megjelenítését lehetővé tevő funkciókat kínál. Az információs rendszer ugyan platformot biztosít a felhasználók számára földrajzi helymeghatározási adataik kezeléséhez, de előfordulhat, hogy a felhasználók más eszközök és erőforrások – például ingyenes online térképszolgáltatások – segítségével ellenőrizni kívánják a földrajzi helymeghatározásra vonatkozó információik pontosságát.

7.6. Módosítható a kellő gondosságra vonatkozó nyilatkozat? (FRISSÍTETT)

Az (EU) 2024/3084 bizottsági végrehajtási rendelet¹⁴ 5. cikkével összhangban lehetőség van a kellő gondosságra vonatkozó nyilatkozat módosítására vagy visszavonására 72 órán belül azt követően, hogy a kellő gondosságra vonatkozó nyilatkozat hivatkozási számát az információs rendszer a felhasználó rendelkezésére bocsátotta. Nincs lehetőség visszavonásra vagy módosításra, ha a kellő gondosságra vonatkozó nyilatkozat hivatkozási számát már használták egy vám-árunyilatkozatban, ha a megfelelő terméket már forgalomba hozták, forgalmazták

¹⁴ Aktualizált hivatkozás kerül beillesztésre, amint elérhetővé válik.

az uniós piacon vagy exportálták onnan, vagy ha a piaci szereplőt értesítették arról, hogy ellenőrizni kívánják a kellő gondosságra vonatkozó nyilatkozatot, de ez utóbbi esetben a tilalom csak az ellenőrzés időtartama alatt érvényes.

7.7. Ki tekintheti meg az információs rendszerben tárolt földrajzi helymeghatározási adatokat? (FRISSÍTETT)

Az erdőirtásról szóló rendeletet a piaci szereplők által e rendelet alapján benyújtott információk ellenőrzése révén végrehajtó felelős hatóságok hozzáféréssel rendelkeznek a piaci szereplők által benyújtott földrajzi helymeghatározási adatokhoz. Ezenkívül az ellátási lánc azon tagjai, amelyek hivatkozási számmal (vagy árunyilatkozat-azonosítóval) és ellenőrzési számmal hozzáférhetnek a kellő gondosságra vonatkozó nyilatkozathoz (vagy egyszerűsített árunyilatkozathoz), akkor tekinthetnek be abba, ha a nyilatkozatot benyújtó felhasználó engedélyezte a földrajzi helymeghatározás felfedését.

7.8. Milyen adatformátumra van szükség a földrajzi helymeghatározás információs rendszerbe való feltöltéséhez?

A piaci szereplők az információs rendszerben megadhatják manuálisan a földrajzi helymeghatározást, vagy fájlban is feltölthetik. Az információs rendszerben támogatott fájlok formátuma GeoJSON. Az információs rendszer jelenleg a WGS-84 koordináta-formátumot támogatja, EPSG-4326 vetülettel.

7.9. Elkészült már az információs rendszer? (FRISSÍTETT)

Az erdőirtásról szóló rendelet 33. cikkében meghatározott információs rendszer 2024. december 4-én megkezdte működését. A regisztráció (a rendszer felhasználói számára) 2024 novemberében nyílt meg.

Az információs rendszert az idő múlásával és a végrehajtás előrehaladtával tovább finomítják. 2026 első felében átmenetileg leállították a rendszert az erdőirtásról szóló rendelet 2025. évi módosításai nyomán szükségessé vált frissítések telepítése érdekében.

7.10. (TÖRÖLT)

7.11. Mindig rendelkezésre áll az információs rendszer, vagy lesznek ismétlődő leállási időszakok? (FRISSÍTETT)

Az információs rendszert úgy alakították ki, hogy biztosítva legyen a magas szintű rendelkezésre állás és a folyamatos hozzáférhetőség. Az optimális teljesítmény fenntartása érdekében rövid karbantartási időszakokat ütemeztek be a szükséges frissítések elvégzésére. Ezeket a frissítéseket kellő időben előre bejelentik a Hírek részben, és a tervek szerint nem lesznek a felhasználói élményre gyakorolt hatások.

A Bizottság rendkívüli intézkedéseket fog közzétenni a rendszer nem tervezett elérhetetlensége által gyakorolt hatások enyhítése és mérséklése céljából.

7.12. Milyen adatbeviteli korlátok állnak fenn a kellő gondosságra vonatkozó nyilatkozatok esetében? Más szóval, mi az a maximális tartalom, amit a felhasználó egyetlen kellő gondossági nyilatkozatban megadhat? (FRISSÍTETT)

A kellő gondosságra vonatkozó nyilatkozat különböző adatmezőkből áll. A termékkel kapcsolatos adatelemeket a HR-kódokkal azonosított releváns termékek alá rendezik és csoportosítják. Egyetlen kellő gondosságra vonatkozó nyilatkozat legfeljebb 200 sor releváns terméket tartalmazhat (narancssárgával bekeretezett rész). A releváns termékek minden egyes sorára vonatkozóan a következő maximálisan megengedett korlátozások kerültek meghatározásra: 500 sor a tudományos név (nevek) / közönséges név (nevek) megadásához (kék színnel bekeretezett rész), valamint 1000 sor az „Előállítási hely” (zöld színnel bekeretezett rész) megadásához, amely tartalmazza az azokhoz a területegységekhez tartozó összes földrajzi helymeghatározási koordinátát is, amelyeken a releváns terméket az adott előállító országban előállították. Az „Előállító neve” és az „Előállítási hely leírása” opcionális mezők, amelyekben a felhasználó belső hivatkozás céljából adhat meg információkat. A felhasználó ugyanúgy megadhatja egy adott előállítási országban belül az összes földrajzi helymeghatározási koordinátát egyetlen „Előállítási hely” alatt. Egyetlen kellő gondosságra vonatkozó nyilatkozatban összesen 10 000 „Előállítási hely” szerepelhet.

6. Commodity(ies) or Product(s)

	Net Mass (Kg)	Volume (m3)	Supplementary Units	Area (ha)
Totals:	123.34	419.32	0	4.00

Commodity(ies) or Product(s) Description *	Net Mass (Kg)	Volume (m3)	Supplementary Units	Total Area (ha)
44 WOOD AND ARTICLES OF WOOD; WOOD CHARCOAL 4401 Fuel wood, in logs, in billets, in twigs, in faggots or in similar forms; wood in chips or particles; sawdust and wood waste and scrap, whether or not agglomerated in logs, briquettes, pellets or similar forms	123.34	419.32	Se	4.00

#	Scientific Name	Common Name
1	Abies sibirica	Fir

Producer Name	Country of Production *	Total Area (ha):
EPMK	Estonia (EE)	4.00

#	Production Place Description	Area (ha) *	Type *	Actions
1		4	Point	

Az információs rendszerben regisztrált természetes vagy jogi személyek bármely adott időpontban legfeljebb 50 kellő gondosságra vonatkozó nyilatkozatot tarthatnak tervezet státuszban.

7.13. Van-e lehetőség egy előállítási hely bejelentésére olyan GeoJSON-fájl feltöltésével, amely több országban fekvő területeket kijelölőkoordinátákat tartalmaz?

Ha valamely releváns terméket több országban állítanak elő, a felhasználónak minden egyes országra vonatkozóan külön-külön kell megadnia a földrajzi helymeghatározási koordinátákat, az erdőirtásról szóló rendelet II. mellékletének (3) pontjában előírtak szerint.

E követelmény szemléltetésére vegyünk egy olyan terméket, amelyet két területegységen állítanak elő, részben Belgiumban, részben pedig Magyarországon. Ebben az esetben a felhasználónak mindkét országra vonatkozóan külön-külön meg kell adnia az „előállítás helyét”, és külön-külön meg kell adnia a belgiumi és a magyarországi területegységek vonatkozó földrajzi helymeghatározási koordinátáit.

The screenshot displays a web application interface for managing production places. At the top, there is a '+ Add Production Place' button and 'Import' and 'Export' buttons. The interface is divided into two main sections, each representing a different production place.

Section 1: Soya plot Farm 1

- Producer Name:** Soya plot Farm 1
- Country of Production:** Hungary (HU)
- Total Area (ha):** 5.70
- Table:**

#	Production Place Description	Area (ha)	Type	Actions
1	Nemetker 1	5.7	Polygon	x + [icon]

Section 2: Soya plot farm 2

- Producer Name:** Soya plot farm 2
- Country of Production:** Belgium (BE)
- Total Area (ha):** 13.81
- Table:**

#	Production Place Description	Area (ha)	Type	Actions
1	Labliau 1	13.81	Polygon	x + [icon]

7.14. Mennyi ideig tárolják a kellő gondosságra vonatkozó nyilatkozat adatait az információs rendszerben? Szükség van adatok exportálására és elmentésére archiválás céljából? (FRISSÍTETT)

A személyes adatok megőrzésének időtartamát az információs rendszer működéséről szóló bizottsági végrehajtási rendelet korlátozza. Ez az előírt adatmegőrzési idő meghosszabbítható az információs rendszer felhasználói vagy az érintett hatóságok egyedi kérésére, ha erre szükség van az erdőirtásról szóló rendelet szerinti feladataik és kötelezettségeik teljesítéséhez. Ezzel párhuzamosan a meghatározás szerint személyes adatnak nem minősülő adatokat is ugyanennyi ideig tárolják és teszik hozzáférhetővé az információs rendszerben.

Az információs rendszer felhasználóinak lehetőségük van a kellő gondosságra vonatkozó nyilatkozat tartalmát pdf-fájlba exportálni, valamint a földrajzi helymeghatározási koordinátákat külön fájlba kinyerni belső nyilvántartási céljaik érdekében.

7.15. Hogyan oszthatók meg a földrajzi helymeghatározási koordináták az ellátási láncban, ha a korábbi beszállítók nem engedélyezték a földrajzi helymeghatározási információk megosztását az információs rendszerben szereplő hivatkozási számmal? (FRISSÍTETT)

Az erdőirtásról szóló rendelet nem tartalmaz jogi kötelezettséget a földrajzi helymeghatározási adatoknak az ellátási láncban történő megosztására vonatkozóan.

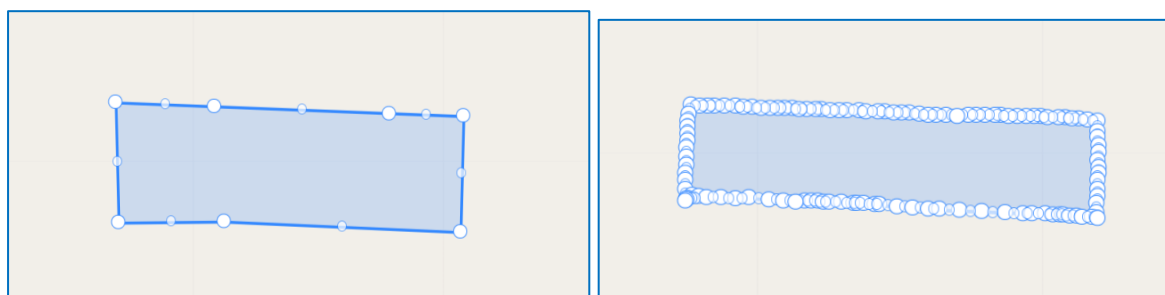
Az érdekelt felek közötti adatmegosztás nem korlátozódik az információs rendszerre. A kellő gondosságra vonatkozó nyilatkozatokban foglalt információk a rendszeren kívül más módon is megoszthatók. A felek szabadon, az alkalmazandó uniós és nemzeti jogszabályokkal összhangban, az igényeiknek megfelelő módon intézhetik az adatmegosztást.

7.16. Mi történik, ha a kellő gondosságra vonatkozó nyilatkozat mérete meghaladja a 25 MB maximális fájl méretet?

A 25 MB maximális fájl méret összesen több mint 1 millió földrajzi helymeghatározási pont vagy sokszög csúcspont megadását teszi lehetővé.

Abban az esetben, ha a fájl teljes mérete meghaladja a 25 MB-os korlátot, többféle módon csökkenthető a fájl mérete. A 4 hektárnál kisebb területek és a szarvasmarha ellátási lánc termékei esetében javasolt sokszögek helyett pontok megadása. A felhasználók továbbá választhatnak olyan felbontást, amely csökkenti a közelítés részleteit, ugyanakkor jogszerű és teljes marad a megjelenítés; például csak egy pontot adnak meg a terület egyik oldalát ábrázoló egyenes elején és végén, vagy jelentős sarokpontokat adnak meg 0,5 méterenként pontok megadása helyett egy vonal közelítéséhez.

A gyakorlatban egy négyszög alak leírásakor a földrajzi helymeghatározás megadható például hét sarokponttal, 168 sarokpont helyett:

Ingyenesen használható vagy megvásárolható megoldások is léteznek a sokszög-fájlok egyszerűsítésére és tömörítésére. A felhasználóknak továbbá törekedniük kell termékeik származási helyének a pontos meghatározására, valamint arra, hogy a többlet bejelentéseket minimálisra szorítsák. További információk, valamint a főbb technikai problémák elkerülésére szolgáló megoldások a GeoJSON fájl leírásában találhatók¹⁵.

¹⁵ https://green-business.ec.europa.eu/deforestation-regulation-implementation/information-system-deforestation-regulation_en#the-eudr-information-system.

7.17. Mi a teendő abban az esetben, ha a földrajzi helymeghatározási fájl a rendeletben előírtaktól eltérő számú számjegyet tartalmaz? (FRISSÍTETT)

A 2. cikk 28. pontja szerint a földrajzi helymeghatározási koordinátákat legalább hat tizedesjegyet tartalmazó szélességi és hosszúsági koordinátákkal kell megadni. Amikor a felhasználó földrajzi helymeghatározási fájlokat tölt fel az információs rendszerbe, a rendszer automatikusan ellenőrzi a számjegyek számát. Az adatok zökkenőmentes feltöltése érdekében a rendszer – kellő rugalmasságot biztosítva – automatikusan hat tizedesjegyre igazítja a megadott számot, és ha a megadott számjegyek száma hatnál kevesebb, akkor a hiányzó számokat nullával helyettesíti.

7.18. Termékek behozatala vagy kivitele esetén be kell jelenteni a nettó tömeget akkor is, ha a terméket általában más mértékegységekben forgalmazzák? (FRISSÍTETT)

Az erdőirtásról szóló rendelet II. mellékletének 2. pontjával és III. mellékletének 2. pontjával összhangban az uniós piacra „szabad forgalomba bocsátás” vámeljárás keretében belépő vagy az uniós piacot „kivitel” vámeljárás keretében elhagyó termékek esetében a mennyiséget a nettó tömeg kilogrammjában és adott esetben a 2658/87/EGK rendelet I. mellékletében meghatározott kiegészítő mértékegységben kell kifejezni. Kiegészítő mértékegységek megadása akkor is kötelező, ha azok a kellő gondosságra vonatkozó nyilatkozatban szereplő, Harmonizált Rendszer szerinti kód alá tartozó valamennyi lehetséges alszám tekintetében következetesen meghatározásra kerültek. Ezek az értékek a vám-árunyilatkozatnak is részét képezik.

7.19. Tartalmazhat a kellő gondosságra vonatkozó nyilatkozat és az egyszerűsített árunyilatkozat nem angol nyelvű szöveget (pl. a tagállam nyelvén írt szöveget)? (FRISSÍTETT)

A nyelvi akadályok leküzdése érdekében az információs rendszer az angol mellett az EU valamennyi hivatalos nyelvén elérhető.

Számos mező és opció áll rendelkezésre a lefordított legördülő listákon, amelyek lehetővé teszik a felhasználók számára, hogy az általuk választott nyelven válasszanak ki információkat. A szükséges információk nagy része numerikus vagy kódolt értékekkel is megadható, ami minimálisra csökkenti a fordítás szükségességét.

A zökkenőmentes eljárások és az illetékes hatóságokkal való hatékony kommunikáció biztosítása érdekében ajánlott, hogy a felhasználók annak a tagállamnak a hivatalos nyelvét használják, amelyik kezelni fogja a kellő gondosságra vonatkozó nyilatkozatot vagy egyszerűsített árunyilatkozatot. Ez elősegíti a szolgáltatott információk világos megértését és feldolgozását.

7.20. Szükség van külön kellő gondosságra vonatkozó nyilatkozat vagy egyszerűsített árunyilatkozat létrehozására minden olyan piac tekintetében, ahová a terméket exportálják? (FRISSÍTETT)

„Kivitel” esetében a kellő gondosságra vonatkozó nyilatkozat vagy egyszerűsített árunyilatkozat benyújtásakor nem kell megadni a rendeltetési országot. Következésképpen

nem kell külön kellő gondosságra vonatkozó nyilatkozatot benyújtani több rendeltetési ország esetén.

7.21. Fel kell tüntetni az erdőirtásról szóló rendelet szerinti hivatkozási számot vagy árunyilatkozat-azonosítót a szállítási okmányokon, például a szállítólevélen vagy a számlán, és az okmányokat el kell küldeni a szállítmányokkal együtt? Ez kötelező behozatali / kiviteli vámkezelés esetén? (FRISSÍTETT)

Az erdőirtásról szóló rendelet 26. cikkének (4) bekezdésével összhangban az uniós piacra belépő vagy azt elhagyó termékekhez kapcsolódó, kellő gondosságra vonatkozó nyilatkozat hivatkozási számát vagy az egyszerűsített árunyilatkozat árunyilatkozat-azonosítóját a vámhatóságok rendelkezésére kell bocsátani. E követelménynek való megfelelés érdekében a termék importőreinek vagy exportőreinek a vám-árunyilatkozaton fel kell tüntetniük a kapcsolódó, kellő gondosságra vonatkozó nyilatkozatok hivatkozási számait vagy az árunyilatkozat-azonosítókat.

Az egyéb szállítási okmányokat illetően, ideértve az EU-n belüli szállítást is, az erdőirtásról szóló rendelet nem tartalmaz olyan konkrét rendelkezést, amely előírná a kellő gondosságra vonatkozó nyilatkozatok hivatkozási számainak vagy az árunyilatkozat-azonosítóknak a feltüntetését.

7.22. A kellő gondosságra vonatkozó nyilatkozatban vagy az egyszerűsített árunyilatkozatban megadott „nettó tömeg” az egész termék tömegére vonatkozik, vagy csak a releváns áru arányára a termékben belül, vagy az egész szállítmányra (termék plusz raklap/csomagolás)? (FRISSÍTETT)

A kellő gondosságra vonatkozó nyilatkozat vagy az egyszerűsített árunyilatkozat tekintetében a nettó tömeg magának az egész terméknek a tömegére vonatkozik, a csomagolóanyagok nélkül (lásd a csomagolásról szóló 2.5. kérdést). Más szóval ez a termék tömege, figyelmen kívül hagyva a szállítás vagy a tárolás során használt konténer, egyedi csomagolás vagy egyéb csomagolóanyag tömegét.

7.23. Megoszthatók további információk, például jogi dokumentumok az információs rendszeren keresztül? (FRISSÍTETT)

Az erdőirtásról szóló rendelet szerinti információs rendszer nem rendelkezik az erdőirtásról szóló rendelet II. mellékletében meghatározott adatelemeken túlmenően további dokumentumok ellátási láncban való megosztására szolgáló funkciókkal.

Bár a felhasználók benyújthatnak további információkat az illetékes hatóságoknak, ezek az információk nem láthatók az ellátási lánc más, kkv-nak nem minősülő tagjai számára, akik esetleg hozzáférhetnek ehhez a kellő gondosságra vonatkozó nyilatkozathoz vagy egyszerűsített árunyilatkozathoz. Ez azt jelenti, hogy a felhasználók által szolgáltatott bármely további információhoz csak az illetékes hatóságok férhetnek hozzá, és azok nem kerülnek megosztásra más felekkel.

7.24. Milyen szintű HR-kódokat kell bejelenteni az információs rendszerben? (FRISSÍTETT)

Kellő gondosságra vonatkozó nyilatkozat vagy egyszerűsített árunyilatkozat készítése során a felhasználónak meg kell adnia a nyilatkozatba foglalt termékek HR-kódjait. Kötelező a HR-kódokat legalább az erdőirtásról szóló rendelet I. mellékletében megadott számú számjegyekkel megadni. A kötelező számjegyeken túlmenően a felhasználók további hat számjeggyel részletesebb HR-kódot is megadhatnak. Például a „*Szójabab, törve is*” esetében a 1201 HR-kód választható. Ugyanakkor alszámok megadására is van lehetőség hat számjegyig terjedően:

–	12	OIL SEEDS AND OLEAGINOUS FRUITS; MISCELLANEOUS GRAINS, SEEDS AND FRUIT; INDUSTRIAL OR MEDICINAL PLANTS; STRAW AND FODDER	
–	1201	Soya beans, whether or not broken	☐
+	1201 10	Seed	☐
+	1201 90	Other	☐

Hasonlóképpen, ha az erdőirtásról szóló rendelet I. melléklete hat számjegyű HR-kódot tartalmaz, akkor a felhasználó nem választhat négy vagy annál kevesebb számjegyű HR-kódot.

7.25. Ellenőrizhető-e az információs rendszerben a kellő gondosságra vonatkozó nyilatkozat hivatkozási és ellenőrzési számainak az érvényessége? (FRISSÍTETT)

Igen, létezik kimondottan olyan, erre a célra szolgáló funkció, amelynek használatával lehetséges a kellő gondosságra vonatkozó nyilatkozat hivatkozási számának vagy az egyszerűsített árunyilatkozat árunyilatkozat-azonosítójának és a kapcsolódó ellenőrzési számoknak az ellenőrzése az információs rendszerben. Ennek a funkciónak a használatakor – amely CSV-fájlok használatakor is rendelkezésre áll – a felhasználó megadhatja a hivatkozási számokat, az árunyilatkozat-azonosítókat és a kapcsolódó ellenőrzési számokat. Az értékek bevitelét követően a rendszer ellenőrzi a kellő gondosságra vonatkozó nyilatkozatok hivatkozási számainak, az egyszerűsített árunyilatkozatok árunyilatkozat-azonosítóinak és a kapcsolódó ellenőrzési számoknak az érvényességét, és visszajelzést ad azok érvényességéről.

7.26. Miért csak a GeoJSON formátum engedélyezett földrajzi helymeghatározási adatok fájlban történő feltöltésére?

A GeoJSON általános szabvány, és az egyetlen olyan nem jogvédett rendszer, amely lehetővé teszi a szükséges további jellemzők benyújtását, továbbá amely egy nagyon speciális koordináta-rendszert alkalmaz. Az információs rendszerben több formátum használata növelné a hibás vagy pontatlan információk kockázatát. A GeoJSON kizárólagos használatát 2024 áprilisában jelentették be, lehetővé téve valamennyi érdekelt fél számára, hogy ennek megfelelően dolgozzák ki saját rendszereiket.

7.27. Milyen tudományos neveket használ az információs rendszer? Elegendő csak a nemzetség megjelölése, vagy meg kell adni a konkrét fajt? Kötelező tudományos név megadása a fa árucsoportba tartozó valamennyi termék, például a papíripari rostanyag vagy a papírtermékek esetében? (FRISSÍTETT)

Az erdőirtásról szóló rendelet II. melléklete csak a faanyag ellátási láncból származó termékek tudományos nevének a megadását írja elő. Önkéntes alapon más áruk és termékek esetében is megadhatók tudományos nevek. A rendszer az Európai és Földközi-tenger melléki Növényvédelmi Szervezet (EPPO) adatbázisának (EPPO Global Database) használatával támogatja a tudományos nevek bevitelét.

A rendelet a 9. cikk (1) bekezdésének a) pontjában megemlíti „*a faj közönséges nevét és teljes tudományos nevét*”, a II. melléklet (2) pontjában pedig a „*teljes tudományos nevet*”. A tudományos név megadása kötelező az erdőirtásról szóló rendelet I. mellékletében a Fa árucsoportban felsorolt valamennyi releváns termék esetében.

7.28. (TÖRÖLT)

7.29. Milyen követelmények vonatkoznak a gazdasági szereplői fiókra olyan személy esetében, aki több szerepkört is ellát – pl. piaci szereplő, kkv-nak nem minősülő downstream piaci szereplő, kkv-nak nem minősülő kereskedő –, és meghatalmazott képviselőként is eljár? Használható ugyanaz a gazdasági szereplői fiók az összes szerepkörhöz, vagy pedig minden egyes szerepkörhöz külön gazdasági szereplői fiókot kell rendelni az információs rendszerben? (FRISSÍTETT)

Az információs rendszerben egy természetes személy vagy egy jogi személy (pl. vállalat) egyetlen gazdasági szereplői fiókot használhat, ugyanakkor lehetőség van arra, hogy több szerepkört is hozzáadjanak az adott gazdasági szereplői fiókhoz. Ez lehetővé teszi a gazdasági szereplői fiók tulajdonosa számára, hogy különböző feladatokat lásson el, beleértve az adatok benyújtását piaci szereplőként, vagy a kkv-nak nem minősülő downstream piaci szereplőként vagy kkv-nak nem minősülő kereskedőként vagy meghatalmazott képviselőként történő regisztrációt, szükség szerint.

7.30. Mi a teendő az információs rendszerrel kapcsolatban felmerülő informatikai problémák esetén?

Kérjük, látogasson el az erdőirtásról szóló rendelet információs rendszerének honlapjára: https://green-business.ec.europa.eu/deforestation-regulation-implementation/deforestation-due-diligence-registry_en, ahol megtalálhatók a rendszerben való hatékony eligazodáshoz szükséges dokumentumok, köztük a felhasználói útmutató, oktatóvideók és a technikai támogatást nyújtó kapcsolattartó pont.

oooo

8. Ütemterv

8.1. Mikor lép hatályba és válik alkalmazandóvá a rendelet? (FRISSÍTETT)

A rendeletet 2023. június 9-én tették közzé az *Európai Unió Hivatalos Lapjában*. A rendelet 2023. június 29-én lépett hatályba. A legutóbb az (EU) 2025/2650 rendelettel módosított, erdőirtásról szóló rendelet 38. cikkének (2) bekezdésével összhangban, és a rendelet érdemi rendelkezései 2026. december 30-tól alkalmazandók (42 hónapos átmeneti időszak). Az erdőirtásról szóló rendelet 38. cikkének (3) bekezdésével összhangban azonban ezek a rendelkezések a mikro- és kisvállalkozások esetében 2027. június 30-tól alkalmazandók (48 hónapos átmeneti időszak). Különleges szabályok vonatkoznak az uniós fa- és fatermékpiaci rendelet mellékletében is felsorolt termékekre, lásd az erdőirtásról szóló rendelet 37. cikkét és 38. cikkének (3) bekezdését.

8.2. Mi a helyzet az ezen időpontok közötti időszakokkal? (FRISSÍTETT)

A rendelet hatálybalépésének időpontja és alkalmazásának kezdő időpontja(i) között az uniós piacon forgalomba hozott termékeknek meg kell felelniük a rendelet követelményeinek?

A nagy- és középvállalkozásnak minősülő piaci szereplők és kereskedők esetében a rendelet a hatálybalépésétől számított 42 hónap elteltével (2026. december 30-án) válik alkalmazandóvá. Ez azt jelenti, hogy a piaci szereplőknek és a kereskedőknek nem kell megfelelniük a követelményeknek az említett időpont előtt az uniós piacon forgalomba hozott termékek vonatkozásában. A kis- és mikrovállalkozások esetében ez az időszak meghosszabbodik (48 hónappal a rendelet hatálybalépése után – 2027. június 30-án).

8.3. Hogyan bizonyítható, hogy a terméket a rendelet hatálybalépése előtt állították elő? Milyen szabályok vonatkoznak a szarvasmarhatermékek előállítására?

Ki viseli a bizonyítási terhet arra vonatkozóan, hogy a piaci szereplő által az EU piacán forgalomba hozni kívánt vagy exportálni kívánt releváns árut vagy terméket a hatálybalépés előtt állították elő, és a rendelet nem alkalmazandó?

A rendelet az 1. cikk (1) bekezdésében meghatározottak szerint alkalmazandó, kivéve, ha az 1. cikk (2) bekezdésében foglalt feltételek teljesülnek, azaz ha a termékben lévő vagy a termék előállításához felhasznált árut 2023. június 29. előtt állították elő a 2. cikk 14. pontjában foglaltak szerint. Szarvasmarhák esetében az előállítás releváns időpontja a szarvasmarha világra jöttének az időpontja, ami azt jelenti, hogy a rendelet nem alkalmazandó a szarvasmarhákra és a szarvasmarhákból készült termékekre, ha a szarvasmarhák a hatálybalépés előtt jöttek a világra.

E kivétel tekintetében a gazdasági szereplőre hárul a bizonyítási teher, és tudnia kell releváns információkat szolgáltatni az erdőirtásról szóló rendelet 1. cikkének (2) bekezdésében foglalt feltételek teljesülésének bizonyítékeként. Ebben az esetben ugyan a piaci szereplő nem köteles kellő gondosságra vonatkozó nyilatkozatot benyújtani, de a piaci szereplőnek meg kell őriznie a szükséges dokumentumokat, amelyek igazolják azt, hogy a rendelet és a kötelezettségei nem alkalmazandók.

9. Egyéb kérdések

9.1. Milyen kötelezettségek terhelik a downstream piaci szereplőket és a kereskedőket, amikor olyan releváns terméket hoznak forgalomba vagy forgalmaznak az uniós piacon, vagy olyan releváns terméket exportálnak, amely az átmeneti időszakban (azaz a rendelet hatálybalépése – 2023. június 29. – és alkalmazásának kezdete – 2026. december 30. – közötti időszakban) az uniós piacon forgalomba hozott releváns termékből vagy releváns áruból készült? (FRISSÍTETT)

Ez a helyzet néhány konkrét forgatókönyvvvel magyarázható a legjobban:

1. Egy releváns árut (pl. természetes gumi – 4001 KN-kód) forgalomba hoznak az uniós piacon az átmeneti időszakban, így a földrajzi helyzete nincs feltétlenül meghatározva, majd felhasználják azt egy releváns származtatott termék (pl. új gumi légabroncsok – 4011 KN-kód) előállításához, amelyet ezt követően 2026. december 30-tól forgalomba hoznak az uniós piacon (vagy exportálnak).

Ha egy árut az átmeneti időszakban, azaz a rendelet alkalmazásának megkezdése előtt hoznak forgalomba az uniós piacon, és az abból származtatott terméket az uniós piacon 2026. december 30. után hozzák forgalomba, a downstream piaci szereplő, az ellátási láncban utána következő downstream piaci szereplők és a kereskedők kötelezettségei arra korlátozódnak, hogy megfelelően meggyőző és ellenőrizhető bizonyítékokat gyűjtsenek annak igazolására, hogy az ilyen releváns termék (gumi légabroncs) előállításához felhasznált releváns árut (gumi) a rendelet alkalmazásának megkezdése előtt hozták forgalomba az uniós piacon. Ez faanyag és fatermékek vonatkozásában nem érinti az erdőirtásról szóló rendelet 37. cikkének (2) bekezdését. Ha az árut (természetes gumi) az átmeneti időszak után, azaz 2026. december 30. után hozzák forgalomba az uniós piacon vagy exportálják, a downstream piaci szereplőre, az ellátási láncban utána következő downstream piaci szereplőkre és a kereskedőkre vonatkoznak a rendeletben foglalt általános kötelezettségek. Hasonlóképpen, a releváns termékek azon részei esetében, amelyeket az uniós piacon 2026. december 30. után forgalomba hozott áruk felhasználásával állítottak elő, a downstream piaci szereplőkre és a kereskedőkre vonatkoznak a rendeletben foglalt általános kötelezettségek.

2. Egy releváns árut (pl. kakaóvaj – 1804 KN-kód) forgalomba hoznak az uniós piacon az átmeneti időszakban, így a földrajzi helyzete nincs feltétlenül meghatározva, de azután felhasználják egy másik releváns származtatott termék (pl. csokoládé – 1806 KN-kód) előállításához, amelyet 2026. december 30. után forgalomba hoznak az uniós piacon (vagy exportálnak).

Ebben az esetben a származtatott terméket (csokoládé) az uniós piacon forgalomba hozó, forgalmazó vagy exportáló downstream piaci szereplő, az ellátási láncban utána következő downstream piaci szereplők és kereskedők kötelezettségei arra korlátozódnak, hogy megfelelően meggyőző és ellenőrizhető bizonyítékokat gyűjtsenek annak igazolására, hogy a releváns származtatott terméket (kakaóvaj) a rendelet alkalmazásának megkezdése előtt hozták forgalomba az uniós piacon. A releváns termékek azon részei esetében, amelyeket az uniós piacon 2026. december 30. után forgalomba hozott releváns termékek felhasználásával állítottak elő, a downstream piaci szereplőre, az ellátási láncban utána következő downstream piaci szereplőkre és a kereskedőkre vonatkoznak a rendeletben foglalt általános kötelezettségek. Ez faanyag és fatermékek vonatkozásában nem érinti a 37. cikk (2) bekezdését.

3. Egy piaci szereplő az átmeneti időszakban releváns árut vagy terméket hoz forgalomba az uniós piacon, amelyet 2026. december 30. után egy vagy több kereskedő forgalmaz.

Ebben a forgatókönyvben a kereskedő és az ellátási láncban utána következő downstream piaci szereplők és kereskedők kötelezettségei arra korlátozódnak, hogy megfelelően meggyőző és ellenőrizhető bizonyítékokat gyűjtsenek annak igazolására, hogy a releváns árut vagy a releváns terméket a rendelet alkalmazásának megkezdése előtt hozták forgalomba az uniós piacon. Ez faanyag és fatermékek vonatkozásában nem érinti az erdőirtásról szóló rendelet 37. cikkének (2) bekezdését.

Konkréten a természetes személyek, valamint a mikro- vagy kis méretű (upstream) piaci szereplők esetében, amelyek tekintetében az erdőirtásról szóló rendelet 38. cikkének (3) bekezdése értelmében az alkalmazás kezdete későbbi időpontra tolódik, az alkalmazás időpontjának – akár természetes személyek, akár mikro- vagy kisvállalkozások esetében történő – elhalasztása korlátozza az adott ellátási láncokban tevékenységüket végző downstream piaci szereplők és kereskedők kötelezettségeit:

Példa: Egy downstream piaci szereplő („B” vállalat) forgalomba hoz az uniós piacon egy olyan releváns áruból készített terméket, amelyet egy természetes személynek vagy kis- vagy mikrovállalkozásnak minősülő piaci szereplő („A” személy/vállalat) 2027. június 30. előtt hozott forgalomba az uniós piacon. Ebben az esetben „B” vállalat kötelezettségei arra korlátozódnak, hogy megfelelően meggyőző és ellenőrizhető bizonyítékokat gyűjtsön annak igazolására, hogy a releváns termék előállításához felhasznált releváns árut vagy releváns terméket a rendelet – az adott személyre/„A” vállalatra vonatkozó – későbbi időpontra halasztott alkalmazásának megkezdése előtt (azaz 2027. június 30. előtt) hozták forgalomba az uniós piacon.

9.2. Milyen bizonyítékok szükségesek annak igazolásához, hogy a terméket az alkalmazás kezdőnapja előtt hozták forgalomba az EU piacán (azaz milyen dokumentumokat fogadnak el a „forgalomba hozatal” bizonyítékaként)? Az ilyen termékeket be kell jelenteni az információs rendszerben? (FRISSÍTETT)

Importált termékek esetében a szóban forgó releváns árukra vagy releváns termékekre vonatkozó vám-árunyilatkozat elfogadható annak bizonyítékaként, hogy azokat az alkalmazás

kezdőnapja előtt hozták forgalomba az uniós piacon. Az EU-ban előállított áruk esetében más dokumentumokat kell elfogadni bizonyítékként, például – ha az előállítás időpontja összhangban van a forgalomba hozatal időpontjával – az előállítás időpontjára vonatkozó dokumentumokat, így kivágási engedélyt, füljelzőt és szarvasmarha-útlevelet, számlákat vagy az áru előállításának vagy értékesítésének időpontjára vonatkozó egyéb okmányokat. Az uniós piacon történő forgalomba hozatal időpontja alátámasztható például a felek közötti szerződésekkel, termékmegrendelő dokumentumokkal, a vevőnek történő szállításra vonatkozó kísérő dokumentumokkal, beleértve a CMR-eket (Egyezmény a Nemzetközi Közúti Árufuvarozási Szerződésről), fuvarlevéllel, szállítólevéllel, légi fuvarlevéllel, valamint bármely más olyan dokumentummal, amely bizonyítja, hogy az árukat két fél között szállítják, és amely közvetlenül összekapcsolható a szóban forgó releváns termékkel. Az uniós piacon történő forgalomba hozatal időpontjára vonatkozó részletekért lásd: 5.20. GYIK.

Az átmeneti időszakba eső termékek esetében nem kell a kellő gondosságra vonatkozó nyilatkozatot benyújtani az információs rendszerben. Olyan termék kivitele vagy újbóli behozatala esetén, amelyet először az átmeneti időszakban hoztak forgalomba az uniós piacon (önmagában vagy upstream releváns termék formájában), hagyományos, kellő gondosságra vonatkozó nyilatkozathoz rendelt hivatkozási szám – vagyis egy olyan egyetemes hivatkozási szám, amely megadható a vám-árunyilatkozatban az átmeneti időszakba eső termékek esetében – használható fel a kivitelhez vagy az újbóli behozatalhoz benyújtott vám-árunyilatkozatban. A kellő gondosságra vonatkozó nyilatkozat hagyományos hivatkozási számának formátuma: 99EU9999999999. Ezzel kapcsolatban további információ [itt](#) található. Felhívjuk a figyelmet, hogy a downstream piaci szereplők által végrehajtott kivitel esetében nem szükséges hagyományos hivatkozási számot megadni; ehelyett ilyen esetekben egy külön TARIC-tanúsítványkód áll majd rendelkezésre (lásd a GYIK 5.6.1. pontját).

9.3. Az átmeneti időszakban az uniós piacon forgalomba hozott termékek keveredhetnek olyan termékekkel, amelyek megfelelnek a rendeletnek, és amelyeket az átmeneti időszakot követően hoznak forgalomba az EU piacán, ha bizonyítható, hogy a bennük lévő összes tételt az átmeneti időszakban hozták forgalomba az uniós piacon, illetve azok megfelelnek a rendeletnek?

Feltéve, hogy az erdőirtásról szóló rendelet 3. cikkének a)–c) pontjában részletezett valamennyi feltétel teljesül, az alkalmazás kezdőnapjától az uniós piacon forgalomba hozatalra szánt termékek, valamint az átmeneti időszak alatt az uniós piacon forgalomba hozott (tehát mentesülő) termékek, amelyeket arra vonatkozó bizonyítékkal láttak el, hogy forgalomba hozatalukra az átmeneti időszakban került sor, keveredhetnek az uniós piacon történő forgalomba hozatal előtt.

9.4. Hogyan fog működni a gyakorlatban az átmeneti időszak alatt készletezett áruk keveredése az uniós piacon 2026. december 30. után forgalomba hozandó árukkal, különösen az információs rendszerben? (FRISSÍTETT)

A kellő gondosságra vonatkozó nyilatkozatot csak a rendelet szerinti, kellő gondosságra vonatkozó kötelezettségek hatálya alá tartozó releváns termékek esetében kell feltölteni az információs rendszerbe. Ha a piaci szereplők és a kereskedők az átmeneti időszak alatt az

uniós piacon forgalomba hozott árukat keverik újabb (az átmeneti időszak utáni) készletekkel, a kellő gondosságra vonatkozó nyilatkozatban csak az uniós piacon újonnan forgalomba hozott árukra vonatkozó információkat kell feltüntetni, mivel e készlet tekintetében kellő gondossággal eljárni.

Az „átmeneti készletek” tekintetében lásd a GYIK fenti 9.3. pontját.

9.5. Mikor kezdődik és mikor ér véget az átmeneti időszak a gyakorlatban?

Az átmeneti időszak az erdőirtásról szóló rendelet hatálybalépésének napján (2023. június 29-én) kezdődött, és az alkalmazásának megkezdése előtti napon ér véget.

9.6. Az illetékes hatóságoknak hogyan kell ellenőrzéseket végezniük az átmeneti időszak alatt az EU piacon forgalomba hozott termékeken a rendeletnek való megfelelés biztosítása érdekében?

Az illetékes hatóságok ellenőrzéseket végezhetnek a releváns termékeken annak megállapítása érdekében, hogy a termékeket az átmeneti időszak alatt hozták-e forgalomba az uniós piacon. Ebben az esetben a piaci szereplőre hárul a bizonyítás terhe, és bizonyítékot kell szolgáltatnia arra vonatkozóan, hogy a termék mentesül a rendelet hatálya alól; lásd: 8.3. GYIK.

9.7. A Bizottság tervezi útmutató kiadását?

A Bizottság bizottsági közlemény formájában már közzétette az Útmutató dokumentumot, hogy részletesen kifejtse a rendelet bizonyos vonatkozásait (például a „mezőgazdasági felhasználás” fogalommeghatározását), mely dokumentum az agrárerdészeti rendszerrel és a mezőgazdasági földterületekkel, a tanúsítással, a jogszerűséggel, valamint számos helyi érdekelt fél érdeklődésére számot tartó egyéb szempontokkal foglalkozik.

A Bizottság emellett információkat gyűjt és ösztönzi az érdekelt felek közötti párbeszédet a világ erdőinek védelmével és helyreállításával foglalkozó, több érdekelt felet tömörítő platformon keresztül annak érdekében, hogy több kérdésben informális iránymutatást nyújtson. Ez a gyakran ismételt kérdéseket tárgyaló dokumentum már választ ad a legtöbb kérdésre, amelyet a Bizottság kapott az érdekelt felektől, és időről-időre frissíteni fogjuk. Szükség esetén sor kerül további megkönnyítő eszközök alkalmazására.

Nincs szükség további iránymutatásokra a szabályoknak való megfeleléshez. A Bizottság célja, hogy részletesen tárgyaljon bizonyos szempontokat, és elmagyarázza azt, hogy a rendelet hogyan működik a gyakorlatban, megossza a bevált gyakorlatok példáit stb.

9.8. A Bizottság tervezi áruspecifikus útmutató kiadását? (FRISÍTETT)

A Bizottság bevált gyakorlatokra vonatkozó példákat és gyakorlati forgatókönyveket terjeszt elő, többek között az útmutatóban, amelyek bizonyos mértékig áruspecifikus szempontokra is kiterjednek.

Emellett a Bizottság közzétett egy dokumentumot, amely áttekintést nyújt arról, hogy a kötelezettségek hogyan alkalmazandók a hét érintett áru ellátási láncaira, a vállalat típusától

(piaci szereplő/downstream piaci szereplő/kereskedő), méretétől, az EU-n belüli ellátási láncban való elhelyezkedésétől függően, amit weboldalunkon különböző ellátásilánc-forgatókönyvek szemléltetnek: Az erdőirtásról szóló rendelet ellátási láncra vonatkozó infografikái^{16, 17}

9.9. Milyen jelentéstételi kötelezettségek vonatkoznak a piaci szereplőkre?

A kkv-nak nem minősülő piaci szereplőknek évente nyilvános jelentést kell készíteniük a kellő gondosság elvén alapuló rendszerükről. A fenntarthatósággal kapcsolatos vállalati beszámolásról szóló irányelv (CSRD) hatálya alá tartozó és az európai fenntarthatósági beszámolási standardnak (ESRS) kellő időben megfelelő piaci szereplők esetében elegendő, ha a jelentésüket a CSRD követelményeinek megfelelően teszik közzé? Vagy lesznek további jelentéstételi követelmények?

A rendelet úgy rendelkezik, hogy a jelentéstételi kötelezettségek tekintetében azok a piaci szereplők, amelyek a kellő gondosság elvének megfelelő értékláncra vonatkozó követelményeket megállapító egyéb uniós jogi aktusok hatálya alá is tartoznak, eleget tehetnek a rendelet szerinti jelentéstételi kötelezettségeiknek úgy, hogy az egyéb uniós jogi aktusok keretében történő jelentéstétel során feltüntetik az előírt információkat (az erdőirtásról szóló rendelet 12. cikkének (3) bekezdése).

9.10. Mi az erdőirtás és erdőpusztulás uniós megfigyelőközpontja? (FRISSÍTETT)

Az uniós megfigyelőközpont a már meglévő megfigyelési eszközökre – köztük a Kopernikusz program termékeire és más nyilvánosan elérhető vagy magántulajdonban lévő forrásokra – támaszkodik e rendelet végrehajtásának támogatása érdekében, a globális erdőirtásra és erdőpusztulásra, valamint a kapcsolódó kereskedelemre vonatkozó tudományos bizonyítékok – többek között a határidő napján érvényes felszínborítási térképek – szolgáltatásával. E térképek használata nem garantálja automatikusan a rendelet feltételeinek való megfelelést, de a térképek olyan eszközül szolgálnak, amely segíti a vállalatokat a rendeletnek való megfelelés biztosításában, például annak a kockázatnak az értékelésében, hogy egy területet 2020 után kiirtottak. A vállalatok továbbra is kötelesek kellő gondossággal eljárni.

Az erdőirtás és erdőpusztulás uniós megfigyelőközpontja világszerte az összes erdőre kiterjed, beleértve az európai erdőket is, és fejlesztésére az egyéb folyamatban lévő uniós szakpolitikai fejleményekkel, például a természet helyreállításáról szóló rendelettel és az európai erdészeti információs rendszer (FISE) korszerűsítésével és bővítésével összhangban kerül sor.

Az uniós megfigyelőközpont által terjesztett térképek elsődleges célja, hogy információkkal szolgáljanak a piaci szereplők által végzett kockázatértékeléshez és az illetékes hatóságok munkájához. Mint ilyenek, a térképek – köztük az erdővel borított területek 2020. évi globális térképe (lásd a GYIK 9.10.1. pontját) – a következő jellemzőkkel rendelkeznek:

¹⁷ [Az erdőirtásról szóló rendelet ellátási láncra vonatkozó infografikái \(3. kiadás\) – Környezetvédelmi Főigazgatóság.](#)

- **Nem kötelező jellegűek.** Nincs arra vonatkozó kötelezettség, hogy a piaci szereplőknek (vagy az illetékes hatóságoknak) használniuk kell az uniós megfigyelőközpont térképeit a kockázatértékelésük során.
- **Nem kizárólagosak.** A piaci szereplők (valamint az illetékes hatóságok) más térképeket is használhatnak, amelyek esetleg részletesebbek, mint a megfigyelőközpont által rendelkezésre bocsátott térképek. A rendelet nem írja elő, hogyan milyen módon kell alátámasztani a kockázatértékelést. A megfigyelőközpont egyike azon számos rendelkezésre álló eszköznek, amelyeket a Bizottság ingyenesen kínál.
- **Jogilag nem kötelező erejűek.** Az uniós megfigyelőközpont által rendelkezésre bocsátott térképek felhasználhatók a kockázatértékeléshez. Az a tény azonban, hogy a megadott földrajzi helymeghatározás erdőnek minősülő területre esik, nem vezet automatikusan a meg nem felelés megállapításához. Másfelől nem feltételezhető, hogy egy termék megfelel a követelményeknek, vagy hogy nem fogják ellenőrizni azt, hogy a földrajzi helymeghatározása erdőnek tekintett területen kívül esik-e egy térképen. Ennek okai lehetnek a térképen nem szereplő egyéb kockázati tényezők, a térkép pontossága és térbeli részletessége, vagy a termék esetleges meg nem felelése az előállító ország vonatkozó jogszabályainak. Szűrőpróbaszerű ellenőrzések során azokat a területegységeket is figyelembe veszik, amelyek nem erdőnek felelnek meg a térképen.

9.10.1. Az erdővel borított területek 2020. évi globális térképe használható végső információforrásként az erdőirtásról szóló rendeletnek (EUDR) való megfelelés vonatkozásában, vagy szükség van további lépésekre és adatforrásokra a megfelelés igazolásához?

A Bizottság elkészítette az erdővel borított területek 2020. évi globális térképét, amely az Európai Bizottság által az erdőirtásról szóló rendelet végrehajtásának támogatása érdekében rendelkezésre bocsátott eszközök egyike. Az erdővel borított területek 2020. évi globális térképén – amelyet az erdőirtással és erdőpusztulással foglalkozó uniós megfigyelőközpont működtet – 10 m térbeli felbontásban látható az erdővel borított területek globális jelenléte / hiánya 2020. december 31-ig. Az erdő fogalommeghatározása az erdővel borított területek 2020. évi globális térképén követi az erdőirtásról szóló rendeletben használt, a 2. cikk 4. pontjában foglalt fogalommeghatározást. Meg kell jegyezni, hogy a fától eltérő releváns áruk – vagyis a kakaó, a kávé, az olajpálma, a gumi és a szója – ültetvényei nem tartoznak bele az erdő fogalommeghatározásába. Ez az erdővel borított területek első olyan térképe, amely ennyire finom felbontású (10 m).

A 2020. évi határidőre vonatkozó erdőterület adatok kulcsfontosságú információforrást jelentenek a piaci szereplők számára. Az erdővel borított területek 2020. évi globális térképe jelenti a számos lehetséges forrás egyikét (lásd a GYIK 9.10. pontját). Bár jogilag nem kötelező erejű, az erdővel borított területek 2020. évi globális térképe segítségével lehet a piaci szereplőknek abban, hogy teljesítsék az erdőirtás kockázatának értékelésére vonatkozó kötelezettségeiket az erdőirtásról szóló rendelettel összhangban.

Az erdővel borított területek 2020. évi globális térképe az illetékes hatóságokat is segítheti végrehajtási feladataik ellátásában a kezdeti szakaszokban. Az erdőirtásról szóló rendeletnek

a piaci szereplők (illetékes hatóságok által elvégzendő) ellenőrzéséről szóló 18. cikke megemlíti „például a Kopernikusz programból származó Föld-megfigyelési adatokat” mint az ilyen ellenőrzések során felhasználható potenciális adatokat (az ellenőrzéshez használt egyéb források között). Nem tesz említést konkrét térképről, amit használni kellene, és előfordulhat, hogy az illetékes hatóságok globális, regionális vagy nemzeti térképeket vagy bármely más, általuk megfelelőnek ítélt forrást kívánnak használni. Az erdővel borított területek 2020. évi globális térképe nem szolgál végső információforrásként a megfelelés tekintetében.

9.10.2. Milyen szintű pontosság várható el a globális és nemzeti térbeli térképektől, és ezek referenciaként szolgálhatnak-e a kellő gondosság gyakorlása és az ellenőrzési folyamatok során? (FRISSÍTETT)

A hibák a térinformatikai adatkészletek velejárói. A globális térbeli termékek általános pontossága általában 85% körül van (az osztályok számától és azok térbeli összetettségétől függően). A nemzeti térképek általános pontossága elérheti a 90%-ot. Az ilyen globális vagy nemzeti térképek egyike sem tekinthető „referencia-térképnek” sem a kellő gondossággal való eljárás, sem az ellenőrzési folyamat tekintetében, mivel helyi szinten nem ismert a pontosságuk. A 9.10.4. GYIK részletesebben kifejti a kiegészítő adatforrások kombinációját.

Felkérjük azokat az érdekelt feleket, akik érdeklődnek az erdővel borított területeknek az uniós megfigyelőközpont által létrehozott 2020. évi globális térképe iránt, hogy a térkép felülvizsgált változatát vegyék figyelembe (2025. decemberi 3-i verzió), amelynek általános pontossága 92% felett van.

9.10.3. Az áru automatikusan meg nem felelőnek tekintendő, ha az erdővel borított területek 2020. évi globális térképén erdőként megjelölt területen állították elő?

Az erdővel borított területek 2020. évi globális térképén erdőként megjelölt földterületről származó áru beszerzése nem jelent automatikusan meg nem felelést. Ugyanakkor azonban jelezheti az erdőirtás kockázatát. Ilyen esetekben javasolt további vizsgálatot végezni és további lépéseket tenni más információforrások használatával.

9.10.4. Az érdekelt felek használhatnak nemzeti erdőterképeket az erdővel borított területek 2020. évi globális térképével együtt?

Az erdőirtásról szóló rendelet keretében a 2020-ra vonatkozó erdőterképek kulcsfontosságú információforrást jelenthetnek annak a kockázatnak az értékeléséhez, hogy egy adott árut vagy az abból származó valamely terméket 2020 után erdőirtásnak kitett területeken állítottak-e elő, különösen akkor, ha nem állnak rendelkezésre más, pontosabb információforrások (lásd a GYIK 9.10.2. pontját).

Bár az érdekelt felek nem kötelesek tematikus térképeket használni, az elemzés azt mutatja, hogy a különböző kiegészítő adatforrások, például különböző erdőterület-térképek kombinációja hasznos információkkal szolgálhat a 2020 utáni erdőirtás kockázatának értékeléséhez.

9.10.5. Mit jelent az erdőtipusok 2020. évi globális térképe? (ÚJ)

A Bizottság elkészítette az erdőtipusok 2020. évi globális térképét (GFT 2020), amely az Európai Bizottság által az erdőirtásról szóló rendelet végrehajtásának támogatása érdekében rendelkezésre bocsátott eszközök egyike. Az erdőtipusok 2020. évi globális térképén – amely az erdőirtással és erdőpusztulással foglalkozó uniós megfigyelőközpont weboldalán található – 10 m térbeli felbontásban látható a természetes erdők, a természetesen regenerálódó erdők és a telepített erdők (beleértve az ültetvényerdőket is) jelenléte 2020. december 31-ig. Az erdőtipusok az erdőirtásról szóló rendelet 2. cikkének 8–11. pontjában szereplő fogalommeghatározásoknak felelnek meg.

A 2020. évi határidőig tartó időszakra vonatkozó erdőtipus-adatok kulcsfontosságú információforrást jelentenek a piaci szereplők számára. Az erdőtipusok 2020. évi globális térképe jelenti a számos lehetséges forrás egyikét (lásd a GYIK 9.10. pontját). Bár jogilag nem kötelező erejű, az erdőtipusok 2020. évi globális térképe segítségére lehet a piaci szereplőknek abban, hogy teljesítsék az erdőpusztulás kockázatának értékelésére vonatkozó, az erdőirtásról szóló rendelet szerinti kötelezettségeiket.

A határidőre vonatkozóan az erdőpusztulásnak az erdőirtásról szóló rendeletben szereplő fogalommeghatározása csak három különböző típusú erdő közötti különbségtételt tesz szükségessé. Az erdőtipusok 2020. évi globális térképe az illetékes hatóságokat is segítheti végrehajtási feladataik ellátásában a kezdeti szakaszokban. Az erdőirtásról szóló rendelet 18. cikke, amely a piaci szereplők ellenőrzéséről szól (amit az uniós tagállamok illetékes hatóságainak kell elvégezniük), megemlíti „például a Kopernikusz programból származó Föld-megfigyelési adatokat” mint az ilyen ellenőrzések során felhasználható potenciális adatokat (az ellenőrzéshez használt egyéb források között). Nem tesz említést konkrét térképről, amit használni kellene, és előfordulhat, hogy az illetékes hatóságok globális, regionális vagy nemzeti térképeket vagy bármely más, általuk megfelelőnek ítélt forrást kívánnak használni. Az erdőtipusok 2020. évi globális térképe nem szolgál meghatározó információforrásként a megfeleléshez.

9.10.6. Milyen eszközöket használhatok annak értékeléséhez, hogy a térinformatikai adataim átfedésben vannak-e erdők térképeken feltüntetett helyével? (ÚJ)

Földrajzi információs rendszerek segítségével pont- vagy sokszögadatok felhasználásával megállapítható a térképeken szereplő pontos térbeli adatokkal való átfedés. Rengeteg ingyenes, nyílt és zárt forráskódú alkalmazás, valamint webes felület áll rendelkezésre. Például:

- A Közös Kutatóközpont (JRC) iránymutatásokat tartalmazó dokumentumot tett közzé ([Geospatial analysis tools supporting the risk assessment of the Regulation on deforestation-free supply chains - Publications Office of the EU](#)) [Az erdőirtásmentes ellátási láncokról szóló rendelet szerinti kockázatértékelést támogató térinformatikai

elemző eszközök – Az Európai Unió Kiadóhivatala]], és egyszerű eszközt kínál a térbeli átfedések meghatározásához: IMPACT eszköztár: [Erdőmegfigyelés](#).

- Az ENSZ Élelmezési és Mezőgazdasági Szervezete (FAO) lehetővé teszi a térinformatikai adatok több térképréteggel történő térbeli összehasonlítását: „Mi található az adott terület egységén?” (WHISP):
<https://openforis.org/solutions/whisp/>
- A Világ Erőforrásai Intézet (WRI) az ellátási láncok térinformatikai elemzéséhez használható felületet kínál: Global Forest Watch Pro:
<https://pro.globalforestwatch.org/>.

9.11. Mi minősül magas kockázatnak, és mennyi ideig tarthat a felfüggesztés?

Az erdőirtásról szóló rendelet 17. cikke lehetővé teszi az illetékes hatóságok számára, hogy azonnali intézkedéseket hozzanak – ideértve a felfüggesztést – olyan helyzetekben, amikor magas a meg nem felelés kockázata. Mi minősül magas kockázatnak, és mennyi ideig tarthat a felfüggesztés?

Előfordulhat, hogy az illetékes hatóságok olyan helyzeteket azonosítanak különböző körülmények alapján – például helyszíni ellenőrzések, a kockázatalapú terveikben szereplő kockázatelemzésük eredménye, az információs rendszeren keresztül azonosított kockázatok vagy más illetékes hatóságtól származó információk, indokolással alátámasztott aggályok stb. alapján –, amikor a releváns termékek esetében nagy a kockázata annak, hogy nem felelnek meg a rendeletben foglalt követelményeknek. Ilyen esetekben az illetékes hatóságok az erdőirtásról szóló rendelet 23. cikkében meghatározott ideiglenes intézkedéseket vezethetnek be, ideértve a termék uniós piacon történő forgalomba hozatalának vagy forgalmazásának a felfüggesztését. Az ilyen felfüggesztésnek három munkanapon belül, romlandó termékek esetében 72 órán belül meg kell szűnnie. Az illetékes hatóság azonban az ezen időszak alatt elvégzett ellenőrzések alapján úgy határozhat, hogy a felfüggesztést további három napos időszakokkal meg kell hosszabbítani annak megállapítása érdekében, hogy a termék megfelel-e a rendeletnek.

9.12. Hogyan kapcsolódik a rendelet az uniós megújulóenergia-irányelvhez?

A rendelet és az (EU) 2023/2413 irányelvvel módosított (EU) 2018/2001 irányelv (a megújulóenergia-irányelv) célkitűzései kiegészítik egymást, mivel mindkettő az éghajlatváltozás és a biológiai sokféleség csökkenése elleni küzdelem átfogó célkitűzésére irányul. A két jogszabály hatálya alá tartozó árukra és termékekre egyaránt vonatkoznak a rendeletben foglalt, általános piacra jutási követelmények, és azok a megújulóenergia-irányelv értelmében megújuló energiának tekinthetők, amennyiben megfelelnek a megújulóenergia-irányelvben meghatározott követelményeknek. Az erdőirtásról szóló rendelet és a megújulóenergia-irányelv követelményei összeegyeztethetők és kölcsönösen erősítik egymást. Az (EU) 2018/2001 irányelvet kiegészítő (EU) 2019/807 bizottsági rendeletben foglalt, a közvetett földhasználat-változás szempontjából vett alacsony kockázat tanúsítására szolgáló rendszerek konkrét esetében a piaci szereplők és a kereskedők ezeket a tanúsítási rendszereket is használhatják a kellő gondosság elvén alapuló rendszereiken belül, hogy megszerezzék a rendelet által előírt információkat az erdőirtásról szóló rendelet 9.

cikkében meghatározott egyes nyomonkövethetőségi és tájékoztatási követelményeknek való megfelelés érdekében. Mint bármely más tanúsítási rendszer esetében is, ezek használata nem érinti a piaci szereplőkre és a kereskedőkre vonatkozó, az erdőirtásról szóló rendelet szerinti jogi felelősséget és kötelezettségeket a kellő gondosság gyakorlására vonatkozóan.

9.13. Hogyan veszi figyelembe a rendelet az EFTA/EGT-államokat? (FRISSÍTETT)

Norvégia, Liechtenstein, Izland és Svájc mind az Európai Szabadkereskedelmi Társulás (EFTA) szerződő felei. Mint ilyenek, nem tartoznak az Unió Vámkódex (952/2013/EU rendelet) szabályainak hatálya alá. Tehát kívül esnek az erdőirtásról szóló rendelet 2. cikkének 34. pontjában meghatározott „vámterületen”, és az erdőirtásról szóló rendelet értelmében „harmadik országnak” minősülnek (az erdőirtásról szóló rendelet 2. cikkének 35. pontja).

Az Európai Gazdasági Térség (EGT) az uniós tagállamokat és a négy EFTA-állam közül hármat (nevezetesen Izlandot, Liechtensteint és Norvégiát) egy belső piacba tömöríti, amelyet ugyanazok az alapvető szabályok irányítanak. Az erdőirtásról szóló rendeletet az EU EGT-vonatkozású jogi aktusként jelölte meg. Jelenleg vizsgálják, hogy hogyan építhető be az EGT-megállapodásba az EGT Vegyes Bizottság határozata alapján, ami azt jelenti, hogy az EGT-államok – amelyek egyben EFTA-tagok is – mérlegelik, hogy az uniós jogi aktusokat bele kell-e foglalni az EGT-megállapodásba, és ha igen, hogyan. Az erdőirtásról szóló rendelet csak akkor válhat alkalmazandóvá Norvégiában, Liechtensteinben és Izlandon, ha az EGT-államok úgy ítélik meg, hogy az erdőirtásról szóló rendeletet bele kell foglalni az EGT-megállapodásba, majd ezt követően sor kerül a vegyes bizottsági határozat tervezetének elfogadására, és ez a határozat hatályba lép az alkotmányos követelmények teljesülése után. Általában akár több éves lemaradás is lehet, mivel a beépítési eljárás csak a jogi aktus közzétételét követően kezdődik, és összetettek azok az eljárások, amelyek a jogi aktusnak az EGT-megállapodásba és az EGT-államok jogrendszerébe való beépítésére irányulnak.

Ezért jelenleg Norvégia, Liechtenstein és Izland az erdőirtásról szóló rendelet értelmében harmadik országnak minősül. Ez azt jelenti, hogy – hasonlóan más harmadik országokhoz – azok az elsődleges előállítók, akik vagy amelyek termékeiket Norvégiában, Liechtensteinben vagy Izlandon forgalmazzák, nem minősülnek sem elsődleges mikro- vagy kis méretű piaci szereplőnek, sem pedig piaci szereplőnek. Hasonlóképpen, azok a Norvégiában, Liechtensteinben vagy Izlandon székhellyel rendelkező elsődleges mikro- vagy kis méretű piaci szereplők, akik vagy amelyek áruikat közvetlenül az uniós piacon forgalmazzák, kihasználhatják az erdőirtásról szóló rendelet 4a. cikkében ismertetett egyszerűsített rendszer előnyeit.

Svájc nem csatlakozott az EGT-hez, ezért a fentiek nem vonatkoznak Svájcra, ami azt jelenti, hogy az erdőirtásról szóló rendelet ugyanúgy alkalmazandó Svájcra és az ott letelepedett piaci szereplőkre, mint más harmadik országokra és harmadik országbeli piaci szereplőkre.

oooo

10. Szankciók

10.1. Mit jelent az, hogy az uniós tagállamok által megállapított szankciók nem érintik a tagállamoknak a 2008/99/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv szerinti kötelezettségeit?

Az uniós tagállamoknak meg kell határozniuk a szankciók nemzeti keretét, amelynek magában kell foglalnia legalább az erdőirtásról szóló rendelet 25. cikkének (2) bekezdésében felsorolt szankciókat, és minden szükséges intézkedést meg kell tenniük a szabályok végrehajtásának biztosítása érdekében. A szankciók szintje és típusa nem lehet ellentétes a környezet büntetőjog általi védelméről szóló irányelvvel. Az irányelv rendelkezéseire vonatkozik a folytatólagos alkalmazás elve.

10.2. Mekkora a pénzbírság legmagasabb mértéke? (FRISSÍTETT)

A tagállamok mérlegelési jogkörrel rendelkeznek a szankciók meghatározása tekintetében, beleértve a pénzbírság mértékét is. Jogi személyek esetében a szankció legmagasabb mértéke nem lehet kevesebb, mint a piaci szereplő, a downstream piaci szereplő vagy a kereskedő által a pénzbírság kiszabásáról szóló határozatot megelőző pénzügyi évben elért teljes éves uniós szintű eladási forgalom 4%-a, amelyet a vállalkozások teljes forgalmának a 139/2004/EK tanácsi rendelet 5. cikkének (1) bekezdésében meghatározott kiszámításával összhangban kell kiszámítani.

A pénzbírság mértékét szükség esetén növelni kell, különösen ismételt jogsértések esetén. A szankcióknak – a hatásosság, az arányosság és a visszatartó erő elvével összhangban – biztosítaniuk kell, hogy a felelősöket ténylegesen megfosszák a jogsértéseikből származó gazdasági hasznoktól.

10.3. A közbeszerzési irányelvet illetően a rendelet végrehajtása során az uniós tagállamoknak kell döntenüik arról, hogy lehetővé teszik-e a megbízhatóság igazolását?

Az erdőirtásról szóló rendelet 25. cikkének (1) és (2) bekezdésében foglalt követelményeken kívül a tagállamok mérlegelési jogkörrel rendelkeznek annak eldöntésére, hogy rendelkeznek-e a megbízhatóság igazolásáról vagy sem. Ugyanakkor a megbízhatóság igazolására vonatkozó egyértelmű szabályok meghatározásával és alkalmazásával biztosítaniuk kell, hogy egy ilyen rendelkezés ne akadályozza a szankciók hatékonyságát.

10.4. Az erdőirtásról szóló rendelet 25. cikkének (3) bekezdése szerint „a tagállamok értesítik a Bizottságot az érdemi határozatokról” és a jogi személyekre kiszabott szankciókról. A Bizottság a honlapján közzéteszi e határozatok listáját. Ez minden közigazgatási határozatra vagy csak a bírósági határozatokra vonatkozik?

Ez a rendelkezés azt jelenti, hogy a tagállamoknak értesíteniük kell a Bizottságot a jogi személyekkel szemben hozott érdemi határozatokról, ami bírósági határozatokat jelent.

10.5. Kivágtam néhány kisebb fát az ingatlanomon, ahol most teheneket tartok. A fát és a tehenek húsát el akarom adni a helyi piacon az EU-ban. Kapok büntetést ezek eladásáért, mert kivágtam a fákat? (FRISSÍTETT)

A rendelkezések érvényesítése általában a tagállamok feladata. A piaci szereplőknek, a downstream piaci szereplőknek és a kereskedőknek az erdőirtásról szóló rendelet 24. cikkében előírt korrekciós intézkedések meghozatalára való kötelezése a tagállamok illetékes hatóságainak a mérlegelési jogkörébe tartozik. Az EU-ban az uniós jog általános elveinek egyike az arányosság elve, amely az uniós jogszabályok értelmezésére és érvényesítésére vonatkozik.

A fák kivágása csak akkor jelentheti a rendelet szerinti erdőirtásmentességre vonatkozó követelmény megsértését, ha a fák a rendeletben foglalt meghatározás szerinti erdő részét képezik. Ez a helyzet akkor, ha a fák olyan földterület részét képezik, amely nem elsődlegesen mezőgazdasági földhasználatba vett vagy városi hasznosítású, 0,5 hektárnál nagyobb kiterjedésű, 5 méternél magasabb fákkal és 10%-ot meghaladó záródással, vagy e küszöbértékeket in situ elérni képes fákkal borított földterület. Ha e kritériumok egyike nem teljesül, a terület nem erdő, és a fák kivágása nem sérti a rendelet erdőirtásmentességre vonatkozó rendelkezését.